

311. 404
ช 581๘
ร. 3

ผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคต
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม
กรุงเทพมหานคร

14 ต.ค. 2540

ปริญญานิพนธ์

ของ

ธิดา ชูอินทร์

๒๕๓๖๙๘

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

เมษายน 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

๒๕๓๖๙๘

ผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคต
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม
กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ธิดา ชูอินทร์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
เมษายน 2540

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2539

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำกว่าเปอร์เซนไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง กลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ แบบแผนการทดลองคือ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต ที่มีค่าความเชื่อมั่น .89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือการทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test) และการทดสอบของ แมน วิทนีย์ (The Mann - Whitney U test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตดีขึ้น หลังจากได้รับคำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเป็นกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตดีขึ้น หลังจากได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเป็นกลุ่มมีลักษณะมุ่งอนาคตดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

THE EFFECT OF REALITY GROUP OF COUNSELING ON THE FUTURE
ORIENTATION OF MATHAYOM SUKSA III STUDENTS OF
CHAOPRAYAWITTAYAKOM SCHOOL
IN BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
TIDA CHOOIN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master of Education
degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharawit University

April 1997

The purpose of this experimental research was to study the effect of Reality Group of Counseling on the future orientation of Mathayom Suksa III students of Chaoprayawittayakom School in Bangkok in the academic year 1996

The sixteen students were randomly selected from the group of students whose got less than twenty five percentile of the future orientation and divided into two groups with eight students each. The first group was named the experimental group and the other as the control group. The experimental group was exposed to group counseling based on reality therapy and the control group was given the conventional instruction. The experimental design was Randomized Control Group Pretest - Posttest Design. The instrument was the future orientation questionnaires. The data was analyzed by The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test and The Mann - Whitney U test

The results were as follows ,

1. The future orientation of the students who were exposed to group counseling based on reality therapy were significantly better than before the experiment at .01 level
2. The future orientation of the students who were given the conventional instruction were significantly better than before the experiment at .01 level
3. The future orientation of the students who were exposed to group counseling based on reality therapy were significantly better than the others who were given conventional instruction at .01 level

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ทัศนาก ทอภักดี)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ทัศนาก ทอภักดี)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์ณี)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 30 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กริทอง ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ทัศนาทองภักดี กรรมการผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์และรองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติมที่ได้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องอันเป็นประโยชน์ในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรสุภกุล อาจารย์พรรมพิศ วาณิชการและอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาคจิตวิทยาการแนะแนวทุกท่านที่ประสิทธิ์ปราสาทความรู้และให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและคณาจารย์โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยายาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.พรทิพย์ ตั้งไชยวรงค์ รองผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการที่ให้คำแนะนำทางสถิติแก่ผู้วิจัย ขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านที่ไม่อาจระบุนามไว้ได้ทั้งหมดที่มีส่วนช่วยเหลือจนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ จากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบแด่คุณ บิดา-มารดา ผู้เป็นพระที่ประเสริฐ แด่คุณครู - อาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอน สามีและบุตร ผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย จนกระทั่งปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

ธิดา ชูอินทร์

สารบัญ

บทที่	หน้า	
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	2
	- ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	8
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต	9
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม	20
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง	23
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	41
	ประชากร	41
	กลุ่มตัวอย่าง	41
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	41
	แบบแผนการทดลอง	45
	การวิเคราะห์ข้อมูล	47
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	52
บทย่อ	52
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	52
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	52
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	52
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	53
การดำเนินการทดลอง	53
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	54
อภิปรายผล	54
ข้อเสนอแนะ	57
บรรณานุกรม	59
ภาคผนวก	70
ประวัติของผู้วิจัย	123

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ช่วยให้การติดต่อสื่อสาร โทรคมนาคม สะดวก จับใจอย่างที่เราไปเรียกว่า “โลกาภิวัตน์” (Globalization) ซึ่งทำให้เกิด กระแสความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม (สุพล วังสินธ์. 2537 : 48 - 52) โดยการเปลี่ยนโฉมหน้าจากสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคมอุตสาหกรรม ทำให้สังคม ไทยในปัจจุบันมีคุณภาพชีวิตที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง และมีผลกระทบที่สำคัญ เช่น การเสื่อม สลายของสถาบันครอบครัว ปัญหาจากสิ่งแวดล้อม ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด และ ปัญหาโสเภณีเด็ก สิ่งที่จะช่วยให้ปัญหาดังกล่าว คลี่คลาย ก็คือต้องเตรียมคนให้พร้อมรับกับ ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวหรือเตรียมคนให้พร้อมเพื่อเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์นั่นเอง

รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมคน หรือพัฒนาคนเพื่อรับกับความ เปลี่ยนแปลงของยุคโลกาภิวัตน์ ดังนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ที่จะ เริ่มใช้ในปี พ.ศ. 2540 นี้จึงมีสาระสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพเพื่อลดปัญหา ดังกล่าว

องค์กรที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนก็คือ องค์กรทางการศึกษา เพราะการ ศึกษาสามารถพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ในทุก ๆ ด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในระดับ มัธยมศึกษา เนื่องจากการศึกษาในระดับนี้พัฒนาคนในระดับกลางซึ่งจะเป็นกำลังที่สำคัญอย่าง ยิ่งในการพัฒนาประเทศ ดังจะเห็นได้จากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธ ศักราช 2521 ที่มุ่งให้นักเรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อ ทั้งเป็นพลเมืองดีของประเทศ (กรมวิชาการ. 2525 : 2) ซึ่งคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่ง ของการเป็นพลเมืองดีนั้นคือ จะต้องมีความ “ลักษณะมุ่งอนาคตสูง” ดังที่ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2528:50) กล่าวไว้ว่าลักษณะมุ่ง อนาคต เป็นคุณลักษณะหนึ่งของความเป็นพลเมืองดีผู้ที่มีพฤติกรรมของพลเมืองดี คือเป็นผู้ไม่ ประพฤติผิดกฎระเบียบของสังคม ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่มีความเพียรพยายามต่อ สู้กับอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อความ เจริญแห่งตน มีความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นผลดี และผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถวางแผนดำเนินการเพื่อผลที่จะเกิดในอนาคตได้อย่าง เหมาะสม นอกจากนี้ เพ็ญแข ประจันปัจจนึก (2527 : 17) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต

หมายถึง ลักษณะที่อดได้ รอได้ รู้จักห้ามใจตนเองเพื่อไปสู่จุดหมายปลายทางความสำเร็จหรือผลตอบแทนที่ยิ่งใหญ่หรือมีคุณค่ามากกว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งมั่นอนาคตนั้นจะสามารถอดกลั้นต่อความอยาก หรือความต้องการในปัจจุบัน สามารถหักห้ามใจตนเองไม่ให้ทำในสิ่งที่ต้องการในปัจจุบัน แต่รอคอยให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ให้ผลดีกว่า ตัวอย่างของการเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งมั่นอนาคต ได้แก่ นักเรียนเสียสละความสุขของตนเองในปัจจุบัน โดยทุ่มแรงกาย แรงใจในการเรียน ควบคุมตนเองให้ตั้งใจเรียน เพื่อมุ่งหวังให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตนเองดีขึ้น นักเรียนมีการวางแผนในการเรียน อดทนต่อความยากลำบาก เพื่อที่จะสำเร็จการศึกษาออกไปประกอบอาชีพ ซึ่งถ้านักเรียนมีลักษณะดังกล่าวนี้แล้ว การเรียนการสอนก็จะประสบผลสำเร็จ นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองในทุกด้านตรงตามที่หลักสูตรต้องการ เพราะการเรียนการสอนจะบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยพึงให้เยาวชนเป็นพลเมืองดีของประเทศจะต้องประกอบด้วยปัจจัยหลาย ๆ ประการ เช่น ผู้สอน เนื้อหาวิชา และตัวผู้เรียนเอง (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2516 : 12 - 13) ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ครูประสบคือ ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้เรียนที่ขาดการควบคุมตนเอง ไม่มีความอดทนไม่มีจุดมุ่งหมายในการเรียนขาดความรับผิดชอบ มาเรียนไปวัน ๆ โดยไม่คำนึงถึงอนาคต ซึ่งลักษณะดังกล่าวตรงข้ามกับลักษณะมุ่งมั่นอนาคตที่ได้กล่าวมาแล้วโดยสิ้นเชิง ดังนั้นถ้าสามารถพัฒนาให้เยาวชนในโรงเรียนเกิดลักษณะมุ่งมั่นอนาคตได้โรงเรียนก็จะเป็สถานที่ผลิตเยาวชนที่ออกมาเป็นพลเมืองดี เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในยุคของโลกาภิวัตน์ได้ ดังที่ สุชา จันทน์เอม (2511 : 49) กล่าวไว้ว่า การให้การศึกษาแก่เด็กและเยาวชน นอกจากจะสอนให้เด็กมีความรู้ในวิชาการแล้ว ยังต้องสอนให้เด็กรู้จักควบคุมตนเอง รู้จักอดทนรอ รู้จักประพฤติดนให้เหมาะสมกับกาลเทศะ รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตน โดยถือว่าเป็นภาระกิจที่สำคัญอีกด้วย

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยายคม โดยการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำวิชา และอาจารย์ที่ปรึกษาพบว่า มีนักเรียนบางส่วนมีลักษณะไม่ตั้งใจเรียน ไม่มีความเพียรพยายามในการเรียน ไม่สนใจเรียน ไม่ทราบว่าจะวางแผนในการเรียนอย่างไร ไม่ทราบว่าจะจบการศึกษาแล้วจะศึกษาต่อที่ใด มาเรียนไปวัน ๆ โดยไม่มีจุดมุ่งหมายในการเรียน ไม่ทำการบ้านส่ง ไม่ตั้งใจเรียน เข้าห้องเรียนช้า เมื่อมีการวัดผลทางการเรียนก็จะต้องซ่อมในหลาย ๆ รายวิชาและมักทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียนอยู่เสมอ ๆ ซึ่งอาจารย์ประจำวิชาและอาจารย์ที่ปรึกษาให้รายชื่อมาตรงกัน รวมทั้งระดับมีจำนวน 78 คน

ผู้วิจัยจึงได้ให้นักเรียนทั้ง 78 คนตอบแบบทดสอบวัดลักษณะมุ่งอนาคตของกนกวรรณ อุ๋นใจ (2535 : 159 - 163) ซึ่งแบ่งเป็นด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ พบว่านักเรียนดังกล่าวมีคะแนนของลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ ร้อยละ 80.07 และนอกจากนี้จากการสุ่มประวัตินักเรียนจากระเบียนสะสมในห้องแนะแนวยังพบอีกว่า นักเรียนดังกล่าวมาจากครอบครัวแตกแยกและครอบครัวที่มีรายได้น้อย ถูกเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของควงเดือน พันธุมนาวินและเพ็ญแข ประจันปัจจนิก (2520 : 106 - 109) เรื่องจริยธรรมของสังคมไทยที่พบว่า เยาวชนที่ถูกเลี้ยงดูแบบรักมาก มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่าเยาวชนที่ถูกเลี้ยงดูแบบรักน้อย คือ ถูกปล่อยปละละเลย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตให้เกิดขึ้นกับนักเรียนดังกล่าว

การพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตสามารถทำได้หลายวิธี เช่น กิจกรรมกลุ่ม การสอนโดยใช้เทคนิคพยากรณ์ เป็นต้น ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะใช้วิธีการให้คำปรึกษา เพราะการให้คำปรึกษาเป็นหัวใจสำคัญของงานแนะแนว (วัชร ทรัพย์มี 2525 : 1) และเนื่องจากนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นนักเรียนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งลักษณะเด่นอย่างหนึ่งของวัยรุ่นคือ ความต้องการที่จะอยู่กับพวกพ้อง (เพ็ญแข ประจันปัจจนิก. 2527 : 33) ดังนั้นการให้คำปรึกษาที่น่าจะได้ผลดีจึงน่าจะเป็นการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม และทฤษฎีการให้คำปรึกษาที่เหมาะสมจะใช้กับนักเรียนน่าจะเป็นทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง ที่พัฒนาโดยกลาสเซอร์ (Glasser. 1955 : 74 - 79) ทั้งนี้เพราะการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง เป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน ให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ไปปัจจุบันให้เป็นพฤติกรรมที่ต้องการ ตลอดจนช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ ถึงวิธีการที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน ซึ่งสามารถปฏิบัติจริงได้ โดยใช้กระบวนการที่มีเป้าหมายชัดเจน มีขั้นตอนเป็นระบบ และจากผลการวิจัยพบว่าการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง สามารถพัฒนาตัวแปรต่าง ๆ ได้ เช่น ผลการวิจัยของ วัชรินทร์ เข้ม โสภี (2538 : 78-80) ที่ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงเป็นกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อวินัยในตนเองด้านการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา พบว่านักเรียนมีวินัยสูงขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงเพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนก่อนและหลังได้รับคำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง
2. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง
2. นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตดีขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงมีลักษณะมุ่งอนาคตดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อเป็นแนวทางแก่ครูแนะแนวและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนได้แก่ครูประจำชั้น ครูประจำวิชาหรือครูในฝ่ายอื่น ๆ ที่มีความชำนาญในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงนำไปใช้ในการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน

เจ้าพระยาวิทยาคม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2539 ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์
โหล่ 25 ลงมา จำนวน 19 คน

2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
เจ้าพระยาวิทยาคม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2539 ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์
โหล่ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คนซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีก
ครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

- 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต ซึ่งแบ่งเป็น 2 วิธี ได้แก่
 - 3.1.1 การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง
 - 3.1.2 การสอนแบบปกติ
- 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเป็นกลุ่ม คือกระบวนการให้ความช่วยเหลือ
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้เข้าใจตนเอง ยอมรับตนเอง กล้าเผชิญความจริงที่เกิดขึ้นในชีวิต
พยายามช่วยเหลือให้นักเรียนปฏิบัติตน เพื่อให้ได้ชื่อว่าเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมที่รับผิดชอบมี
ความสามารถในการตัดสินใจ และมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง จนสามารถ
พัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตได้ โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การ
ตั้งคำถามการให้ข้อมูล การให้กำลังใจ เพื่อกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาได้ตระหนักถึงพฤติกรรม
ของตนเองในปัจจุบัน ที่จะมผลในอนาคต ให้ผู้รับคำปรึกษาสำรวจและพิจารณาพฤติกรรมของ
ตนเอง ตลอดจนกำหนดแผนการปฏิบัติหรือแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมของตนไปสู่การ
พัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งวางอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงได้

ในการให้คำปรึกษา แบบเผชิญความจริงเป็นกลุ่มนี้ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน
โดยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศในการให้คำปรึกษาให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มเกิดความอบอุ่นใจไว้วางใจปลอดภัย และเป็นกันเองกับผู้ให้คำปรึกษาตลอดจนเกิดความมั่นใจในการที่จะพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตของตนเอง

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นสำรวจพฤติกรรมในปัจจุบัน เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาช่วยให้นักเรียนแต่ละคนได้เข้าใจพฤติกรรมของตนเองในปัจจุบันเป็นอย่างไร โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคการตั้งคำถามต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาได้สำรวจพฤติกรรมของตนเองที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคต

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตัดสินใจคุณค่าของพฤติกรรมในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนแต่ละคน ได้พิจารณาพฤติกรรมที่เอื้อต่อลักษณะมุ่งอนาคตในตนเองตัดสินใจพิจารณาพฤติกรรมของตนเองว่า พฤติกรรมเหล่านี้ มีข้อดีหรือไม่คืออย่างไรต่อลักษณะมุ่งอนาคตและเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นหรือไม่

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นวางแผน ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนช่วยกันวางแผนการปฏิบัติในการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต ซึ่งแผนการนั้นอยู่ภายใต้ขอบเขตความสามารถของผู้รับคำปรึกษาซึ่งปฏิบัติจริงได้มีความชัดเจนและมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติ ให้มองเห็นความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต โดยการให้เห็นตัวอย่างของการวางแผนในอนาคตของผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงฝึกวางแผนเกี่ยวกับเรื่องราวความคาดหวังของตนเองในอนาคต ฝึกวางแผนเกี่ยวกับการศึกษา ครอบครัว และการทำงาน

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นสร้างข้อผูกพันหรือสัญญา ในขั้นนี้นักเรียนทุกคน ได้ตกลงใจที่จะปฏิบัติตามแผนที่ตนเองวางไว้เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตของตนเอง โดยนักเรียนแต่ละคนเขียนข้อตกลงในรูปแบบของสัญญากับผู้ให้คำปรึกษา

ขั้นตอนที่ 6 ขั้นติดตามผล เป็นขั้นที่นักเรียนรายงานผลการปฏิบัติ และผู้ให้คำปรึกษาดูติดตามผลการปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติในการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตในตนของผู้รับคำปรึกษา

วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มทดลอง

2. การสอนแบบปกติ หมายถึง การจัดประสบการณ์ให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่จะพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 2.1 ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่สอนตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในแต่ละเรื่อง
 - 2.2 ขั้นสอน ผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับหัวเรื่องในแต่ละครั้ง พร้อมทั้งใช้สื่อประกอบการสอน ได้แก่ เอกสาร และเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปรายซักถาม
 - 2.3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่เรียนไป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมวิธีนี้ใช้กับกลุ่มควบคุม
3. ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการคาดการณ์ไกลสามารถควบคุมตนเองได้ เห็นความสำคัญของผลดีและผลเสียที่จะเกิดในอนาคต สามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับผลดีหรือป้องกันผลเสีย ตลอดจนสามารถควบคุมตนเองให้กระทำหรือละเว้นการกระทำบางอย่างตามความต้องการของตน เพราะเล็งเห็นผลเสียที่จะเกิดมาทั้งแต่ตนเองและผู้อื่นในภายหลัง นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต ควรจะมีคุณลักษณะและพฤติกรรมดังต่อไปนี้
- 3.1 คาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ สามารถที่จะกำหนดเป้าหมายหรือวางแผนเป้าหมายเกี่ยวกับการเรียนได้
 - 3.2 สามารถวางแผน ได้แก่ ความสามารถของนักเรียนในการตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียน และวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อให้ไปถึงจุดมุ่งหมายนั้น
 - 3.3 สามารถอดได้ รอได้ ได้แก่ รู้จักห้ามใจตนเอง ควบคุมตนเอง เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางของความสำเสร็จ
 - 3.4 สามารถอดกลั้นต่อความอยากหรือต้องการในปัจจุบัน แต่รอคอยให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ให้ผลดีกว่า
 - 3.5 เพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อความเจริญแห่งตนในอนาคต

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต
 - 1.1.1 ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคต
 - 1.1.2 ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต
 - 1.1.3 ปัจจัยที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคต
 - 1.1.4 การพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต
 - 1.2.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 1.2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ
- 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง
 - 2.1.1 การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม
 - 2.1.2 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
 - 2.1.2.1 ความเป็นมาของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
 - 2.1.2.2 ความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ และความต้องการพื้นฐานของมนุษย์
 - 2.1.2.3 จุดประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
 - 2.1.2.4 ลักษณะบทบาทและหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
 - 2.1.2.5 กระบวนการและเทคนิคการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต

1.1.1 ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคต

ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลและเล็งเห็นความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีความต้องการได้รับผลในอนาคตที่ดีกว่าหรือมากกว่าผลที่จะได้รับในปัจจุบัน จึงดำเนินการวางแผนเพื่อปฏิบัติ ต่อจากนั้นจะควบคุมตนเองให้ปฏิบัติเป็นขั้นเป็นตอนตามแผนที่วางไว้ เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการในอนาคต ซึ่งการดำเนินการปฏิบัติตามแผนนี้เป็นระยะเวลาอันยาวกว่าจะบรรลุผล หรือจะต้องทำเป็นจำนวนหลายครั้ง ซึ่งเป็นการควบคุมตนเองให้ละเว้นการกระทำบางอย่างในระยะเวลาหนึ่ง จนกระทั่งได้ผลตามต้องการ (Mischel 1974 : 287)

นอกจากนี้ มิสเชล ยังกล่าวไว้อีกว่า ลักษณะมุ่งอนาคต ยังมีความสัมพันธ์ กับ ลักษณะด้านอื่น ๆ ของบุคคล เช่น ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสังคม ต่อการมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการปรับตัว และด้านสติปัญญา และความเฉลียวฉลาด นอกจากนี้ยังได้ประมวลความคิดเห็นของนักจิตวิทยาหลายท่านที่เชื่อถือได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถที่จะคิดถึงการณ์ในระยะยาวไปในอนาคตเป็นลักษณะของผู้มีคุณสมบัติด้านอื่น ๆ สูงด้วย คือ ด้านสติปัญญา และสุขภาพจิต และเชื่อว่าการรู้จักอดได้หรือการควบคุมตนเองหรือการอดเปรี้ยวไว้กินหวานด้วยความสมัครใจของผู้กระทำนั้น มีความสำคัญ สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนา เพราะจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ระเบียบประเพณี โดยเฉพาะพฤติกรรมของประชาชน โดยจะต้องละวางการบังคับความต้องการในทันทีทันใด และยอมรับความสำคัญของการวางแผน และการดำเนินการเพื่อเพิ่มพูนประโยชน์ที่จะได้รับในอนาคต นอกจากนี้ยังกล่าวได้ว่า ความไม่สามารถจะอดได้ อดได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางสังคม ปัญหาอาชญากรรมตลอดจนการล้มเหลวในการทำงานได้ (Mischel, 1974 : 250 - 254)

เสกออกเซน (สมจิตต์ เพิ่มพูล, 2532 : 47 ; อ้างอิงมาจาก Heckhausen, 1967 : 42 - 45) กล่าวถึงลักษณะมุ่งอนาคตไว้ว่าหมายถึงความสำคัญของการตั้งเป้าหมายในระยะยาวของการทำงาน การคาดการณ์ไกล การวางแผนระยะยาว การมองผลที่จะส่งไปยังอนาคต รู้จักอดได้รอได้ หรืออดเปรี้ยวไว้กินหวาน ลักษณะมุ่งอนาคตสูงนี้จะปรากฏมากในผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในทุก ๆ ด้าน

โรบินสัน (Robinson. 1971 : 1225 - B) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง การวางโครงการระยะยาวเกี่ยวกับอนาคตของบุคคล

ซีกูรา (กนกวรรณ อุ๋นใจ 2535 : 24 อ้างอิงมาจาก Segura. 1985 . 582 - B) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถของแต่ละบุคคลในการมองอนาคต การวางแผน และการจัดการเกี่ยวกับอนาคตที่เป็นไปได้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม (2520 : 35) ให้ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตไว้ว่า เป็นความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคลซึ่งแสดง ออกเป็นพฤติกรรมของการอดไว้รอได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น รอรับรางวัลที่ใหญ่กว่า ในอนาคต แทนรางวัลเล็กน้อยซึ่งจะได้รับทันที หรือคบจำกัดความต้องการ ในปัจจุบันของตนเพราะเล็งเห็นผลร้ายที่เกิดตามมา หรือความเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อจุดมุ่งหมายที่ ยิ่งใหญ่ในอนาคต ลักษณะมุ่งอนาคตจะตรงข้ามกับลักษณะมุ่งปัจจุบัน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน ได้กล่าวสรุปไว้ว่า ผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตมีลักษณะดังนี้คือ

1. สามารถคาดการณ์ไกลเห็นความสำคัญของอนาคตและสามารถตัดสินใจเลือกกระทำ
2. หาทางแก้ปัญหาและวางแผนดำเนินการเพื่อผลในอนาคต
3. รู้จักการปฏิบัติให้เกิดการอดไว้รอได้อย่างเหมาะสม

เพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม (2527 : 15) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ลักษณะนิสัยที่อดไว้รอได้หักห้ามใจตนเอง เพื่อจุดมุ่งหมายปลายทางหรือความสำเร็จหรือผลตอบแทนที่ยิ่งใหญ่หรือมีคุณค่ามากกว่า รวมทั้งความสามารถในการทำนายหรือคาดการณ์ล่วงหน้า และมีความสัมพันธ์กับลักษณะนิสัยความรับผิดชอบ

สงวน ช้างฉัตร (2524 : 44 - 48) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นกระบวนการหรือการตัดสินใจหรือแสวงหาแนวทางเลือกที่ดีที่สุด เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและนำมาซึ่งอนาคตที่พึงประสงค์

พิทยา อึ้งบุญชู (2538 : 60) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกล เป็นการคำนึงถึงอนาคตและสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสม เล็งเห็นผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของตน สามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรอรับผลดีและป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

ชีรวัดน์ นิจนตร (2525 : 33 - 36) กล่าวถึงลักษณะมุ่งอนาคตไว้ว่า ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันอย่างหนึ่งว่าคนเราควรจะมีจิตทรรศนะของอนาคต รู้จักควบคุมหรือผลักดันอนาคตให้เป็นไปตามที่ต้องการ กระตุ้นให้นักเรียนได้ตระหนักถึงอันตรายบางอย่างและหาทางป้องกันหรือแก้ไขไม่ให้สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นได้

บุญรับ ศักดิ์มณี (2532 : 7 - 8) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถทางการรับรู้ และคิดตลอดจนการรับรู้สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งที่เป็นเวลาใกล้ปัจจุบัน หรือไกลปัจจุบันออกไปทุกที สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตนั้นขณะที่คิดยังเป็นนามธรรม ไม่ปรากฏเป็นรูปธรรมจะนั่นผู้ที่มีสติปัญญา และรู้จักคิดพัฒนาแล้วจะสามารถคิดถึงอนาคตได้ชัดเจนและเห็นความสำคัญของอนาคตวิธีการฝึกให้บุคคลมุ่งอนาคตทำโดยกระตุ้นให้บุคคลรู้จักคิดถึงสิ่งที่จะเกิดในอนาคตอันใกล้และไกลอย่างมีเหตุผล โดยการยกตัวอย่างให้ และให้ฝึกการรู้จักคิดในทำนองนี้ เพื่อให้เข้าใจความหมายของการมุ่งหมายของการมุ่งอนาคตในกาลเทศะต่าง ๆ

จินตนา ปิลมาส (2529 : 27) กล่าวไว้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกล และเล็งเห็นผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรับผลดีหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (จินตนา ปิลมาส)

วรเทพ สวัสดิ์ และคนอื่น ๆ (2529 : 22) ได้กล่าวถึง ลักษณะการมุ่งอนาคตและการควบคุมตนไว้ว่า การมุ่งอนาคตหมายถึงความสามารถในการคาดการณ์ไกลและเล็งเห็นผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรับผลดีหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ส่วนการควบคุมตนเองนั้น หมายถึง ความสามารถที่จะละเว้นการกระทำบางชนิดหรือความสามารถที่จะกระทำพฤติกรรมที่ต้องใช้ความเสียสละหรืออดทนในปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสมเป็นเวลานานพอที่จะนำไปสู่ผลที่ต้องการในอนาคตได้

นาคยา ปีลันธนานนท์ (2525 : 21 - 23) ได้ให้ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตไว้โดยสรุปไว้ว่าเป็นพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกโดยการคำนึงถึงผลกระทบนั้น ๆ ที่จะเกิดผลดีผลร้ายทั้งในปัจจุบันและอนาคต

พนิดา สีนสุวรรณ (2527 : 8) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึงความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดได้รอได้ในสภาพการณ์ต่าง ๆ เพราะเล็งเห็นผลภัยที่จะเกิดตามมาหรือการเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อจุดหมายปลายทางที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต

สรุปลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกล เป็นการคำนึงถึงอนาคตและสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสมเพราะเล็งเห็นผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นตลอดจนสามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรอรับผลดีหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถอดใจรอได้ รู้จักห้ามใจตนเอง ควบคุมตนเอง เพื่อไปสู่จุดหมายปลายทางของความสำเร้ง ตลอดจนมีความเพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรคเพื่อความเจริญแห่งตนในอนาคต

1.1 2 ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต

ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เนื่องจากประเทศที่กำลังพัฒนาจะต้องมีการปรับเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ระเบียบ ประเพณี ประชาชนของประเทศที่กำลังพัฒนาจะต้อง เห็นความสำคัญของการวางแผน เพื่อประโยชน์ที่จะได้รับในอนาคต (Mischel. 1974 : 250) ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นลักษณะทางจิตใจที่สำคัญ และเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลในตัวบุคคลและสังคม นอกจากนี้ ยังมีความสัมพันธ์กับลักษณะทางจิตอื่น ๆ ของบุคคลด้วย ที่สำคัญคือ สติปัญญาและจริยธรรม (จรรยา สุวรรณทัต. 2531 : 50 - 52) ซึ่งไรท์ (Wright.1975 : 298) ได้กล่าวว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะเป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ และไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของศาสนา และกฎหมาย ซึ่งจะเห็นว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตจัดว่าเป็นผู้ที่มีจริยธรรมสูงด้วย และยังพบว่า ชูวอาชญากรมีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำกว่าปกติ สอดคล้องกับ สุปถ วังสินธ์ (2534 : 31 - 35) ที่กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีผลต่อการพัฒนาจริยธรรม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2520 : 39) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นลักษณะหนึ่งของความเป็นพลเมืองดีและเป็นลักษณะหนึ่งซึ่งจะทำให้บุคคลมีความเพียรพยายามต่อสู้อุปสรรคเพื่อความเจริญของตนเอง และส่งผลต่อประเทศชาติ ฉะนั้นลักษณะมุ่งอนาคตจึงเป็นลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศด้วย

ไพโรจน์ ไตเทศ (2531 : 20 - 21) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตปลูกฝังให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ฝึกให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงในสังคม ตลอดจนเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจเหตุการณ์ต่าง ๆ ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต และให้รู้จักวางแผนล่วงหน้าได้

บุญรับ ศักดิ์มณี (2532 :7 - 8) กล่าวไว้ว่า การมุ่งอนาคตเกิดจากการสะสมผลของการเรียนรู้จากประสบการณ์ตั้งแต่อดีตของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะความมั่นคงของสภาพแวดล้อม ดังนั้นถ้าสังคมมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมสูง ไม่ต้องพึ่งพาธรรมชาติ บุคคลในสังคมสามารถคาดคะเนสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตได้แม่นยำพอสมควร คนในสังคมนั้นจะมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงด้วยการที่บุคคลที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะส่งผลให้บุคคลทำงานขยันขันแข็งในปัจจุบันเพื่อที่จะรอรับผลดีในอนาคต การมุ่งอนาคตยังเป็นลักษณะที่สำคัญที่แสดงถึงการที่บุคคลเข้าใจเรื่องเวลา สามารถคาดหวังเกี่ยวกับเหตุการณ์ข้างหน้าได้ ผู้ที่มุ่งอนาคตจะสามารถวางแผนและมองเห็นความเป็นไปได้ในอนาคตจากสภาพการณ์ปัจจุบัน ดังนั้นบุคคลบางคนจึงต้องอาศัยความสามารถของตนเองและเวลาในปัจจุบัน เป็นรากฐานที่จะคาดการณ์เกี่ยวกับตนเองได้

อุบลรัตน์ เต็งไตรลักษณ์ (2520 :29 - 32) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กในการเตรียมตัวเพื่อชีวิตในอนาคต โรงเรียนจึงเป็นสถาบันการศึกษาที่สำคัญที่จะเริ่มกำหนดจุดประสงค์และวิธีการศึกษาโดยพิจารณาอนาคตมิใช่อดีต

คนัย เทียนพูน (2525 : 69 - 70) ให้ความคิดเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคตว่า ควรให้ผู้เรียนคำนึงถึงอนาคต และสร้างคนให้พร้อมสำหรับสังคมปัจจุบัน และขณะเดียวกันสามารถปรับตัวให้อยู่ในอนาคตได้

เอกวิทย์ ฌ กลาง (2530 : 28) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต มุ่งให้ผู้เรียนมองไปข้างหน้าเพื่อให้ผู้เรียนเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของโลก รู้จักคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

โคลเบอร์ก มิสเชล ไรท์ (ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจุบัน. 2520 : 35 ; อ้างอิงมาจาก Kohlberg. 1964; Mischel. 1974; Wright. 1975) กล่าวว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง สามารถระงับหรือชลอการบำบัดความต้องการต่าง ๆ ของตนได้ ฉะนั้นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงคือผู้ที่สามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะและไม่เป็นผู้ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของศาสนา และกฎหมาย จึงเห็นได้ว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจัดว่าเป็นผู้ที่มีจริยธรรมสูงด้วย

เรย์เนอร์ (Raynor. 1978 : 71 - 116) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นจิตลักษณะที่แตกต่างหากจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บุคคลใดมีลักษณะสองประการนี้สูงก็อาจคาดได้ว่า เขาจะมี

พลังผลักดันให้กระทำกิจกรรมต่าง ๆ ในปัจจุบันได้อย่างขยันขันแข็งที่สุด ถ้าผลงานนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของผลประโยชน์ที่จะได้รับในระยะยาว เช่น ขยันเรียนหนังสือในปัจจุบันเพื่อจะได้งานดีมีชีวิตก้าวหน้าและสุขสบายในอนาคต

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่าลักษณะมุ่งอนาคตมีความสำคัญสำหรับนักเรียน กล่าวคือถ้าสามารถพัฒนาให้นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตได้นักเรียนก็จะมีความขยันตั้งใจเรียนหนังสือ ปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง รู้จักกาลเทศะ ซึ่งจะทำให้เขามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นและเรียนได้จนจบหลักสูตร

1.1.3. ปัจจัยที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคต

ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นคุณสมบัติที่สำคัญควรส่งเสริมให้เด็กมีทุกคน เด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงด้วย (พนิดา สินสุวรรณ. 2527 : 34) ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคต ได้แก่

1) เด็กต้องได้รับแรงเสริมในทางบวกจากครู คือ ครูจะต้องเป็นผู้ชี้แนะนำช่องทางให้เด็กรู้จักตั้งเป้าหมายหาแนวทางเลือกสำหรับชีวิตจริง ๆ มิใช่เพื่อฝัน

2) ในการเรียนการสอน ครูต้องกระตุ้นให้กำลังใจและส่งเสริมให้เด็กคิด คือครูต้องมีกิจกรรมการสอนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต เด็กจึงจะมีลักษณะมุ่งอนาคตด้วย

3) เด็กจะต้องได้รับการยอมรับความคิดเห็น คือ ในการแสดงความคิดเห็นในลักษณะมุ่งอนาคต ซึ่งแฝงไว้ด้วยคำนิยาม การประเมินผลของครูจะต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนมีความมั่นใจในความคิด และแสดงออกในรูปพฤติกรรมให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนสิ่งเหล่านี้เป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องเอาใจใส่ดูแล โดยใช้หลักจิตวิทยาเข้ามาเกี่ยวข้อง

4) ครูควรจัดสิ่งแวดล้อมภายในการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้เด็กมีความมั่นใจกล้าตัดสินใจ ให้โอกาสเด็กคิดแก้ปัญหากระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น ซึ่งจะเป็นแนวทางที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคตของเด็กได้ดี

สำหรับเรื่องนี้ ไพโรจน์ โทเทศ (2531 : 19) กล่าวว่า ครูต้องกระตุ้นให้เด็กจินตนาการในการสร้างอนาคตในลักษณะการวางแผนอนาคตของตนเอง

สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2527 : 15) กล่าวว่า ครูต้องเตรียมนักเรียนให้พร้อมโดยการสอนให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่ปัจจุบันและอนาคตวันนี้ เมื่อเขาเติบโตในวันข้างหน้าเขาจะรับผิดชอบทั้งต่อปัจจุบันและอนาคต

จากเอกสารข้างต้น พอสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคต ได้แก่ ตัวครู ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะทำให้การเรียนการสอนในห้องเรียนเกิดบรรยากาศในการกระตุ้นให้กำลังใจ ส่งเสริม และเป็นผู้ชี้แนะช่องทางให้เด็กรู้จักตั้งเป้าหมายหาแนวทางเลือกสำหรับอนาคต ครูต้องมีกิจกรรมการสอนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต สร้างบรรยากาศที่อบอุ่น ให้เด็กได้มีโอกาสคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ

1.1.4 การพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต

ไรท์ (Wright, 1975 : 387) กล่าวว่า วิธีการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตนั้น ทำได้โดยการใช้วิธีการทางจิตวิทยา เช่น ให้เขียนเรื่องราวหรือนวนิยายและวิเคราะห์ระยะเวลาที่ใช้ในการเขียนเนื้อเรื่องนั้น ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตมากจะใช้ระยะเวลาในการเขียนเรื่องราวต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นให้ดำเนินไป โดยใช้ระยะเวลาที่มากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตน้อย

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2529 : 29) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีการกระตุ้นลักษณะมุ่งอนาคตของบุคคลอาจทำได้ดังต่อไปนี้

4.1 ให้เขียนเรื่องราวของคนที่เกี่ยวกับปัจจุบันและอนาคต โดยอาจกำหนดให้เขียนถึงสภาพชีวิต และการวางแผนการใช้ชีวิตในปีนปลายด้วย

4.2 ให้ฝึกเขียนนวนิยายชีวิต ซึ่งอาจจะกำหนดช่วงเวลาไว้ เช่น ตั้งแต่เด็กจนเป็นผู้ใหญ่ หรือจากปู่ไปถึงหลาน

4.3 ฝึกวางแผนงานระยะยาวของการทำงาน หรือการฝึกวางแผนตัวบุคคลเพื่อเตรียมการที่จะใช้เขาในงานใหญ่ที่จะมีมาในอนาคต เป็นต้น

4.4 ฝึกเล่นหมากรุก เพื่อที่จะเอาชนะชนะ

4.5 ให้แบบอย่างของการวางแผนระยะยาว หรือการวางแผนการดำเนินชีวิตเพื่อบรรลุเป้าประสงค์บางประการในอนาคต

แบบอย่างของการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตในประวัติศาสตร์ไทยก็มีมาก เช่นการฝึกมกุฎราชกุมารเพื่อปกครองประเทศในอนาคต การสร้างอนุสาวรีย์ เพื่อเตือนความทรงจำของรุ่นหลังการทำบันทึกเกี่ยวกับลักษณะและประวัติของมนุษยชาติ เพื่อกับการสูญหายทำลาย เพื่อคนรุ่นหลังจะได้ทราบ เป็นต้น

นอกจากนี้ ดวงเดือน พันธมนาวิน ยังกล่าวอีกว่า วิธีพัฒนาให้บุคคลรู้จักการที่จะคาดถึงสิ่งที่จะเกิดกับคนในอนาคต อันเนื่องมาจากการกระทำหรือคเว้นการกระทำของตนในปัจจุบันรู้จักเปรียบเทียบผลที่จะเกิดในปัจจุบันกับผลที่จะเกิดในอนาคต และถ้าพอเห็นความสำคัญของผลในอนาคตมากกว่าผลในปัจจุบัน ก็ต้อง ฝึกหัดให้มีจิตแกร่ง บังคับตัว บังคับใจตน ให้ออกได้รอได้ วิธีฝึกอาจทำได้ดังนี้ เช่น ฝึกอดได้รอได้ ในการใช้จ่ายเงินการรับประทานอาหาร และการบำบักความต้องการต่าง ๆ

บุญรับ สักคิมณี (2532 : 16 - 17) เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตไว้ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ให้อู้จักความหมายของลักษณะมุ่งอนาคต วิธีฝึกทำได้โดยการกระตุ้นให้บุคคลรู้จักคิดถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้และไกลอย่างมีเหตุผล ยกตัวอย่างให้เห็นแบบอย่างของการคิดประเภทนี้ และฝึกการรู้จักคิดในทำนองนี้ เพื่อให้เข้าใจความหมายของการมุ่งอนาคตในกาลเทศะต่าง ๆ

2. ให้เห็นความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต วิธีฝึกทำได้โดยการให้เห็นตัวอย่างของผลดีที่เกิดจากการกระทำกิจกรรมที่มุ่งอนาคต

3. ให้อู้จักคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคต วิธีฝึกทำได้โดยการให้บุคคลเห็นตัวอย่างของการวางแผนในอนาคตของผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคต ฝึกวางแผนเกี่ยวกับชีวิตและการทำงาน ฝึกเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับความคาดหวังของตนเอง

สุรพงษ์ ชูเดช (2534 : 4) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยฐานทางด้านความคิดและสติปัญญา เนื่องจากบุคคลที่มุ่งอนาคตจะต้องเป็นผู้ที่คาดการณ์ได้ว่า อะไรจะเกิดขึ้นในอนาคต เห็นคุณค่าของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมากกว่าสิ่งเล็กน้อยที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบัน และจะต้องเป็นผู้ที่เชื่อว่าสิ่งที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตจะเกิดขึ้นกับตนได้จริงซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า บุคคลที่จะมีลักษณะมุ่งอนาคต จะต้องเป็นผู้ที่มีพัฒนาการทางการคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งตามทฤษฎีพัฒนาการรู้จักของ เพียเจท์ ขั้นตอนพัฒนาการดังกล่าวคือ ขั้นปฏิบัติการเชิงระบบ (Formal Operation : อายุระหว่าง 11 - 15 ปี) ทั้งนี้เพราะการคาดว่าอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคต สิ่งนั้นยังไม่มีตัวตน ต้องอาศัยการอ้างอิง ซึ่งอยู่ในรูปของนามธรรมหรือสัญลักษณ์ และการเห็นความสำคัญของสิ่งที่ยังเป็นนามธรรมหรือสัญลักษณ์นี้ ต้องใช้ความสามารถทางการคิดเชื่อมโยงกับหน่วยการคิดอื่น ๆ ดังนั้น บุคคลผู้มีความสามารถด้านการรู้จักสูงย่อมจะง่ายต่อการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตให้สูงขึ้นด้วย

สุจริต เพียรชอบ (2530 : 32) ได้เสนอแนะไว้ว่า ในการเรียนการสอนควรสอนเรื่อง ของอดีตน้อยลงควรสอนเรื่องปัจจุบันและอนาคตให้มากขึ้นนักเรียนจะได้รับการฝึกฝนให้ พร้อมที่จะคาดการณ์ล่วงหน้าว่าในอนาคตจะเกิดเหตุการณ์ใดขึ้น มีปัญหาใดขึ้นนักเรียนจะ สามารถเผชิญกับอนาคตได้อย่างกล้าหาญ สุขุม เยือกเย็น

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า การพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตสามารถทำได้ หลายวิธี ได้แก่ การฝึกให้เด็กรู้จักวางแผนในการทำงาน ฝึกให้ตั้งจุดมุ่งหมายของชีวิต ทั้งใน ระยะใกล้ และระยะไกล ฝึกให้เด็กคาดการณ์ล่วงหน้าที่เกิดจากผลของการกระทำในปัจจุบัน

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต

1.2.1 การวิจัยในต่างประเทศ

แมคแคลแลนด์ และวินเตอร์ (McCalland and Winter. 1969 :22) ได้ทำการวิจัยพบ ว่าการคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคตมีส่วนสำคัญในการทำนายพฤติกรรมของบุคคลเมื่อสถานการณ์ ต่าง ๆ เปลี่ยนไป

วอล์ค (Wolk. 1970 : 6272 - B) ได้ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของเด็กผิวดำ และผิวขาว กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กผิวดำและผิวขาวกลุ่มละ 25 คน ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมต่ำ มีอายุระหว่าง 12 ปี 1 เดือน ถึง 14 ปี 1 เดือน มีบิดาหรือผู้ปกครองอยู่ในบ้านและมี ระดับสติปัญญาอยู่ระหว่าง 85 - 115 พบว่า

1. เด็กผิวดำมีลักษณะมุ่งอนาคตน้อยกว่าเด็กผิวขาว
2. เด็กผิวดำมองอนาคตในระยะสั้นกว่าเด็กผิวขาว
3. เด็กผิวดำมีวิธีการจัดการเพื่อนำไปสู่ความคาดหวังในอนาคตน้อยกว่าเด็กผิวขาว
4. เด็กผิวดำมีความคาดหวังเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในอนาคตน้อยกว่าเด็กผิวขาว

โรบินสัน (Robinson. 1971 : 1225 - B) ได้ศึกษา ลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนเกรด ที่ไม่เคยถูกจำคุก กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กเกรดที่เคยกระทำความผิด 2 ครั้งหรือมากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป แต่ไม่เคยถูกฟ้องทางกฎหมายจำนวน 48 คน พบว่าเด็กเกรดจะมองอนาคตในระยะสั้นมีลักษณะ มุ่งอนาคตน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า ความวิตกกังวลไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต

แลมม , รอล์ฟ และกีชีล่า (Lamm , Rolf and Gisela. 1976 : 317) ศึกษาเพศและชนชั้น ที่มีผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตของเด็กวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยรุ่นชนชั้นกลางกับชนชั้นต่ำที่

เป็นเด็กหญิงและเด็กชาย กลุ่มละ 100 คน ที่มีอายุระหว่าง 14 - 16 ปี โดยวัดลักษณะมุ่งอนาคต ด้านความหวัง ความกลัว จากคำบอกเล่าของเด็กการตัดสินใจเกี่ยวกับระยะเวลาในการมองอนาคต และการมองโลกในแง่ดีและแง่ร้าย พบว่า เด็กหญิงที่มาจากชนชั้นต่ำมองโลกในแง่ดีมากกว่าเด็กหญิงที่มาจากชนชั้นกลางและเด็กชายที่มาจากชนชั้นต่ำได้แสดงความหวังและความกลัวในด้านอาชีพมาก และจะเพิ่มขึ้นในอนาคตมากกว่าเด็กหญิงจากชนชั้นต่ำ

เรย์เนอร์ (Raynor. 1982 : 254) ได้ทำการวิจัยพบว่าบุคคลที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีการจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และเป็นผู้ที่ขยันขันแข็งในการทำงานปัจจุบันมากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ

1.2.2 การวิจัยในประเทศไทย

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก (2520 : 102 - 109) ศึกษาจริยธรรมของเยาวชนไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาล และนิสิตทั้งชายและหญิง ในเขตกรุงเทพมหานคร และเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 1, 3, 5 และมหาวิทยาลัยปีที่ 2 ซึ่งมีอายุระหว่าง 11 - 25 ปี และมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งสามระดับ จำนวน 1,400 คน พบว่า

1. ลักษณะมุ่งอนาคตแปรปรวนไปตามลักษณะทางสังคม 3 ประการ คือ เพศ ชั้นเรียน และสถานที่เกิด โดยผู้หญิงมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่าผู้ชาย ผู้ที่เรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะมุ่งอนาคตสูงที่สุด ส่วนผู้ที่เรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยของลักษณะมุ่งอนาคตของลักษณะมุ่งอนาคตต่ำที่สุด และผู้ตอบที่เกิดในกรุงเทพมหานครมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่าผู้ตอบที่เกิดในต่างจังหวัด

2. ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอบรมเลี้ยงดู 3 แบบ คือผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู แบบให้ความรัก แบบใช้เหตุผลและแบบลงโทษทางจิต จะมีลักษณะมุ่งอนาคตสูง

3. ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับจริยธรรม

พนิดา สินสุวรรณ (2527 : 61) ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในวิชาสังคมศึกษาเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วยการสอนใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนแบบบรรยาย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่

เรียนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์ มีค่าเฉลี่ยของลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบบรรยาย และนักเรียนชายและหญิงที่เรียนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์มีค่าเฉลี่ยของลักษณะมุ่งอนาคตไม่แตกต่างกัน

บุญรับ ศักดิ์มณี (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ข้าราชการที่ได้รับการฝึกการมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเองหรืออย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียวช่วยพัฒนาข้าราชการให้มีลักษณะมุ่งอนาคตและสามารถควบคุมตนเองสูงกว่ากลุ่มข้าราชการที่ไม่ได้รับการฝึกเลย

2. ข้าราชการที่ได้รับการฝึกลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเองหรืออย่างใดอย่างหนึ่งมีทัศนคติทางด้านการมุ่งทำงานเพื่อผลในอนาคตสูงกว่ากลุ่มข้าราชการที่ไม่ได้รับการฝึกเลย

3. ข้าราชการที่ได้รับการฝึกการมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเองหรืออย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียวมีทัศนคติด้านการมุ่งทำงานราชการเพื่ออนาคตและมีพฤติกรรมที่น่าปรารถนาในการทำงานสูงกว่ากลุ่มข้าราชการที่ไม่ได้รับการฝึกเลย

4. ข้าราชการที่มีความพร้อมทางจิตใจมาก อิทธิพลของการฝึกการมุ่งอนาคต มีผลต่อพฤติกรรมการมุ่งอนาคตของข้าราชการแต่ไม่สามารถมีอิทธิพลต่อผลการควบคุมตนเองของข้าราชการที่มีความพร้อมทางจิตใจมาก ส่วนข้าราชการที่มีความพร้อมด้านจิตใจน้อย อิทธิพลของการฝึกมุ่งอนาคตมีผลต่อพฤติกรรมการมุ่งอนาคต และการควบคุมตนเองด้วย

5. ข้าราชการที่ได้รับการฝึกทักษะการมุ่งอนาคต และการควบคุมตนเองไม่สามารถทำนายพฤติกรรมทำงานของข้าราชการได้

สมจิตต์ เพิ่มพูน (2532 : 72) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์ มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนตามคู่มือครู

กนกวรรณ อุ่นใจ (2535 : 40) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยাজังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์ มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ

จักรวาล ภูวนทร์ (2537 : 43) ได้ศึกษาผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อลักษณะ มุ่งอนาคตของนักเรียนสถานสงเคราะห์ เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานครผลของการศึกษา พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ ปกติ

จากเอกสารงานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศพอสรุปได้ว่าลักษณะมุ่งอนาคต สามารถพัฒนาได้โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ เทคนิคการพยากรณ์ การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและการสอนแบบต่าง ๆ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

2.1.1 การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

ความหมายของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

คมเพชร ฉัตรสุกกุล (2521 : 90) สรุปความหมายของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มว่า มีลักษณะที่ควรจะเข้าใจอยู่ 3 ประการ คือ

1. การใช้กลุ่มเพื่อแก้ปัญหา ข้อแตกต่างระหว่างการให้คำปรึกษารายบุคคลกับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มข้อหนึ่งคือ การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มนั้นสมาชิกทุกคนมีปัญหา นำปัญหามาอภิปรายและมีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันด้วยความเห็นอกเห็นใจกัน แต่การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลนั้น จะไม่ได้รับความคิดอย่างกว้างขวาง ผู้มีปัญหาก็ต้องคิดมากเพราะจะต้องเป็นรายบุคคลนั้น จะไม่ได้รับความคิดอย่างกว้างขวาง ผู้มีปัญหาก็ต้องคิดมากเพราะจะต้องแก้ไขด้วยตนเอง ดังนั้นอาจจะช่วยแก้ปัญหาได้ยากในบางกรณี

2. การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มมุ่งช่วยเหลือปัญหาที่ปกติ เช่น การปรับตัวกับเพื่อนเพศตรงกันข้าม การเรียน การทำกิจกรรม เป็นต้น ความจริงแล้วการให้คำปรึกษาโดยทั่วไปก็เป็นการแก้ปัญหาปกติอยู่แล้ว และไม่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาโรคประสาท โรคจิต เพราะถือว่าไม่อยู่ในขอบเขตของการให้ความช่วยเหลือได้โดยผู้ให้คำปรึกษา แต่ควรจะเป็นหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญ

3. การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มมุ่งจะช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มที่มีสภาพปกติในที่นี้หมายความว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มนั้นจะไม่ครอบคลุมถึงผู้ที่มีความปกติทางด้านจิตใจถ้าหาก

สมาชิกคนใดก็ตามมีความผิดปกติเกิดขึ้น ก็ไม่ควรนำมาเป็นสมาชิกในกลุ่มที่จะแก้ไขปัญหา ร่วมกัน เพราะอาจจะมี การรับรู้มีความคิดทั้งหลายผิดปกติไป การสื่อสารในกลุ่มก็จะมีปัญหา เนื่องจากการพูดหรืออภิปรายแล้วสมาชิกไม่สามารถเข้าใจร่วมกันได้

เจียรนีย์ ทรงชัยกุล (2529 : 414) ได้กล่าวถึงการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มว่าเป็นการให้ คำปรึกษาแก่ผู้รับคำปรึกษาครั้งละหลาย ๆ คน ที่มีความประสงค์ตรงกับหรือคล้ายคลึงกันใน ปัญหา หรือปรับปรุงตนเองในเรื่องใดเรื่องหนึ่งร่วมกัน โดยที่สมาชิกทุกคนมีอิสระในการ เสนอความคิดเห็นและการแสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึกขัดแย้งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ ต้องการแก้ไข และเมื่อได้รับปฏิกริยาโต้ตอบทันทีจากสมาชิกผู้อื่นในกลุ่มรวมถึงผู้ให้คำปรึกษา ด้วยแล้วก็จะช่วยให้เกิดการสำรวจความคิด สำรวจตนเอง เกิดการยอมรับตนเอง ยอมรับใน ความคิดเห็นของผู้อื่นและเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น เมื่อผู้รับคำปรึกษาเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง และสิ่งแวดล้อม เขาก็จะสามารถแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงตนเองได้

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 180) ได้ให้ความหมายว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม เป็นกระบวนการของบุคคลที่มีปัญหา หรือมีความต้องการคล้ายกันมาปรึกษาหรือร่วมกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ทางการให้คำปรึกษาร่วมให้ความ ช่วยเหลือหรือร่วมให้คำปรึกษา

ทองเวียน อมรัชกุล (2530 : 88) กล่าวถึง การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มว่า หมายถึง กระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาสร้างความสัมพันธ์กับผู้ขอรับคำปรึกษาจำนวนหนึ่งเพื่อแก้ปัญหา ร่วมกัน โดยอาศัยความสัมพันธ์ของบุคคลในกลุ่มเป็นแรงผลักดันที่สำคัญ

วัชรวิฑูระคำ (2532 : 52) ได้สรุปความหมายของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มว่าการให้ คำปรึกษาเป็นกลุ่ม คือ การที่ผู้แนะนำให้ความช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาครั้งละมากกว่า 1 คน ด้วยจุดมุ่งหมายเช่นเดียวกับการให้คำปรึกษารายบุคคล คือมุ่งที่จะช่วยคนดังต่อไปนี้

1. ให้สำรวจและประเมินตนเอง เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองมากที่สุด
2. ให้สามารถตัดสินใจด้วยตนเองและนำตนเองได้ สามารถเจริญและดำรงชีวิตที่รับ ผิดชอบต่อตนเองและสังคมได้

3. ให้สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่บุคคล ซึ่งมีความต้องการตรงกันที่จะปรับปรุงตนเองในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือต้องการจะแก้ปัญหาใด ปัญหาหนึ่งร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มจะมีโอกาสได้แสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็น

ของแต่ละคน เป็นการได้ระบายความรู้สึกขัดแย้งในจิตใจ ได้สำรวจตนเอง ได้ฝึกการยอมรับตนเอง กล้าที่จะเผชิญปัญหาและได้ใช้ความคิดในการแก้ปัญหาหรือปรับปรุงตนเอง กับทั้งได้รับความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้อื่น และได้ตระหนักว่าผู้อื่นที่มีความรู้สึกขัดแย้งหรือความคิดเห็นเช่นเดียวกับตน ไม่ใช่เขาค้นคนเดียวที่มีปัญหา และอย่างน้อยก็มีผู้ใหญ่คนหนึ่งที่เขาใส่ใจเขา

เชิร์ตเซอร์ และสโตน (Shertzer and Stone. 1968 : 448 -449) สรุปเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มดังนี้ การให้คำปรึกษา หมายถึงการที่บุคคลมีความต้องการตรงกันที่จะปรับปรุงตนเองในด้านในด้านหนึ่ง หรือต้องการที่จะแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งร่วมกันมาปรึกษาหารือกันเป็นกลุ่ม โดยมีผู้ให้คำปรึกษาร่วมอยู่ด้วย บทบาทของผู้ให้คำปรึกษาเปลี่ยนจากผู้นำเป็นศูนย์กลาง (Leader Centered) เป็นกลุ่มเป็นศูนย์กลาง (Group Centered) สมาชิกในกลุ่มจะมีโอกาสแสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองทั้งยังได้รับฟังความรู้สึก และความคิดเห็นของผู้อื่น และได้ตระหนักว่าผู้อื่นก็มีปัญหาเหมือนกันไม่ใช่ตนเองมีปัญหาคนเดียว วิธีการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มจะทำให้สมาชิกแต่ละคนเกิดความภูมิใจว่าตนสามารถให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์แก่กลุ่ม

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มหมายถึงกระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพกับสมาชิกในกลุ่มภายใต้บรรยากาศแห่งการยอมรับซึ่งกันและกัน มีความเข้าใจ อบอุ่นและเป็นกันเอง ซึ่งสมาชิกในกลุ่มมีความต้องการตรงกันที่จะปรับปรุงตนเองหรือต้องการที่จะแก้ปัญหาร่วมกันมาปรึกษาหารือซึ่งกันและกันเป็นกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มได้มีโอกาสแสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ตลอดทั้งมีโอกาสสำรวจและประเมินตนเอง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงพฤติกรรมในทางที่เหมาะสม สามารถตัดสินใจด้วยตนเองและแก้ปัญหาต่าง ๆ ของตนเองและของกลุ่ม โดยมีผู้ให้คำปรึกษาที่ได้รับการฝึกฝนอย่างดีเป็นผู้นำกลุ่ม

2.2.2 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

2.2.2.1 ความเป็นมาของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

กลาสเซอร์ (จันทรัตน์ ยี่ริณศิริ . 2536 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Glasser. 1965) จิตแพทย์ชาวอเมริกันเป็นผู้ริเริ่มวิธีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง (Reality Therapy) การให้คำปรึกษาแบบนี้เป็นการผสมผสานระหว่างการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม (Existential Approach)

และการให้คำปรึกษาแบบเหตุผล - อารมณ์ (Rational - Emotional Therapy) การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงนี้เป็นการให้คำปรึกษาที่เน้นที่พฤติกรรมปัจจุบันของผู้รับคำปรึกษาเพื่อที่จะพัฒนาพฤติกรรมที่เป็นอยู่ให้เป็นพฤติกรรมใหม่ที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้รับคำปรึกษา ภายใต้บรรยากาศของความอบอุ่นและการยอมรับและในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น ผู้รับคำปรึกษาจะเป็นผู้วางแผน หรือวางโครงการภายหลังจากที่ได้ประเมินพฤติกรรมของตนเองด้วยอย่างมีระบบและมีเหตุผล

วัชร ทรัพย์มี (2533 : 179 - 180) ได้กล่าวถึง ความเป็นมาของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงว่า เกิดจากการที่กลาสเซอร์พิจารณาว่า ประสิทธิภาพของวิธีการแบบดั้งเดิมที่นิยมใช้รักษาคณเช่นกันอยู่นั้นยังไม่ มีประสิทธิภาพพอจึงเริ่มคิดหาทางพัฒนาวิธีการบำบัดรักษาแบบใหม่ขึ้น และในปี พ.ศ. 1957 เขาได้พัฒนาวิธีการช่วยเหลือผู้อาชญากรด้วยวิธีการของเขาเอง โดยเน้นการฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบ ให้เด็กวางโครงการที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง และสัญญาว่าจะดำเนินการตามโครงการนั้นเขาจะไม่ยอมรับข้อแก้ตัวใด ๆ ทั้งสิ้นของเด็กถ้าเด็กไม่ปฏิบัติตามสัญญาแต่พยายามหลีกเลี่ยงการลงโทษเด็ก ผลปรากฏว่าวิธีการนี้ได้ผลดี

การให้คำปรึกษาแบบนี้ไม่จำเป็นต้องดำเนินการในห้องแนะแนว แต่ผู้ให้คำปรึกษาอาจจะออกไปเล่นกับเด็กเป็นตัวแทนของการเป็นคนที่มีความรับผิดชอบให้เด็กเห็น วิธีการของกลาสเซอร์เป็นวิธีการที่สามารถป้องกันปัญหาพฤติกรรมของเด็กได้เป็นอย่างดี และยังส่งเสริมให้เด็กมีความรับผิดชอบและฝึกทักษะในการคิดหาเหตุผล

2.2.2.2 ความเชื่อถือเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์และความต้องการพื้นฐานของมนุษย์

กลาสเซอร์ (สุดฤทัย มุขวงศา. 2523 : 11 - 12 ; อ้างอิงมาจากGlasser. 1965) กล่าวถึงโมทัศน์พื้นฐาน (Basic Concept) เกี่ยวกับธรรมชาติและความต้องการของมนุษย์ไว้ว่า มนุษย์แต่ละคนมีพลังแห่งการพัฒนาและงอกงาม โดยพื้นฐานแล้วบุคคลต้องการที่จะมีเอกลักษณ์แห่งความสำเร็จ ต้องการแสดงพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบ และมีความสัมพันธ์ที่มีความหมายกับบุคคลนั้น ๆ กลาสเซอร์ได้อธิบายว่าแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลกระทำการต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ถูกผลักดันมาจากภายในของบุคคลนั่นเอง ซึ่งประสบการณ์ถูกผลักดันด้วยความต้องการพื้นฐาน 5 ประการได้แก่ ความต้องการอยู่รอดตามธรรมชาติ ความต้องการความรักและความสัมพันธ์กับผู้อื่น ความต้องการอำนาจ ความต้องการเป็นอิสระและความต้องการความสนุกสนาน การที่บุคคลจะตอบสนองความต้องการเหล่านี้ได้โดยการเข้าไปเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับ

คนอื่น ๆ ในสังคม ถึงแม้ว่ามนุษย์จะมีความต้องการพื้นฐานเหมือนกันแต่มนุษย์ก็มี โลกส่วนตัว ของเขาเองที่มีการพัฒนารูปแบบของการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของตนที่แตกต่างกัน ดังนั้นสิ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลหนึ่งได้อาจจะไม่สนองความต้องการของ อีกคนหนึ่งได้เช่นกัน

ความแตกต่างในการสนองความต้องการพื้นฐาน ซึ่งประเมินได้จากความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องที่แต่ละคนมีต่อคนอื่น เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลแต่ละคนพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง และกำหนดเอกลักษณ์ของตนเอง (Need for an Identity) ซึ่งกลาสเซอร์ได้อธิบายถึงเอกลักษณ์ ของบุคคล โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. เอกลักษณ์แห่งความสำเร็จ (Success Identity) เป็นลักษณะที่บุคคลกำหนดหรือ มองเห็นว่าตนเองมีความสามารถที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง มีคุณค่าและมีความ สำคัญต่อตนเองและบุคคลอื่น มีพลังต่อการจัดการต่อสภาพแวดล้อม และมีความรับผิดชอบและ เชื่อมั่นในการดำเนินชีวิตของตนเองและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง

2. เอกลักษณ์แห่งความล้มเหลว (Failure Identity) บุคคลประเภทนี้มักจะกำหนดหรือ ประเมินตนเองในทางลบ จากการที่ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับผู้อื่นรู้สึกว่าคุณ ใจไม่เป็นที่รัก ไม่เป็นที่ต้องการ ไม่มีคุณค่า ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ไม่มีความสามารถที่จะรับผิดชอบตนเอง หรือทำตามข้อกำหนดใด ๆ ไม่มีความหวังในการดำเนินชีวิตที่ดีกว่า ปล่อยให้สภาพ แวดล้อมหรือบุคคลมีอิทธิพลและควบคุมชีวิต

การที่จะช่วยบุคคลโดยเฉพาะบุคคลที่มีลักษณะหรือเอกลักษณ์แห่งความล้มเหลว ซึ่ง ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้ เช่น คนป่วยที่สิ้นหวัง คนเบื่อหน่ายชีวิต คนที่ ดิคาเสฟติด นักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน เด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ก็คือจะช่วย พวกเขาให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใหม่ที่จะช่วยให้เขาสามารถตอบสนองความต้องการของตน เองได้ กลาสเซอร์ มีความคิดคล้ายกับ โรเจอร์ส (Rogers) ตรงที่มนุษย์นั้นมีความสามารถที่จะนำ ศักยภาพ (Potential) ทั้งหลายออกมาใช้เพื่อการเรียนรู้และความเจริญงอกงาม บุคคลแต่ละคนจะ มีความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเอง บุคคลจะทำอะไรก็ตามถ้าเขาเห็นความสำคัญในการ ตัดสินใจมากกว่าความสำคัญของสถานการณ์ที่เขาเข้าไปเกี่ยวข้อง เขาจะเป็นผู้ที่ดำรงชีวิตอย่างมี ความรับผิดชอบ ประสบความสำเร็จและมีความพึงพอใจในชีวิต นอกจากนี้กลาสเซอร์ เชื่อว่า บุคคลจะเป็นอย่างไรก็ต้องดูที่การกระทำของเขาและการที่เขาทำสิ่งต่าง ๆ ตามที่เขาตัดสินใจ

ด้วย ในกรณีที่มีการดำเนินชีวิตของเขาไม่เป็นที่พึงพอใจของเขาย่อมจะสามารถตัดสินใจใหม่ ซึ่งแตกต่างไปจากเดิมได้ เพื่อให้สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เกิดความพึงพอใจได้ดีกว่าเดิม

เมื่อทุกคนมีลักษณะเหมือนกับการกระทำ หรือพฤติกรรมของตนเอง ดังนั้นบุคคลแต่ละคนจะต้องสร้างความรู้สึกรู้สึกขึ้นมาว่า เขาเป็นคนอย่างไร บุคคลจะต้องสร้างความคิดเกี่ยวกับตนเองว่าเขาเป็นเอกลักษณ์แห่งตน เป็นอิสระจากบุคคลอื่น ดังนั้นบุคคลจะต้องระลึกเสมอว่าการที่เป็นอิสระแห่งตนนั้นจะต้องคำนึงถึงภาวะที่แอดเลอร์เรียกว่า "ความสนใจทางสังคม" ด้วยเสมอ การที่กลาสเซอร์กล่าวว่า บุคคลจะมีเอกลักษณ์ หรือ ไม่เหมือนคนอื่นนั้นมิได้หมายความว่า จะต่อต้านความเป็นมนุษย์ของคนโดยทั่วไป แต่จะเป็นเรื่องของ การมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเอง เป็นของตนเองซึ่งจะเอื้ออำนวยให้สามารถเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ได้ในเรื่องความต้องการเอกลักษณ์แห่งตนนี้จะปรากฏกับบุคคลในทุกวัฒนธรรม

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2530 : 153) ได้กล่าวถึงธรรมชาติของมนุษย์ว่า การบำบัดรักษาแบบเผชิญความจริงอยู่บนรากฐานของเหตุผลที่ว่า มนุษย์มีความต้องการด้านจิตใจเพียงอย่างเดียวตั้งแต่เกิดจนตาย และไม่ว่าจะเป็นชนชาติใดก็ตามก็จะมีความต้องการเหมือนกัน ความต้องการดังกล่าวแล้วคือ ความต้องการมีเอกลักษณ์ (Need for an Identity) ซึ่งเป็นความต้องการของบุคคลที่อยากที่จะรับรู้ได้ว่าตัวเองนั้นมีความแตกต่างจากบุคคลอื่น ๆ และแยกออกจากบุคคลอื่นในโลกนี้

นอกจากนี้ วัชร ทรัพย์มี (2533 : 180 - 182) ได้อธิบายการพิจารณาบุคลิกและหลักการของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงดังนี้ คือ

1. พิจารณาบุคลิกในแง่ที่ว่ามีความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาและการใช้วิจารณญาณเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เขาไม่เห็นด้วยกับแนวคิดของนักการศึกษาบางคนที่เปรียบผู้เรียนเหมือนแจกันว่างเปล่า ซึ่งครูจะนำข้อเท็จจริงและแนวความคิดต่าง ๆ ไปใส่ให้ กลาสเซอร์เชื่อว่าครูเปรียบเหมือนผู้จัดสภาพแวดล้อมหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ มนุษย์แต่ละคนมีความสามารถที่จะตัดสินใจได้ด้วยตนเองมากกว่าขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมหรือสภาพการณ์ต่าง ๆ มนุษย์มีแรงจูงใจที่จะประสบความสำเร็จ มีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเองและมีสัมพันธภาพอันดีต่อผู้อื่น

2. การที่มนุษย์รู้สึกตนว่ามีความสามารถที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ได้ หรือความรู้สึกว่าตนประสบความสำเร็จจะสร้างกำลังใจให้บุคคลกล้าแก้ปัญหา การที่จะทำตนให้มีค่าขึ้นอยู่กับ

กระทำของบุคคลนั้นเองว่าทำสิ่งต่าง ๆ ได้สำเร็จมากน้อยเพียงใด

3 การได้รับความรักและมีโอกาสให้ความรักและแก่ผู้อื่นเป็นความต้องการของมนุษย์บุคคลที่รักผู้อื่นและได้รับความรักจากผู้อื่นจะรู้สึกว่าคุณค่า กลาสเซอร์พิจารณาความรักจากการกระทำของบุคคลมากกว่าความรู้สึกของบุคคล สำหรับชีวิตใน โรงเรียนหรือในวัยเรียน "ความรักคือ ความรับผิดชอบต่อสังคมในอันที่เด็กยินดีช่วยเหลือผู้อื่นที่มีปัญหาด้านสังคมและการเรียน" ความว่าเหว่เป็นผลมาจากการประสบความสำเร็จในการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นการจัดการความว่าเหว่ทำได้โดยการที่บุคคลนั้นมีทักษะในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นด้วยความจริงใจซึ่งจะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และลดความคับข้องใจ

4. ปัญหาในการปรับตัวหลายประการ เกิดจากการไร้ความสามารถในการสนองความต้องการอาหารของการปรับตัวไม่ได้จะหายไปเมื่อบุคคลสามารถสนองความต้องการของตนเองได้ บุคคลที่ไม่สามารถสนองความต้องการ มีแนวโน้มที่จะบิดเบือนสภาพความเป็นจริง เขาจะตำหนิผู้อื่นและลืมไปว่าเขามีความรับผิดชอบที่จะแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเป็นจริง

5. แม้ว่าอารมณ์จะเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่พ้น แต่เหตุผลเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้พฤติกรรมของบุคคลมีประสิทธิภาพและทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ การปล่อยให้อารมณ์มาครอบงำจะนำไปสู่ความล้มเหลว อารมณ์ส่งผลถึงพฤติกรรม ดังนั้นการจะปรับปรุงพฤติกรรม จึงจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงอารมณ์ที่ไม่เหมาะสม

6. หลักการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง เน้นพฤติกรรมในระดับจิตสำนึกเป็นพฤติกรรมที่ได้มีการวางโครงการ ไม่ได้ปล่อยชีวิตให้ล่องลอย ไม่นั่นอดีตแต่เน้นปัจจุบันและอนาคต

7. องค์ประกอบที่จะทำให้คนปรับตัวได้ดีคือ ความรับผิดชอบ ความเป็นจริง และการประเมินพฤติกรรม

จากเอกสารดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ธรรมชาติของมนุษย์และความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ตามความเชื่อของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงคือ มีความเชื่อว่ามนุษย์ต้องการที่จะมีเอกลักษณ์ของตนเองและเป็นเอกลักษณ์ของความสำเร็จ ซึ่งในการพัฒนาตนเองให้เกิดเอกลักษณ์ของความสำเร็จได้จะเกิดจากแรงผลักดันภายในของบุคคลนั้นเองและครูเป็นผู้ที่มีส่วนช่วยให้นักเรียนสร้างเอกลักษณ์แห่งความสำเร็จได้ โดยการจัดบรรยากาศ จัดสภาพแวดล้อมหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่

2.2.2.3 จุดประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

วัชรีย์ ทรัพย์มี (2533 : 183 - 184) ได้อธิบายว่า การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง มีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ

1. ช่วยให้ผู้คลรับผิดชอบที่จะแก้ปัญหาและมีทักษะในการคิดแก้ปัญหาโดยเผชิญความจริง
2. ป้องกันไม่ให้ผู้คลปล่อยชีวิตให้ล่องลอย โดยสนับสนุนให้วางโครงการในอนาคตและมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการไปตามโครงการที่วางไว้
3. ส่งเสริมให้ผู้คลมีวุฒิภาวะ คือเป็นตัวของตัวเองและสามารถช่วยตัวเองได้
4. ช่วยให้ผู้คลรู้จักตนเองว่าเขาเป็นใคร เขาต้องการอะไรในชีวิต
5. ช่วยให้ผู้คลค้นพบวิธีสนองความต้องการของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้อื่น
6. ให้ผู้คลตระหนักในคุณค่าของตน โดยแนะแนวทางให้รู้จักวิธีสร้างสัมพันธภาพอันดีกับบุคคลอื่นให้ได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับความผูกพันทางสังคม การให้และได้รับความรักจากผู้อื่น ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้สึกว่าตนมีค่า
7. ช่วยให้ผู้คลรู้จักประเมินค่านิยม รู้จักพิจารณาว่า อะไรถูก อะไรผิดสิ่งใดควรกระทำหรือพึงละเว้น

นอกจากนี้ สุดฤทัย มุขยวงศา (2533 : 15 - 16) ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงว่า การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงมีเป้าหมายในการช่วยบุคคลให้พิจารณาและกำหนดเป้าหมาย หรือความต้องการของตนทั้งในปัจจุบันและในระยะยาวอย่างชัดเจน และช่วยให้เขาได้พิจารณาสิ่งที่เป็นอุปสรรคขัดขวางความก้าวหน้าไปสู่เป้าหมาย หาทางเลือกและรูปแบบของพฤติกรรมใหม่เพื่อไปสู่เป้าหมายหรือความต้องการนั้น

พฤติกรรมที่จะทำให้บุคคลสามารถสนองความต้องการของตนเองได้ ซึ่งเป็นเป้าหมายของการให้คำปรึกษาจะต้องประกอบด้วย ความรับผิดชอบ (Responsibility) พิจารณาความเป็นจริง (Reality) และความถูกต้อง (Right)

ความรับผิดชอบ (Responsibility) เป็นเป้าหมายของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

กลาสเซอร์ (สุคฤทัย มุขวงศา. 2533 : 15 - 16 ; อ้างอิงมาจาก Glasser 1965 : 13) ได้นิยามความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า "เป็นความสามารถที่จะสนองตอบความต้องการของตนเอง โดยที่ไม่เป็นการไปขัดขวางบุคคลอื่นในการตอบสนองความต้องการของเขา" บุคคลจะเปลี่ยนแปลงได้ก็ต่อเมื่อเขาเรียนรู้และยอมรับว่าตัวเองเป็นผู้รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองและไม่มีใครเปลี่ยนแปลงการกระทำนั้นได้นอกจากตัวเขา

ความเป็นจริง (Reality) การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงก็คือ การช่วยเหลือบุคคลให้เผชิญกับความจริงที่เกิดขึ้นในชีวิตของเขา เลิกควบคุมการรับรู้ของตนเอง และช่วยให้เขาเข้าใจว่าเขาสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้ถึงแม้ว่า เขาจะต้องเผชิญกับปัญหาหรืออุปสรรคเพียงใดก็ตาม โดยที่เขาจะต้องพิจารณาพฤติกรรมในปัจจุบันที่เป็นอุปสรรคต่อความต้องการของเขาเอง และพัฒนาแผนการที่สามารถเป็นจริงได้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมใหม่ที่มีความรับผิดชอบ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้

ความถูกต้อง (Right) การประเมินคุณค่าพฤติกรรมปัจจุบันของตนเองและพิจารณาผลที่ตามมาของพฤติกรรมนั้นจะทำให้บุคคลมองเห็นการกระทำของตนเองชัดเจนขึ้นมาและยินยอมที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม กลาสเซอร์ (Glasser) ได้กล่าวถึง ความถูกต้องไว้ว่า เมื่อบุคคลประพฤตินทางที่ทำให้เขาสามารถให้และได้รับความรักและรู้สึกมีคุณค่าต่อตนเอง และผู้อื่นพฤติกรรมของเขาเป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือชอบธรรม

คอร์เลย์ (Corley. 1991 : 375 - 376) ได้อธิบายถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงว่า จุดมุ่งหมายรวมของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงก็คือ การช่วยให้บุคคลแต่ละคนได้พบวิถีทางที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นในการตอบสนองความต้องการของตนเอง กลาสเซอร์ ได้เห็นว่า การให้คำปรึกษานั้นจะต้องประกอบไปด้วยการช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาให้เรียนรู้วิถีชีวิตของเขาใหม่อีกครั้งหนึ่ง และช่วยเหลือให้เขามีชีวิตอยู่อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การช่วยเหลือนี้รวมไปถึงการเผชิญหน้ากับผู้รับคำปรึกษาเพื่อให้เขาได้พิจารณาในสิ่งที่เขากำลังกระทำ กำลังคิดและกำลังรู้สึกเพื่อที่จะคิดหาวิถีทางที่ดีกว่าสำหรับตนเองที่จะปฏิบัติ

สรุปได้ว่า จุดประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง คือ การสนับสนุนให้บุคคลรู้จักตนเอง (Identity) มีความรับผิดชอบ (Responsibility) พิจารณาสังต่าง ๆ ตามสภาพความเป็นจริง (Reality) และรู้จักประเมินสิ่งถูกสิ่งผิด (Right and Wrong) ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะนำไปสู่การเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้รับบริการ

2.2.2.4 ลักษณะ บทบาท และหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

คมเพชร ฉัตรสุกกุล (2530 : 162 - 163) ได้อธิบายถึงหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะมีลักษณะเป็นครูซักถามคำถามต่าง ๆ มากมายเกี่ยวกับพฤติกรรมปัจจุบันของผู้มีปัญหา คำถามเหล่านี้จะนำไปสู่การรับรู้ถึงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาการตัดสินใจคุณค่าของพฤติกรรมของผู้มีปัญหา ตลอดจนการวางแผนชีวิตอย่างมีความรับผิดชอบ การพูดคุยสนทนาของผู้ให้คำปรึกษาจะมีลักษณะของการกระตือรือร้น เขาจะพูดคุยเรื่องต่าง ๆ แม้จะไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ปัญหา บางที่จะใช้อารมณ์ขันเข้ามาแทรก แต่ผู้ให้คำปรึกษาจะไม่ใช้คำพูดที่เยาะเย้ย เสียดสีผู้มีปัญหา ในกรณีที่ผู้มีปัญหากระทำอะไร ไม่สำเร็จและพยายามแก้ตัว ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคการเผชิญความจริงเพราะเป็นการไม่ยอมรับข้อแก้ตัว นอกจากนี้คมเพชร ฉัตรสุกกุล ยังกล่าวอีกว่าในการช่วยให้บุคคลที่มีปัญหาพัฒนาความสามารถที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ๆ ได้ นั้นผู้ให้คำปรึกษาจะต้องฝึกลักษณะต่าง ๆ ตามความคิดของกลาสเซอร์ดังต่อไปนี้

1. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเป็นผู้ที่รับผิดชอบ เป็นผู้ที่มีความอดทน มีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ มีความแตกต่างจากคนอื่น ๆ และไวต่อความรู้สึกของผู้มีปัญหา
2. สามารถสนองความต้องการของตนเองได้ มีความเต็มใจในการที่จะแข่งขันหรือต่อสู้กับบุคคลอื่น ๆ
3. สามารถสื่อสารความเห็นอกเห็นใจ และการยอมรับให้ผู้มีปัญหาเข้าใจได้ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีปัญหาในเรื่องของการมีเอกลักษณ์แห่งตนที่ล้มเหลว หรือผู้ที่อยู่อย่างโดดเดี่ยว
4. สิ่งที่สำคัญประการสุดท้ายคือ สามารถเข้าไปเกี่ยวข้องกับอารมณ์กับผู้มีปัญหาได้ แต่จะต้องเป็นไปในลักษณะการช่วยเหลือไม่ใช่การทำลาย

วัชร ทรัพย์มี (2533 : 184) ได้สรุปลักษณะและบทบาทของผู้ให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงดังนี้

1. เป็นผู้ชอบติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สนใจบุคคลอื่น ไม่ใช่เก็บตัวอยู่เฉพาะในห้องแนะแนวเท่านั้น
2. เป็นผู้มีความเชื่อว่าการช่วยให้บุคคลเผชิญความจริงเป็นวิธีการช่วยให้บุคคลเรียนรู้วิธีแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เป็นผู้ที่เต็มใจจะเปิดเผยและอภิปรายเรื่องต่าง ๆ กับผู้รับคำปรึกษาตลอดจนให้ความอบอุ่น เป็นมิตร เปิดเผย มีความจริงใจและมองโลกในแง่ดี

4. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเป็นคนที่มีความรับผิดชอบในการสนองความต้องการของตนโดยไม่ละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น

5. ในการให้ความช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องสร้างสัมพันธภาพอันใกล้ชิดกับผู้รับคำปรึกษา

6. ผู้ให้คำปรึกษาจะสอนวิธีควรประพฤติปฏิบัติแก่ผู้รับคำปรึกษา ด้วยการสอนโดยตรง ด้วยการเป็นตัวแบบให้ หรือ โดยการสนทนากันในเรื่องเฉพาะ ตั้งแต่ข่าวสารประจำวัน ชีวิตแต่งงาน ศาสนาและประเด็นที่น่าสนใจต่าง ๆ

7. ผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษาจะช่วยกันวางโครงการเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสนับสนุนให้ผู้รับบริการมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติตามโครงการที่วางไว้ โดยไม่มีข้อแก้ตัวใด ๆ ทั้งสิ้น

คอร์เลย์ (Corley, 1991 : 376) ได้อธิบายถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงว่าภาระของผู้ให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง คือ การเข้าไปเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับผู้รับคำปรึกษาและการพัฒนาสัมพันธภาพกับผู้รับคำปรึกษา ซึ่งการกระทำนี้จะเป็นการวางรากฐานไปสู่กระบวนการของการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะทำหน้าที่ในฐานะครูผู้สอนผู้หนึ่งด้วยการเป็นผู้มีความคล่องแคล่วในการให้คำปรึกษา ในการช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษา ให้กำหนดแผนการปฏิบัติ ในการเสนอให้ผู้รับคำปรึกษาปฏิบัติตามทางเลือกอื่น ๆ รวมทั้งการสอนให้ผู้รับคำปรึกษาปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้คำถามพื้นฐานของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง เพื่อถามผู้รับคำปรึกษาดังนี้ "สิ่งที่คุณกำลังเลือกที่จะกระทำนี้สามารถทำให้คุณได้รับสิ่งที่คุณต้องการหรือไม่?" ถ้าผู้รับคำปรึกษาต้องแนะนำทางเลือกอื่นในการปฏิบัติ ผู้ให้คำปรึกษาอาจจะต้องสอนให้ผู้รับคำปรึกษาเรียนรู้วิธีที่จะสร้างความสำเร็จด้วยการสำนึกและรับผิดชอบในสิ่งที่เขาเองเป็นผู้เลือกด้วย

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า ลักษณะและบทบาทของผู้ให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงนั้นควรเป็นผู้ที่มีความคล่องแคล่ว มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถสร้างสัมพันธภาพกับผู้รับคำปรึกษาได้ ผู้ให้คำปรึกษาจะทำ หน้าที่ในฐานะครูผู้สอนโดยการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษากำหนดแผนการปฏิบัติ หรือเป็นตัวแบบให้

2.2.2.5 กระบวนการและเทคนิคการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

กลาสเซอร์ (คมเพชร ฉัตรศุภกุล. 2530 : 158 - 161 ; อ้างอิงมาจาก Glasser. 1965)

ได้เสนอหลักการเพื่อเป็นแนวทางในการให้คำปรึกษาดังต่อไปนี้

1. ความเกี่ยวข้องกับผู้มีปัญหา (Involvement) โดยหน้าที่ผู้ให้คำปรึกษาต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับผู้ที่มีปัญหา ทำการสื่อสารให้รู้ว่าผู้ให้คำปรึกษาเห็นอกเห็นใจ มีความสนใจและความเอาใจใส่ต่อผู้มีปัญหา ในโรงเรียนนั้นควรจะสร้างบรรยากาศทำให้นักเรียนจะได้ใช้ชีวิตอยู่ใน โรงเรียนอันจะเป็นผลทำให้เกิดความรู้สึกอยากเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ดังนั้นทักษะที่จะเกี่ยวข้องกับผู้มีปัญหาจึงมีความสำคัญมากต่อผู้ให้คำปรึกษา

2. พฤติกรรมในปัจจุบัน (Current Behavior) ไม่มีใครเลยที่จะได้รับความสำเร็จในเรื่องเอกลักษณ์แห่งตน ถ้าหากบุคคลเหล่านั้นไม่ตระหนักรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองในปัจจุบัน ดังนั้นผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับผู้มีปัญหาแล้วยังช่วยให้บุคคลได้รับรู้พฤติกรรมของตนเองอย่างสม่เสมอด้วย เช่น ผู้ให้คำปรึกษาอาจจะให้คำถามต่าง ๆ "ท่านกำลังทำอะไร" และจะไม่ถามว่า "ท่านได้ทำอะไรไปแล้ว" หรือ "ท่านเคยทำอะไรบ้าง"

3. การตัดสินคุณค่า (Value Judgement) ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะให้ผู้มีปัญหาได้มีโอกาสพิจารณาพฤติกรรมของตนเอง ตัดสินพฤติกรรม โดยมองในแง่ของจุดมุ่งหมายของพฤติกรรมและความต้องการ ในโลกที่เป็นจริง ผู้มีปัญหาคงตัดสินว่าพฤติกรรมนั้นมีข้อดีอย่างไรสำหรับตนเองและบุคคลที่สำคัญในชีวิตของเขา นอกจากนี้จะต้องตัดสินด้วยว่าพฤติกรรมดังกล่าวเป็นที่ยอมรับของสังคมหรือไม่

4. การวางแผนพฤติกรรม (Planning Responsible Behavior) เมื่อผู้มีปัญหาได้ตัดสินคุณค่าของพฤติกรรมแล้วพฤติกรรมอะไรดีหรือไม่ดี ผู้ให้คำปรึกษาก็จะช่วยต่อไปอีก โดยให้เขาได้มีการวางแผนที่เป็นจริงเพื่อจะดำเนินการสิ่งที่เขาคัดสนใจไปแล้ว อีกประการหนึ่งคือจะต้องพิจารณาว่าแผนการนั้นไม่เกินความสามารถของผู้ที่มีปัญหาที่จะกระทำได้อย่างสำเร็จและมีความแน่ใจว่าผู้มีปัญหา มีแรงจูงใจที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามแผนการที่วางเอาไว้ ถ้าหากแผนการนั้นไม่สำเร็จควรที่จะทิ้งไปและสร้างแผนการใหม่ขึ้นมาแทน

5. ข้อผูกพัน (Commitment) ในบางครั้งแม้จะมีแผนการที่ดีอย่างไรก็ตามก็ไม่อาจกล่าวได้ว่า บุคคลจะประสบความสำเร็จ ดังนั้นหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การสร้างข้อผูกพันกับผู้ให้คำปรึกษาแต่ในระยะต่อไปเมื่อผู้มีปัญหาได้รับความรู้สึกว่าคุณเองมีคุณค่าข้อผูกพันทั้งหลายก็จะเป็นข้อผูกพันกับตนเอง

6. การไม่มีข้อแก้ตัว (No Excuses) เมื่อผู้มีปัญหาจะกระทำตามข้อผูกพันได้อย่างสำเร็จ ผู้มีปัญหาคควรจะดำเนินการพิจารณาคุณค่าของพฤติกรรมใหม่อีกครั้ง ถ้าหากว่ายังมีพฤติกรรมนั้นใช้ได้ ก็จะต้องตรวจสอบแผนการที่วางไว้และถ้าหากว่าแผนนั้นยังเป็นแผนที่ดีมีเหตุผล สิ่งที่ตามมาคือ การสร้างข้อผูกพันใหม่หรืออาจจะไม่ยอมรับข้อผูกพันนั้นก็ก็ได้ ในกรณีที่ผู้มีปัญหาปฏิเสธที่จะสร้างแผนใหม่ก็จะทำให้การให้คำปรึกษาสิ้นสุดลง ถ้าผู้มีปัญหายินดีที่จะสร้างข้อมูลใหม่ ผู้ให้คำปรึกษาก็จะช่วยเขาและให้เขายอมรับว่าจะไม่มีข้อแก้ตัวใด ๆ อีกถ้าหากแผนนั้นล้มเหลวไป

7. ไม่มีการทำโทษ (No Punishment) การทำโทษจะสร้างความเจ็บปวดทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยทั่วไปมนุษย์จะใช้การลงโทษเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมของการถูกทำโทษ แต่จริง ๆ แล้วการทำโทษนั้นจะมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญซ่อนเร้นอยู่ด้วยคือ การทำให้ผู้มีปัญหารับรู้ว่าเขามีความผิดจริง ๆ ไม่ว่าจะการทำโทษจะใช้ในกรณีใดก็ตาม การทำโทษจะทำลายโอกาสที่บุคคลจะมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ๆ

คอร์เลย์ (Corley, 1991 : 379 - 383) ได้กล่าวถึงหลักการในการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงดังนี้คือ

1. สำรวจความต้องการและการรับรู้ของผู้รับคำปรึกษา (Exploring Wants, Needs and Perceptions) ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้ทักษะในการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาได้ตระหนักถึงความต้องการของตนเองตลอดจนวิธีการในการตอบสนองความต้องการนั้น ส่วนหนึ่งของการให้คำปรึกษาจะประกอบไปด้วยการสำรวจสภาพต่าง ๆ ของผู้รับคำปรึกษารวมทั้งการกำหนดพฤติกรรมของตนเองเพื่อให้ความต้องการของเขาใกล้เคียงกับความเป็นจริง ทักษะของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงคือ การไม่วิพากษ์วิจารณ์แต่จะยอมรับผู้รับคำปรึกษาเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้เปิดเผยโลกส่วนตัวของเขา ทำให้ผู้รับคำปรึกษามีโอกาสได้สำรวจชีวิตของเขาในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งสิ่งที่เขาต้องการจากครอบครัว เพื่อนและงาน ยิ่งไปกว่านั้นก็คือ เขามีความคาดหวังและต้องการสิ่งใดจากผู้ให้คำปรึกษาและจากตนเอง

การสำรวจนี้ควรจะทำอย่างต่อเนื่องตลอดกระบวนการให้คำปรึกษา เพราะสภาพต่าง ๆ ในชีวิตของผู้รับคำปรึกษาอาจมีการเปลี่ยนแปลงไป คำถามที่มีประโยชน์ในการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถหาข้อสรุปได้อย่างแน่นอนว่าจะอะไรคือสิ่งที่เขาต้องการก็คือ "ถ้าคุณเป็นคนที่คุณต้องการจะเป็นได้ คุณจะเป็นคนแบบไหน" "ถ้าคุณสามารถมีในสิ่งที่คุณต้องการจะมีได้"

ผู้รับคำปรึกษามีความคิดและการกระทำที่สอดคล้องกับความรู้สึกมุ่งมั่นหมายก็คือการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจในความรับผิดชอบต่อความรู้สึกของตนเองคำถามที่อาจจะนำมาถามก็คือ "คุณกำลังทำอะไรอยู่" "ในสัปดาห์ที่ผ่านมา คุณได้ทำอะไรเช่นเดียวกับที่กำลังทำอยู่บ้าง" "ในสัปดาห์ที่ผ่านมาคุณต้องการจะทำอะไรที่ต่างไปจากที่กำลังทำอยู่บ้าง" "อะไรทำให้คุณไม่สามารถทำในสิ่งที่ต้องการ" "คุณจะทำอะไรในวันพรุ่งนี้บ้าง"

การฟังผู้รับคำปรึกษาเล่าถึงความรู้สึกสามารถทำได้ในกรณีที่ความรู้สึกนั้นเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เขากำลังทำอยู่ เมื่อผู้รับคำปรึกษาพูดถึงความรู้สึกที่เป็นปัญหา ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องสนใจมากกว่าที่จะกระตุ้นให้เขาเปลี่ยนสิ่งที่เขากำลังทำหรือกำลังคิด การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงมุ่งที่จะให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความตระหนักรู้เกี่ยวกับผลของพฤติกรรมในปัจจุบัน เพราะกระบวนการช่วยเหลือนี้เป็นการช่วยให้บุคคลได้รับในสิ่งที่เขาต้องการและเป็นการพัฒนาภาพพจน์ของตนเองให้ดีขึ้นด้วย

3. ให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินพฤติกรรม (Getting Clients to Evaluate Their Behavior) ประเด็นสำคัญของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงก็คือการใช้คำถามเพื่อให้คำปรึกษาได้ประเมินค่าพฤติกรรมของตนเองว่า "พฤติกรรมในปัจจุบันของคุณทำให้คุณสมหวังในสิ่งที่ต้องการหรือไม่ และพฤติกรรมนี้จะนำคุณไปสู่ทิศทางที่คุณต้องการหรือไม่"

ทักษะในการตั้งคำถามของผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินพฤติกรรมของตนเองได้ "สิ่งที่คุณกำลังทำอยู่นี้ ทำให้คุณมีความสุขหรือมีความทุกข์" "สิ่งที่คุณกำลังทำอยู่นี้เป็นสิ่งที่ต้องการจะทำหรือไม่" "สิ่งที่คุณกำลังทำอยู่นี้เป็นการขัดต่อกฎระเบียบหรือไม่" "คุณจะให้สัญญาว่าจะปฏิบัติตนอย่างไร ในกระบวนการให้คำปรึกษาและจะปฏิบัติอย่างไร เพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงชีวิตของตนเอง" ผู้ให้คำปรึกษาสามารถที่จะกระตุ้นให้ผู้รับ คำปรึกษาตัดสินใจคุณค่าได้โดยการถามเขาเกี่ยวกับความต้องการ การรับรู้และผลของพฤติกรรมเป็นภาระของผู้ให้คำปรึกษาที่จะเผชิญหน้ากับผู้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากพฤติกรรมของเขาและทำให้เขาตัดสินใจคุณภาพพฤติกรรมของเขา ถ้าปราศจากการประเมินตนเองนี้ ผู้รับคำปรึกษาจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้

การให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินผลอันเกิดจากพฤติกรรมของเขาแต่ละพฤติกรรมเป็นงานหลักในการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง กระบวนการประเมินการกระทำความคิดความรู้สึกและผลของการกระทำแต่ละพฤติกรรมจะต้องอยู่ภายในขอบข่ายความรับผิดชอบของผู้รับ

คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาพึงต้องระวังที่จะไม่รับเป็นความรับผิดชอบของตนต่อคำตอบเหล่านั้นของผู้รับคำปรึกษา

ในตอนเริ่มต้นการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงนั้น ผู้ให้คำปรึกษาสามารถที่จะนำทางผู้รับคำปรึกษาได้บ้างเพื่อช่วยให้เขาได้ตระหนักถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ไม่มีประสิทธิภาพ และในการทำงานร่วมกับผู้รับคำปรึกษาที่อยู่ในภาวะวิกฤตในบางครั้งก็มีความจำเป็นที่จะต้องแนะนำโดยตรงว่าสิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำ

ผู้รับคำปรึกษาบางคนยืนยันว่าเขาไม่มีปัญหาและพฤติกรรมของเขาที่ไม่ได้ทำให้เขาประสบกับปัญหา ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องระลึกไว้ว่าเขาประหลาดใจไปตามการรับรู้ของเขาการให้คำปรึกษาจะไม่สามารถประสบความสำเร็จได้นอกจากผู้ให้คำปรึกษาจะสามารถยอมรับว่าสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษารับรู้นั้นแตกต่างกัน โดยสิ้นเชิงจากสิ่งที่ผู้ให้คำปรึกษาและผู้ใกล้ชิด ผู้รับคำปรึกษารับรู้ ในกรณีเช่นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องอาศัยทักษะในการตั้งคำถาม ความอดทนเป็นสิ่งสำคัญในกรณีที่พบผู้รับคำปรึกษาที่มีความยุ่งยาก ต้องอาศัยเวลาในการทำให้เขาตระหนักในพฤติกรรมของตนเองว่าไม่สามารถทำให้เขาได้รับในสิ่งที่เขาต้องการได้และไม่สามารถนำเขาไปสู่ทิศทางที่เขาต้องการได้

4. การวางแผนและข้อผูกพัน (Planning and Commitment) เมื่อผู้รับคำปรึกษาตัดสินใจได้แล้วว่าอะไรคือสิ่งที่เขาต้องการจะเปลี่ยนแปลง เขาจะต้องเตรียมพร้อมที่จะสำรวจพฤติกรรมทางบวกอื่น ๆ และกำหนดแผนการปฏิบัติ ภายหลังจากแผนได้ถูกกำหนดลงภายใต้ความร่วมมือระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา แล้วจะต้องทำข้อผูกพันเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ปฏิบัติตามแผนกำหนดไว้

งานที่สำคัญสำหรับการให้คำปรึกษาก็คือ การช่วยให้ผู้รับคำปรึกษากำหนดแนวทางที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง กระบวนการของการวางแผนตลอดจนการดำเนินการตามแผนการนั้น คือ วิธีที่ผู้รับคำปรึกษาควบคุมชีวิตของตนเอง วิธีนี้ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุดที่ได้เตรียมการให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับข้อมูลใหม่และช่วยให้เขาได้ค้นพบทางเลือกใหม่ที่มีประสิทธิภาพที่สามารถตอบสนองความต้องการของเขาได้ จุดมุ่งหมายของการวางแผนคือการเตรียมการเพื่อประสบการณ์แห่งความสำเร็จ ในระยะนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษานึกถึงความรับผิดชอบในการเลือกและการปฏิบัติของตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อเตือนให้ผู้รับคำปรึกษาระลึกว่าไม่มีผู้ใดในโลกที่จะทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อเขาหรือมีชีวิตอยู่เพื่อเขา

ลักษณะของการวางแผนมีลักษณะดังนี้

1. แผนนั้นควรจะอยู่ภายใต้ขอบเขตของความสามารถของผู้รับคำปรึกษาแต่ละคน ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องช่วยให้แผนนั้นมีความสัมพันธ์กับความต้องการที่จะตอบสนองของเขา
2. แผนที่ดีจะต้องเข้าใจง่าย แม้ว่าผู้รับคำปรึกษาจะต้องการแผนที่มีความเฉพาะเจาะจงเห็นได้ชัดเจน ประเมินผลได้ก็ควรที่จะมีการยืดหยุ่นและเปิดโอกาสให้เปลี่ยนแปลงแก้ไขได้
3. แผนนั้นควรเป็นแผนที่สามารถปฏิบัติได้จริง ผู้ให้คำปรึกษาสามารถช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเห็นว่าแม้จะเป็นเพียงแผนเล็ก ๆ แต่ก็ช่วยให้เขาเปลี่ยนแปลงไปตามที่ต้องการ ได้อย่างมีขั้นตอน
4. แผนนั้นควรจะมี ความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมที่ดีและกำหนดสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษามีความเต็มใจที่จะทำ
5. ผู้ให้คำปรึกษาควรจะกระตุ้น ผู้รับคำปรึกษาให้ปฏิบัติตามแผนโดยไม่ต้องขึ้นอยู่กับผู้ใด แผนที่สร้างขึ้นมาโดยขึ้นอยู่กับผู้อื่นเปรียบเหมือนเรือที่ไม่อาจแล่นได้เอง หากต้องอาศัยความเมตตาจากมหาสมุทรนั่นเอง
6. แผนที่มีประสิทธิภาพคือ แผนที่จะต้องทำซ้ำได้เหมาะสมที่จะใช้ปฏิบัติได้ทุกวัน
7. แผนนั้นควรเป็นแผนที่สามารถจะปฏิบัติได้นานเท่าที่ต้องการ ผู้ให้คำปรึกษาสามารถถามผู้รับคำปรึกษาได้ว่า "วันนี้คุณตั้งใจที่จะทำอะไรเพื่อเป็นการเริ่มต้น ในการเปลี่ยนแปลงชีวิตของคุณ" "คุณพูดว่าคุณอยากจะหยุดความเศร้า โศกเสียใจ แล้วตอนนี้คุณกำลังทำอะไรเพื่อที่จะให้บรรลุเป้าหมายนั้น"
8. แผนที่มีประสิทธิภาพจะต้องเกี่ยวข้องกับกิจกรรม เช่น ผู้รับคำปรึกษาวางแผนต่าง ๆ ดังนี้ หางาน เขียนจดหมายถึงเพื่อน ฝึกโยคะ สละเวลาสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงเพื่อทำงานอาสาสมัคร ฯลฯ
9. ก่อนที่ผู้รับคำปรึกษาจะปฏิบัติตามแผนนั้น ควรให้เขาร่วมประเมินแผนที่กำหนดไว้ว่า สามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่ มีความสัมพันธ์กับความต้องการของเขาหรือไม่และภายหลังจากการนำแผนไปปฏิบัติจริงแล้ว การนำแผนมาประเมินใหม่อีกครั้งหนึ่งก็ยังคงเป็นประโยชน์ ผู้ให้คำปรึกษาจำเป็นต้องถามผู้รับคำปรึกษาว่า "แผนของคุณสามารถช่วยคุณได้หรือไม่" ถ้าหากแผนนั้นใช้ไม่ได้แล้วจะต้องมีการกลับไปประเมินใหม่และพิจารณาทางเลือกใหม่

10. เพื่อที่จะให้ผู้รับคำปรึกษาผูกพันตนเองกับแผนที่ตนเองกำหนดไว้จะต้องให้เขาเขียนข้อผูกพันด้วย ความตั้งใจที่จะปฏิบัติตามแผนและแผนที่วางไว้จะไม่มี ความหมาย ถ้าปราศจากข้อผูกพันของผู้รับคำปรึกษาที่จะปฏิบัติตาม

กลวิธีและเทคนิคในการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่กล่าวมาข้างต้นนั้น มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถนำตนเองได้ มีความรับผิดชอบและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นไปในทางที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของตนเอง

เทคนิคพิเศษในการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

คอร์เลย์ (Corley. 1991 · 383 - 385) ได้อธิบายถึงเทคนิคพิเศษในการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงดังนี้

1. ศิลปะในการตั้งคำถามด้วยความชำนาญ

เพราะเหตุการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงใช้การตั้งคำถามในระดับที่มากกว่าการให้คำปรึกษาอื่น ๆ ผู้ให้คำปรึกษาจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาทักษะในการตั้งคำถามให้กว้างขวาง วัตถุประสงค์หลัก 4 ประการของการใช้คำถามก็คือ เพื่อเข้าไปสู่โลกส่วนตัวของผู้รับคำปรึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ข้อมูล และเพื่อช่วย ให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถควบคุมวิถีชีวิตของเขาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

มักพบว่าผู้ให้คำปรึกษานำการตั้งคำถามไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะผู้ให้คำปรึกษาที่ขาดประสบการณ์ คำถามปิดถูกนำมาใช้มากเกินไปและมักส่งผลให้เกิดการใช้กลไกปกป้องตนเอง ส่วนคำถามเปิดที่ใช้อย่างถูกจังหวะจะสามารถทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้คิดทบทวนเกี่ยวกับสิ่งที่เขาต้องการและได้ประเมินพฤติกรรมของตนเองว่าสามารถนำเขาไปสู่ทิศทางที่ต้องการหรือไม่

2. เทคนิคการช่วยตนเองในโปรแกรมการพัฒนาตนเอง

โปรแกรมการพัฒนาตนเองนี้เป็นการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้พิจารณาเกี่ยวกับการตอบสนองความต้องการเท่า ๆ กับการพิจารณาพฤติกรรมที่กำหนดไว้เพื่อที่จะเปลี่ยนแปลง "การเปลี่ยนแปลง" นั้นรวมถึง "การกระทำพฤติกรรม" แทนที่ "การยกเลิกพฤติกรรม" และ "พฤติกรรมที่พึงประสงค์" แทนที่ "พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์"

ในการปฐมนิเทศนั้น ผู้ให้คำปรึกษาสามารถใช้คำถามเหล่านี้เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้ประเมินความต้องการของตนเอง "คุณต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงชีวิตของคุณจริง ๆ

หรือไม่" "ถ้าในตอนนี้คุณมีในสิ่งที่ต้องการ คุณลองจินตนาการดูซิว่าชีวิตของคุณจะแตกต่างไปอย่างไร ?" "อะไรคือสิ่งที่ต้องการที่คุณเหมือนว่าคุณจะไม่ได้รับสิ่งนั้นจากชีวิตของคุณ ?" "คุณคิดว่าอะไรที่ยับยั้งคุณไม่ให้คุณเปลี่ยนแปลงไปตามที่คุณอยากจะเป็น ?" และคำถามต่อไปนี้จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขากำลังกระทำอยู่" ลองบรรยายถึงช่วงเวลาที่คุณรู้สึกถึงความหมายของความสำเร็จ และบอกด้วยว่า ช่วงเวลานั้นคุณกำลังทำอะไรอยู่ ?" "ถ้าคุณมีเวลาเหลืออีกเพียงปีเดียวที่จะมีชีวิตอยู่ คุณอยากที่จะทำอะไรที่แตกต่างไปจากที่เป็นอยู่บ้าง ?"

คำถามเหล่านี้จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาพุ่งความสนใจไปยังสิ่งที่เขากำลังทำ กำลังคิด และกำลังรู้สึก ยุทธวิธีในการตั้งคำถามจะมีประสิทธิภาพในการทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้พิจารณาทางเลือกใหม่ซึ่งจะนำมาแทนที่ความล้มเหลวแทนการยึดหยุ่นกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ผู้รับคำปรึกษาจะสามารถพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้

3. การใช้อารมณ์ขัน

การใช้อารมณ์ขันอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องใช้อย่างเหมาะสมถูกจังหวะ อารมณ์ขันในกระบวนการให้คำปรึกษานั้นจะต้องใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมและต้องช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถมองสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อารมณ์ขันที่ใช้จะต้องไม่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง เหยาะเหยี้ยหรือขาดความเคารพ ในทางตรงกันข้ามการใช้อารมณ์ขันก่อให้เกิดอันตรายได้ในกรณีที่ไปกระทบกับปัญหาของผู้รับคำปรึกษา ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองภายในจิตใจของผู้รับคำปรึกษาและการทำให้ผู้รับคำปรึกษา รู้สึกไม่พอใจ อารมณ์ขันที่กระทบกับความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของผู้รับคำปรึกษาด้วยการทำให้ผู้รับคำปรึกษา รู้สึกว่าตนเองน่ารังเกียจและรู้สึกอับอายนั้นเป็นการใช้อย่างไม่เหมาะสมและเป็นการกระทำที่ผิดไปจากจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการให้คำปรึกษาดังนี้ คือ การตั้งคำถามการให้ข้อมูล การตีความหมาย และการให้กำลังใจ

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

สเปน และแวนแดท (Spann and Vandett. 1982 : Abstract) ได้ศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงสามารถช่วยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและประสบความสำเร็จในการเรียนสูงขึ้น

แอบโบทท์ (Abbott. 1983 : Abstract) ได้ทำการศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของเด็กพิการเกรด 6, 7 และ 8 ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองต่ำ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองมีความรู้สึก มีคุณค่าในตนเองสูงขึ้น

ฮาร์ท (Hart. 1986 : Abstract) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้เทคนิคในการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่อยู่ในสภาพแวดล้อมทางการเรียนต่างกัน ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งที่จะปรับปรุงพฤติกรรมการทำงานการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนของนักเรียนที่เรียนกับครูโดยตรงกับนักเรียนที่ทำงานในห้องทำงานอย่างอิสระ โดยคัดเลือกนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่มีปัญหา เช่น คื้อดื้อ ก้าวร้าว ไม่ทำงานตามที่มอบหมาย หนีเรียน ผลการศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงสามารถเพิ่มพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มได้ ส่วนการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน และการมีปฏิสัมพันธ์กับครูนั้น ไม่ปรากฏว่ามีการเปลี่ยนแปลงให้เห็นอย่างชัดเจน

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สุดฤทัย มุขขวงศา (2533 : 46) ได้ศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม โดยใช้แนวความคิดแบบพิจารณาความจริงที่มีต่อนิสัยและทัศนคติในการเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ผ่านประสบการณ์ของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม โดยแนวความคิดแบบพิจารณาความจริง สามารถเปลี่ยนแปลงนิสัยและทัศนคติในการเรียนสูงขึ้นกว่าเดิม

จันทร์รัตน์ ยี่รัฐศิริ (2536 : 64) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนาริเบศร์ จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนลดลงภายหลังได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วัชรินทร์ เข้มโสภี (2538 : 78) ได้ศึกษาถึงการเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลแบบเผชิญความจริง ที่มีต่อวินัยในตนเองด้านการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอยุธยาอนุสรณ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนมีวินัยในตนเองด้านการเรียนสูงขึ้น ภายหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงทั้งแบบเป็นกลุ่มและรายบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศพอสรุปได้ว่าการให้คำปรึกษาตาม
ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง สามารถเปลี่ยนความคิด ความรู้สึกนิสัย ทัศนคติ
และพฤติกรรมของบุคคลในด้านการเรียนและการทำงานได้ ผู้วิจัยจึงคาดหวังว่าการให้คำ
ปรึกษาแบบเผชิญความจริงตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงของ กลาสเซอร์
สามารถพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนเจ้าพระยาวิทยายาคม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2539 ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 19 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนเจ้าพระยาวิทยายาคม ปีการศึกษา 2539 ที่มี ลักษณะมุ่งอนาคตต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คนซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วทำการสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเพื่อแยกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน โดยมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 สํารวจข้อมูลนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปี 3 ที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.50 ลงมา โดยสำรวจจากฝ่ายทะเบียน ของโรงเรียนเจ้าพระยาวิทยายาคม ได้จำนวน 78 คน

2.2 ให้นักเรียนในข้อ 2.1 ทำแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต แล้วคัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่มีคะแนนของแบบทดสอบลักษณะมุ่งอนาคตต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมาได้ จำนวน 19 คน

2.3 สอบถามความสมัครใจของนักเรียนในข้อ 2.2 ปรากฏว่านักเรียนสมัครใจทุกคน และผู้วิจัยจึงสุ่มอย่างง่ายมา 16 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง
3. โปรแกรมการสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

✓ 1. แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต

1.2 ศึกษาแบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต ของควงเดือน พันธุมนาวิณและเพ็ญแข ประจันปัจฉิม (2520 : 227 - 230) สมจิตต์ เพิ่มพูน (2532 : 136 - 144) สุรพงษ์ ชูเดช (2534 : 193 - 196) กนกวรรณ อุ๋นใจ (2535 : 159 - 164) และจักรวาล ภูพานธุ์ (2537 : 174 - 182) แล้วสร้างแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 39 ข้อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า และให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

1.3 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รศ.ดร.คมเพชร ฉัตรสุกกุล อาจารย์พรธรรมพิศ วาณิชชการและอาจารย์วีไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

1.4 นำแบบสอบถามจำนวน 39 ข้อที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์แล้วมาแก้ไขและนำไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน แล้วนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้การวิเคราะห์ค่า ที (t-test) เทคนิค 25% กลุ่มสูง - ต่ำแล้วเลือกข้อ ที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อนำมาใช้ในการทดลอง ได้จำนวน 36 ข้อ โดยมีค่า t ระหว่าง 2.68 - 8.79

1.5 นำแบบสอบถามที่เลือกไว้ในข้อ 1.4 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ได้เท่ากับ .89

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตนี้ ประกอบด้วยรายละเอียดที่เกี่ยวกับการควบคุมตนเองในการเรียน การคาดการณ์ไกลในการเรียน การวางแผนดำเนินการเกี่ยวกับการเรียน การอดได้ รอได้ เพื่อความสำเร็จในอนาคต โดยข้อคำถามแต่ละข้อประกอบไปด้วยข้อความที่มีความหมายในทางบวกและทางลบ แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วพิจารณาเลือกตอบข้อที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของตัวนักเรียนให้มากที่สุด แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในวงเล็บหน้าข้อที่นักเรียนเลือก (คำตอบแต่ละข้อ ไม่มีข้อถูกและผิด คำตอบที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนเท่านั้น จึงจะเป็นคำตอบที่ดีที่สุด)

การควบคุมตนเองในการเรียน

- (0) ปรีชาจะแอบพูดคุยกับเพื่อนในห้องเรียนในขณะที่อาจารย์สอนเสมอ นักเรียนมักจะทำเช่นเดียวกับปรีชาเพราะสนุกดี
- () จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด
- (00) ข้าพเจ้ามักชอบขออนุญาตอาจารย์ไปห้องน้ำบ่อย ๆ แม้ในขณะที่อาจารย์สอน
- () จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด

คาดการณ์ไกลในการเรียน

- (0) ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนในขณะที่ครูสอนเพื่อจะได้ไม่ต้องอ่านหนังสือหนักในเวลาสอบ
- () จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด
- (00) อนาคตเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน การคาดหวังไว้ก่อนย่อมไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างใด
- () จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด

การวางแผนดำเนินการเกี่ยวกับการเรียน

- (0) ข้าพเจ้ามักอ่านหนังสือสอบ ตามตารางสอบที่อาจารย์แจกให้
- () จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด
- (00) ข้าพเจ้ามักทำตารางอ่านหนังสือตั้งแต่ต้นเสมอ เพื่อไม่ต้องหักโหมตอนใกล้สอบ
- () จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด

✓ 2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง

วิธีสร้าง โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษารายละเอียดของตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและลักษณะมุ่งอนาคต

2.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเป็นกลุ่มให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

2.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเป็นกลุ่มที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รศ.ดร.คมเพชร นัทรศุกถ อาจารย์พรณพิศ วาณิชชัการ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ กิจกรรม เนื้อหา และวิธีการ

2.4 ปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยายคม 8 คน ที่มีชื่ออยู่ในกลุ่มตัวอย่าง เพื่อดูความเหมาะสมของเนื้อหา และเวลา

2.5 นำโปรแกรมที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้ในกลุ่มตัวอย่างต่อไป

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเป็นกลุ่มใช้กับกลุ่มทดลอง โดยผู้วิจัยทดลองทั้งสิ้น 12 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง 30 นาทีเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 วัน คือวันจันทร์ และพุธ เวลา 15.30 - 17.00 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

✓ 3. โปรแกรมการสอนแบบปกติ

วิธีการสร้างโปรแกรมการสอนแบบปกติ เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษารายละเอียดของตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต

3.2 สร้างโปรแกรมการสอนแบบปกติเพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต โดยมี จุดมุ่งหมายเช่นเดียวกับ โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเป็นกลุ่ม

3.3 นำโปรแกรมการสอนแบบปกติไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รศ.ดร.คมเพชร นัทรศุกถ อาจารย์พรณพิศ วาณิชชัการ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์ กิจกรรม เนื้อหา และวิธีการ

3.4 ปรับปรุงแก้ไข โปรแกรมการสอนแบบปกติ ตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ แล้วนำไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาลัย จำนวน 8 คน ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง

3.5 นำโปรแกรมที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป ในการสอนแบบปกติกับกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยใช้การสอนจำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 วัน คือ วันอังคาร และวันพฤหัสบดี เวลา 15.30 - 16.30 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

วิธีดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest-Posttest Design (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2530 : 357) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
(R) _E	T _{1E}	X	T _{2E}
(R) _C	T _{1c}	-	T _{2c}

ความหมายของสัญลักษณ์

- (R)_E, (R)_C แทน กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม กำหนดให้เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
- T_{1E}, T_{1C} แทน การทดสอบลักษณะมุ่งอนาคตก่อนการทดลองของ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
- T_{2E}, T_{2C} แทน การทดสอบลักษณะมุ่งอนาคตหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
- X แทน การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเป็นกลุ่ม
- แทน การสอนแบบปกติ

➤ การดำเนินการทดลอง

1. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต แล้วบันทึกผลเป็นคะแนนสอบก่อนการทดลอง (Pretest)
2. ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเองตามโปรแกรมดังนี้
 - 2.1 กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 วัน คือ วันจันทร์ และวันพุธ รวม 12 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที เวลา 15.30 - 17.00 น. ตั้งแต่วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2540 - วันที่ 12 มีนาคม 2540
 - 2.2 กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยใช้การสอนแบบปกติ 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 วัน คือวันอังคาร และวันพฤหัสบดี รวม 12 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง เวลา 15.30 - 16.30 น. ตั้งแต่วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2540 - วันที่ 13 มีนาคม 2540
3. หลังจากทดลองแล้วทำการทดสอบหลังการทดลองในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมโดยใช้แบบสอบถาม วัดลักษณะมุ่งอนาคต ซึ่งเป็นแบบสอบถามชุดเดียวกับที่ทำ Pretest แล้วบันทึกคะแนนสอบหลังการทดลอง (Posttest)
4. นำคะแนนที่ได้จากการสอบก่อนและหลังการทดลองทั้งสองกลุ่มมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง
2. เปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ
3. เปรียบเทียบผลต่างของลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน คือ ค่ามัธยฐาน และค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ t-test
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต โดยใช้สูตร

สัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตก่อนและหลังการทดลองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test)

3.2 เปรียบเทียบผลต่างของลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของ แมน วิทนี (The Mann - Whitney U test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
Mdn	แทน	แทนค่ามัธยฐาน
Q.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนควอไทล์
Mdn (diff)	แทน	ค่ามัธยฐานของคะแนนความแตกต่าง
Q.D (diff)	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนควอไทล์ของคะแนนความแตกต่าง
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test)
U	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการทดสอบของ แมนวิทนีย์ (The Mann - Whitney U test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. เปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง
 2. เปรียบเทียบ ลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ
 3. เปรียบเทียบผลต่างของ ลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงและได้รับการสอนแบบปกติ
- ดังแสดงในตาราง 2,3 และ 4 ตามลำดับ

ตาราง 2 เปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนก่อนและหลังการได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง

กลุ่มทดลอง	N	Mdn	Q.D	T
ก่อนการทดลอง	8	89.5	6.5	
หลังการทดลอง	8	110.5	7.5	0**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 ปรากฏว่า นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตดีขึ้นหลังจากการได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงทำให้นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตดีขึ้น

ตาราง 3 เปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนในกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่มควบคุม	N	Mdn	Q.D	T
ก่อนการทดลอง	8	90.5	2.5	
หลังการทดลอง	8	106.5	4.0	0**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 ปรากฏว่า นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตดีขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการสอนแบบปกติทำให้นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงขึ้น

ตาราง 4 เปรียบเทียบผลต่างของลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง และการได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn _{diff}	Q D _{diff}	U
กลุ่มทดลอง	8	24.5	5.0	6.5**
กลุ่มควบคุม	8	18.5	3.0	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 ปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง มีลักษณะมุ่งอนาคตคือนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงทำให้นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตดีกว่าการได้รับการสอนแบบปกติ

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนก่อนและหลังได้รับคำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง
2. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง
2. นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตดีขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงมีลักษณะมุ่งอนาคตดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเจ้าพระยาศรีราชินี่ กรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 19 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง
3. โปรแกรมการสอนแบบปกติ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design

การดำเนินการทดลอง

1. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต แล้วบันทึกผลไปเป็นคะแนนสอบก่อนการทดลอง (Pretest)

2. ผู้วิจัย เป็นผู้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมเอง ตามโปรแกรมดังนี้

2.1 กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 วัน คือ วันจันทร์ และ วันพุธ รวม 12 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที เวลา 15.30 - 17.00 น. ตั้งแต่วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2540 - วันที่ 12 มีนาคม 2540

2.2 กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยใช้การสอนแบบปกติ 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 วัน คือ วันอังคาร และวันพฤหัสบดี รวม 12 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง เวลา 15.30 - 16.30 น. ตั้งแต่วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2540 - วันที่ 13 มีนาคม 2540

3. หลังจากทดลองแล้วทำการทดสอบหลังการทดลองในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบสอบถาม วัดลักษณะมุ่งอนาคต ซึ่งเป็นแบบสอบถามชุดเดียวกับที่ทำ Pretest แล้วบันทึกคะแนนสอบหลังการทดลอง (Posttest)

4. นำคะแนนที่ได้จากการสอบก่อนและหลังการทดลองทั้งสองกลุ่มมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยเปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยแยกวิเคราะห์ ดังนี้

1. เปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนก่อนและหลังการได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test)
2. เปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนก่อนและหลังการได้รับการสอนแบบปกติ โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test)
3. เปรียบเทียบผลต่างของลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของ แมน วิทนีย์ (The Mann - Whitney U test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้ามี่ดังนี้

1. นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตดีขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงมีลักษณะมุ่งอนาคตดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าเรื่องผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม กรุงเทพมหานคร ปรากฏผล ดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงมีลักษณะมุ่งอนาคตดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ได้ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงสามารถพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวัชรินทร์ เข้ม โสภี (2538 : 78-80) ที่ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลแบบเผชิญความจริงที่มีต่อวินัยในตนเองด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอยุธยาสุวรรณพบว่านักเรียนมีวินัยในการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วุฒิชัย จงคำเนิงสีล (2538 : 61) ที่ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อการปรับตัวของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม(ช่างกลสยาม) กรุงเทพมหานคร โดยใช้ทฤษฎีเผชิญความจริง พบว่านักเรียนมีการปรับตัวดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม โดยใช้ทฤษฎีเผชิญความจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลักขณา โสภี (2537 : 62) ที่ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางมด(ตันเป่าววิทยาคาร)พบว่านักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้นหลังจากได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง

จากงานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงสามารถพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตได้ ทั้งนี้เพราะกระบวนการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงทำให้นักเรียนมีโอกาสสำรวจ ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเองที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตและประเมินพฤติกรรมของตนเองตามความเป็นจริง ตลอดจนวางแผนพัฒนา ลักษณะมุ่งอนาคตให้ดีขึ้นและสามารถดำเนินการตามแผนที่ได้วางไว้ภายใต้การยอมรับของตนเองและการรับรู้ของกลุ่ม รวมทั้งสามารถรายงานผลการปฏิบัติให้ผู้ให้คำปรึกษาทราบด้วย ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีความผูกพันกับข้อกำหนดหรือแผนที่วางไว้ในการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต ดังที่วัชรินทร์ เข้ม โสภี (2525 : 329) กล่าวว่า สมาชิกในกลุ่มจะมีโอกาสได้แสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของแต่ละคนเป็นการได้ระบายความรู้สึกขัดแย้งในใจ ได้สำรวจตนเอง ได้ฝึกการยอมรับตนเอง กล้าที่จะเผชิญปัญหาและได้ใช้ความคิดของตนเองในการแก้ปัญหาหรือปรับปรุงตนเอง และสอดคล้องกับแนวความคิดของฮานเซน, วอนเนอร์และสมิท (Hanser, Warner

and Smith. 1980 : 67) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง ช่วยให้บุคคลได้เรียนรู้ที่จะสนองความต้องการของตนเอง ตระหนักในคุณค่าของตนเองและบุคคลอื่น รู้จักการให้และการรับจากผู้อื่น ตลอดจนช่วยให้สมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบและกล้าที่จะเผชิญความจริง

จากการสังเกตของผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้ดำเนินการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงพบว่า นักเรียนมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ นักเรียนให้ความสนใจ ตั้งใจ และร่วมอภิปรายปัญหาของสมาชิกในกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาของตนเองและมองเห็นแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษามีความคุ้นเคย เป็นกันเองและมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน จึงส่งผลให้การทดลองบรรลุตามจุดมุ่งหมายทุกประการ

2. นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตดีขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าการสอนแบบปกติสามารถพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จักรवाल ภูวพันธ์ (2537 : 74-79) ที่ได้ศึกษา ผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนสถานสงเคราะห์เด็กหญิง บ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มทดลองใช้กิจกรรมกลุ่ม ส่วนกลุ่มควบคุมใช้การสอนแบบปกติ ปรากฏว่าภายหลังการทดลองแล้วกลุ่มควบคุมมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของลักษณะโสภิตา (2537 : 62) ที่ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนชั้นประถมปีที่ 6 โรงเรียนบางมด(ตันเป่าวิฑิตาคาร) โดยกลุ่มทดลองใช้การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง ส่วนกลุ่มควบคุมใช้การสอนแบบปกติ ปรากฏว่าภายหลังการทดลองแล้ว กลุ่มควบคุมมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

จากผลการทดลองดังกล่าวแสดงว่าการสอนแบบปกติสามารถพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนได้ ทั้งนี้เพราะการสอนแบบปกติมีเนื้อหาเรื่องราวที่ให้นักเรียนได้ศึกษา เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม มีการอภิปรายร่วมกันและมีการสรุปร่วมกันระหว่างครู กับนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในบทเรียนและสามารถพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต

3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงมีลักษณะมุ่งอนาคตดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงเป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเอง ยอมรับตนเองว่ามีคุณค่า มีความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถพัฒนาตนเองได้ มีความรับผิดชอบต่อการกระทำที่ตนเองได้ตัดสินใจเลือก การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงยังส่งผลให้นักเรียนต้องผูกพันกับสิ่งที่ตนเองกำหนด ตลอดจนรักษาสัญญาที่จะปฏิบัติตาม โดยนักเรียนเกิดการตระหนักรู้ด้วยตนเอง จึงทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตได้ดีกว่าการสอนแบบปกติ นอกจากนี้บรรยากาศของการทดลองในกลุ่มทดลองมีความอบอุ่น ปลอดภัยและเป็นกันเอง มากกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นบรรยากาศการเรียนการสอนโดยทั่วไป ความสัมพันธ์ของผู้ทดลองและผู้รับการทดลองจะห่างเหินกันมากกว่าและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลักษณะ โสภกา (2537 : 62) ที่ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางมด(ตันเป่าวิทยาคาร)โดยกลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนในกลุ่มควบคุมก็มีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังจากได้รับการสอนแบบปกติ แต่นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงมีความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 เนื่องจากการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงและการสอนปกติสามารถพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตได้ทั้ง 2 วิธี จึงควรเลือกใช้ตามความเหมาะสมแต่ถ้าผู้ใช้สามารถใช้วิธีการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงได้โดยมีความชำนาญในการใช้ก็ควรใช้วิธีนี้เพราะสามารถพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตได้ดีกว่า

1.2 ผู้ที่จะนำวิธีการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงไปใช้ควรได้มีการศึกษาวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และศึกษาทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงให้เข้าใจตลอดจนฝึกการนำทฤษฎีไปใช้จนเกิดความชำนาญเสียก่อน โดยเฉพาะเทคนิค วิธีการบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา ข้อดีและข้อเสียและจุดที่แตกต่างจากทฤษฎีอื่น ๆ เพื่อที่เวลานำไปใช้จะได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

1.3 กระบวนการของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงเหมาะที่จะใช้กับผู้รับคำปรึกษาที่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งนี้เพราะผู้รับคำปรึกษาต้องมีวุฒิภาวะพอที่จะสำรวจตนเอง ยอมรับตนเองว่ามีจุดที่ควรพัฒนาหรือแก้ไขและสามารถที่จะวางแผนในการพัฒนาหรือแก้ไขพฤติกรรมนั้น ๆ ได้ด้วยตนเอง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรศึกษาผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนในระดับอื่น ๆ เช่น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงเพื่อพัฒนา นักเรียนในด้านอื่น ๆ เช่น การรักษาสมบัติของส่วนรวม ความมีน้ำใจ การมีส่วนร่วม เป็นต้น

2.3 ควรเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง กับ สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ อุ่นใจ. ผลของการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.
 ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2535. อัดสำเนา.
- กมลรัตน์ หัสสุวงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว
 และจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน. รายงานการวิจัยคุณลักษณะข้าราชการพลเรือน. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือนสำนักงานคณะกรรมการ
 ข้าราชการพลเรือน, 2539.
- คมเพชร ฉัตรสุกกุล. ทฤษฎีการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและ
 จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2530.
- จรรยา สุวรรณศักดิ์. ประมวลบทความวิชาการระหว่างปีพุทธศักราช 2526 - 2531
ฉบับอภิธานนาการครบรอบ 33 ปี สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ : เยาวชนไทยกับ
การมุ่งอนาคต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- จักรวาล ภูพันธ์. ผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- จันทร์ นนทิก. การทดลองใช้ชุดฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการทำงานโดยวาง
เป้าหมายสำหรับเยาวชน. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- จันทร์รัตน์ ยี่รัฐศิริ. ผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนานิเบศร์ จังหวัดนนทบุรี.
 ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2536. อัดสำเนา.

- จินตนา บิลมาศ คุณลักษณะของข้าราชการพลเรือน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือน, 2529
- เจียรนัย ทรงชัยกุล. เอกสารการสอนชุดวิชาการแนะแนวในระดับมัธยมศึกษาหน่วยที่ 1-7.
นนทบุรี . มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529
- จิรววัฒน์ นิจนตร "อนาคตศาสตร์การศึกษา," ครูปริทัศน์, 7 : 33 - 36 ; มิถุนายน 2525
- ชุติมา เจียมศิริ. "สอนเด็กอย่างไรให้เข้ากับสภาพของสังคมปัจจุบันได้,"
สารพัฒนาหลักสูตร, 16 : 59 - 60 ; มกราคม 2526
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ
คณัย เทียนพุด. "ชีวิตคือปัญหาการศึกษาเท่านั้นที่จะแก้ได้," ครูปริทัศน์ 7 : 69 - 70 ;
พฤษภาคม 2525.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน . "การพัฒนาจิตใจของข้าราชการ:หลักและแนวปฏิบัติทางวิชาการ,"
วารสารการวัดผลการศึกษา, 7(19) : 46 - 59 ; พฤษภาคม - สิงหาคม 2528.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก. จริยธรรมของเยาวชนไทยรายงานวิจัย
ฉบับที่ 21. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา, 2520.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน, อรพินทร์ ชูชม และสุภาพร ลอยด์. รายงานการควบคุมอิทธิพล
สื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ :
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน และคนอื่น ๆ. ชุดการฝึกอบรมการเสริมสร้างคุณลักษณะข้าราชการ
พลเรือน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2529.
- ธรรมศักดิ์ มีอิสระ. "การวางแผนอาชีพ," สารพัฒนาหลักสูตร, 61 : 56 - 61 ;
เมษายน 2530.
- ธีระชัย บุรณโชติ. "แนวคิดในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาสำหรับ
ประเทศไทยในอนาคต," วารสารวิทยาศาสตร์. ฉบับพิเศษ (44) : 101 - 107;
2529.
- นาคยา ปิลาณานานนท์. อนาคตศาสตร์. กรุงเทพฯ : พีระพรีนา, 2526.
- นาคยา ภัทรแสงไทย. "อนาคตศาสตร์," ครูปริทัศน์, 7 : 58 - 62 ; กุมภาพันธ์, 2525.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคนอื่น ๆ. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2520.
- นิภา ศรีไพโรจน์. สถิติอนพาราเมตริก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ เอส พรินต์ติ้ง, 2533.

- บุญรับ สักคิมณี. การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการ ปรินญาณิพนธ์ กศ.ค กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บัณฑิตการพิมพ์, 2529.
- _____ . การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2530.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539). กรอบคร้วศึกษา. 3 (2/2535) สิงหาคม 2535.
- พะยอม แก้วกำเนิด. หลักการของหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2533.
- พนิดา สีนสุวรรณ. การเปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในวิชาสังคมศึกษา เรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วย การสอนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนแบบบรรยาย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527. อัดสำเนา.
- เพชร พูลเจริญ. การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับรายบุคคลที่มีต่อการปรับตัว ของนักศึกษาพยาบาลโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- เพ็ญแข ประจันปัจฉนิก. "ลักษณะมุ่งอนาคต," เอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนาการวัยรุ่นและการอบรมหน่วยที่ 9 - 15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526.
- เพชรินทร์ วรรณรักษ์. "อนาคตศาสตร์กับการสอนสังคมศึกษา," สารพัฒนาหลักสูตร. 60 : 14 - 19 ; มีนาคม 2530.
- ไพโรจน์ โดเทศ. "อนาคตกลุ่มประสบการณ์ที่มีในหลักสูตรประถมศึกษา," วารสารการศึกษา กรุงเทพมหานคร. 11(6) : 18 - 21 ; มีนาคม 2531.
- มานิดา ทองทวี. การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อความเชื่อมั่น ในตนเอง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- รังสรรค์ เพ็งชู. อนาคตศาสตร์และการแนะแนวเชิงอนาคต. ราชบุรี : โรงเรียนหนองโพวิทยา, 2531.

วรเทพ สวัสดิ์และคนอื่น ๆ. คุณลักษณะของข้าราชการพลเรือน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คณะ
กรรมการข้าราชการพลเรือน, 2529

วัชรินทร์ แยมโสภี. การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลแบบเผชิญ
ความจริง ที่มีต่อวินัยในตนเองด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนอนุชานุสรณ์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2538 อัคราเนา.

วัชรีย์ ทรัพย์มี. ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

วัชรีย์ ทรัพย์มี และจური วาทิกทินกร. "รายงานการวิจัย : การพัฒนารูปแบบการปรึกษาเชิง
จิตวิทยาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการแก้ปัญหาและวางโครงการอนาคต,"
วารสารแนะแนว, 19(99) : 64 - 74 ; มิถุนายน - กรกฎาคม 2528.

_____ - "รูปแบบการปรึกษาเชิงจิตวิทยาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการแก้ปัญหาและวาง
โครงการอนาคต," วารสารแนะแนว, 19 (100) : 31 - 38 ; สิงหาคม - กันยายน 2528.

วัชรีย์ ชูระคำ. "การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม," ในจิตวิทยาการแนะแนวการให้คำปรึกษา.
กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2523.

วิชัย วงศ์ใหญ่. "ความหมายของหลักสูตรและการสอน," สารพัฒนาหลักสูตร, 20 : 12 - 13 ;
พฤษภาคม 2526.

วิชาการ, กรม. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์,
2520

วิโรจน์ สารรัตนะ. อนาคตทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรพิพัฒน์, 2532.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช
2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว,
2534

สงวน ช่างฉัตร. "การพยากรณ์อนาคตกับการวางแผนการศึกษา," วารสารมิตรครู, 4 : 44 - 46 ;
กุมภาพันธ์ 2524.

สุชา จันทน์เอม. "เด็กกับการสร้างระเบียบวินัย," วารสารแนะแนว 2(6) : 49-53 ;
กรกฎาคม - พฤศจิกายน 2511

- สุภา ใจบุญ. "อนาคตนิยมกับการศึกษา." วารสารเศรษฐศาสตร์, 14(4) 67 - 73 ;
เมษายน - มิถุนายน 2529
- สุภาพร จันทร์ศิริ โยธิน. ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาวินัยในตนเองของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางกะปิ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- สุจริต เพียรชอบ "มองหลักสูตรมัธยมศึกษา : ปัจจุบันและอนาคต," วารสารเศรษฐศาสตร์,
15 (4) : 27 - 36 ; เมษายน - มิถุนายน 2530.
- สุพล วังสินธ์. "องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางจริยธรรม," วารสารแนะแนว
25 (132) : 31 - 35 ; ธันวาคม 2530 - มกราคม 2534.
- สุดฤทัย มุขวงศา. ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยแนวความคิดพิจารณาความเป็นจริงที่มีต่อมีต่อนิสัยและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.
วิทยานิพนธ์ ก.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.
- สุรพงษ์ ชูเดช. ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับจิตลักษณะที่สำคัญของนิสิต. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. "เขาสอนเด็กให้มองอนาคต," สารพัฒนาหลักสูตร, 31 : 14 - 15 ;
ตุลาคม 2527.
- _____. "หลักสูตรในอนาคต," วิทยาจารย์, 88 (2) : 14 - 17 ; กุมภาพันธ์ 2533.
- สมจิตต์ เพิ่มพูล. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคม โดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. การปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2524.
- เอกวิทย์ ฌ กลาง. "การมองภาพการศึกษาไทยในอนาคต," สารพัฒนาหลักสูตร,
21 : 20 - 25 ; มิถุนายน 2526.
- อุบลรัตน์ เต็งไทรลักษณ์. "การศึกษาในอนาคต," วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ,
11 (2) : 28 - 24 ; ธันวาคม 2520.

Abbott, William John "The Effect of Reality Therapy Based Group Counseling on The Self-Esteem of Learning Disabled Sixth Seventh and Eighth Graders," Dissertation Abstracts International 45 (A7) · 1989 , January, 1983.

Burke, H M and B Steffire Theories of Counseling 3rd ed New York Mc Graw-Hill Company, 1979

Caplan, S.W "The Effects of Group Counseling on Junior High School Boys Concept of Themselves in School," Journal of Counseling Psychology 5 124 - 128 , February, 1957

Corley, Gerald. Theory and Practice of Counseling and Psychotherapy. Pacific Grove, California : Brooks/Cole Publishing Company, 1991.

Cornish, Elward ^{*} The Study of the Future. Washington Harld Future Society, 1987

Dyer, Wayne W. and John Vriend Counseling Techniques at Work Washington D.C. : A.P G A , 1975

Eldridge, Wentworth H "University Education in Future Studies," The Futurist 9 ; April, 1975.

Edwin, Enton The New Social Studies New York . Rinehart and Winston, 1967

Flechtheim, Assip. History and Futurology ✓ Meisen-Leim Am Clan Verlag Anton Haim, 1966

Gawrys, John Jr. and Bruce O Brown Group Guidance and Counseling in the Schools.

New York McGaw-Hill Book Co , 1970

Glasser, W Reality Therapy. A New Approach to Psychiatry New York · Harper and Row,

1965

Gometx, Lym and Ctyde A Parker "Disciplinary Counseling A Contradiction?, "

Personnel and Guidance Journal 46 (9) 437 - 443 , January, 1968

Guy, Gynthia Brainerd "A Survey of Pre-High School Future Studies Programs,"

Dissertation Abstracts International 51 (2) 4859 - A , March, 1978

Harrison, D F. "The Temporal Dimension of Jung's Psychological Typology Testing an

Instructional of Future Studies with Middle School Students," Dissertation

Abstracts International. 45 · 2742 A ; March, 1985

Hart-Hester, Susan "The Effect of Reality Therapy Techniques on The Behaviors of

Elementary School Students Across Setting," Dissertation Abstracts

International. 48 (10 A) 2599 , April, 1986

Helman, Olaj. "The Game Future," The Futurist 9 . 7 ; February, 1967

Jan, Enk Nurmi. "Age Sex Social Class, and Quality of Family Interaction as Determinants

of Adolescents', Future Orientation : A Developmental Task Interpretation,"

Adolescence (22) 88 · 977 - 991 ; 1987

_____ "Parent - Child Interaction and Adolescents' Future Orientation : The Effect of

Age and Sex," Paper Presented at European Conference on Developmental

Psychology 9P : June, 1988.

Jan, Enk Nurmi "Adolescents' Future Orientation, Life Span and Socialization in the Family Context," Paper Presented at the Biennial Meeting of the International Society for The Study of Behavioral Development. 10P ; July, 1987.

Joseph, Earl C Futurism in Education : An Introduction to Studying the Future. California McCutchan Publishing Cooperation 1974

Jungk, Robert "Human Future," Futurist. 1 . 38 , September, 1968

Kastenbaum, Robert "The Dimension of Future Time Perspective An Experimental Analysis," Journal of General Psychology. 65 . 203 - 218 ; 1961

Lamm, Helmut, Rolf W. Schmidt and Gisela Trommsdorff "Sex and Social Class as Determinant of Future Orientation (Time Perspective) in Adolescents," Journal of Personality and Social Psychology. 54(3) : 317 - 356 ; 1976

Mahler, Clarence A. Group Counseling in Schools. New York : Houghton Mifflin, 1969.

McClelland, D C and D.G. Winter Motivation Economic Achievement. New York : The Free press, 1969

McHale, John. The Future of the Future. New York . George Braziller, 1969.

Meade, Robert D. "Future Time Perspective of College Students in America and India," Journal of Social Psychology. 83 175 - 182 , 1971.

Mischel, W. "Process in Delay of Gratification," in L. Berkowitz (ed.) Advance in Experimental Social Psychology. Vol. 7 New York : Academic Press, 1974.

Morrow, John Michael "The Relationship of Anxiety and Future Time Perspective in Male College Students," Dissertation Abstracts International 36 (10) . 5272 - B , April, 1976

Ohlsen, Merle M Group Counseling. New York Harper and Brothers, 1970

Patterson, C H Theories of Counseling and Psychotherapy. 2 nd ed New York : Harper & Row, 1973

Pepinsky, H B and P Pepinsky Counseling . Theory and Practice New York Ronald Press, 1954

Raynor, Motivation. Career Stringing and Aging. Washington, Hemisphere Publishing Corporation, 1982

Rachel, Seginer "Social Milieu and Future Orientation : the case of Kibbutz vs. Urban Adolescents," International Journal of Behavioral Development, 2 : 247 - 273 , June, 1988

Robinson, Charles Loe. " Future Time Perspective in Non-Incarcerated Juvenile Delinquents," Dissertation Abstracts International 32 (2) · 1225 - B , August, 1971

Shertzer, Bruce and Shelley C Stone "Group Counseling," in Fundamentals of Counseling. New York : Houghton Mifflin Company, 1968

Taylor, Gardon R How to Avoid the Future. London : Secker and Warburg, 1975.

Toffer, Alvin. Future Shock. New York · Random House, 1970.

Tyler, L E The Work of The Counselor 3rd ed New York Appleton Century-Crofts,
1969

Williamson, E G "the Fusion of Discipline and Counseling in Educative Process,"
Personnel and Guidance Journal 34 (2) 74 - 79 , October, 1955

woik, Rochelle Breindel "The Dimensions of Future Time Perspective in Black and White
Children," Dissertation Abstracts International 31 (10) 6272-B , April, 1971

Villela, Segura and Leopoldo Felix "The Relationship of Future Time Perspective to Ego
Functions," Dissertation Abstracts International 36 (11) 5823 - B , May, 1976

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง
2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ
3. แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต

โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง
สำหรับกลุ่มทดลอง

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศและเริ่มต้นให้คำปรึกษา	<p>1. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาท หน้าที่ของผู้รับคำปรึกษาดลอดจนช่วงเวลา ระยะเวลาที่เข้าร่วมการทดลอง และทราบกำหนดการทดลอง ครั้งที่ 1-12 รวมทั้ง เวลาและสถานที่ที่ใช้ในการทดลอง</p> <p>2. เพื่อสร้างบรรยากาศของการให้คำปรึกษา ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มเกิดความอบอุ่น ไร้วางใจ ปลอดภัย และ คุ่นเคยกับผู้ให้คำปรึกษา</p> <p>3. เพื่อให้นักเรียนยอมรับและ ศรัทธาในตัวผู้ให้คำปรึกษา ว่ามีความหวังดี จริงใจ และสามารถแนะนำทางแก่เขาได้</p>	<p>1. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวต้อนรับและ ทักทายผู้รับคำปรึกษา พร้อมทั้งแนะนำตนเองและให้นักเรียนแนะนำตนเองที่ ละคนจนครบทุกคน</p> <p>2. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงให้นักเรียน ทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาท หน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติ ตลอดระยะเวลาที่เข้าร่วมการทดลอง และแจ้งให้ทราบถึงกำหนดการทดลอง ว่ามี 12 ครั้ง ทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ ละ 2 วัน คือวันจันทร์และวันพุธ เวลา 15.30 น. - 17.00 น. ณ ห้องแนะแนว</p> <p>3. ผู้ให้คำปรึกษา เปิดโอกาสให้ นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ที่ได้ชี้แจงไปแล้ว</p> <p>4. ผู้ให้คำปรึกษา ให้นักเรียนแต่ละคน เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ทุกคน เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยซึ่งกัน และกัน</p> <p>5. ผู้ให้คำปรึกษาให้กำลังใจนักเรียน ว่าหลังจากเข้าร่วมการทดลองแล้วจะ สามารถพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตได้</p> <p>6. นัดหมายครั้งต่อไป</p>

ครั้งที่		วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2-3	ลักษณะมุ่ง อนาคตเกี่ยวกับ ความ สามารถใน การคาดการณ์ ไกลเกี่ยวกับ การเรียน ได้แก่ สามารถ ที่จะกำหนด เป้าหมายหรือ วางแผนเป้าหมาย เกี่ยวกับการ เรียนได้	เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่ง อนาคตเกี่ยวกับความ สามารถในการคาดการณ์ ไกลเกี่ยวกับการเรียน	ตั้งแต่ครั้งที่ 2-11 ผู้ให้คำปรึกษาได้ ดำเนินการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบ เผชิญความจริง เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 สร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ ให้คำปรึกษาและนักเรียน และสัมพันธ ภาพระหว่างสมาชิกในกลุ่มด้วยกัน ขั้นที่ 2 ขั้นสำรวจพฤติกรรมใน ปัจจุบัน โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิค การตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนทุก คน ได้พูดถึงพฤติกรรมของตนเองใน ปัจจุบันที่เกี่ยวกับการเป็นคนที่มี ลักษณะมุ่งอนาคตที่นักเรียนปฏิบัติอยู่ ในปัจจุบัน ขั้นที่ 3 ขั้นตัดสินคุณค่าของ พฤติกรรม โดยผู้ให้คำปรึกษา ใช้เทคนิค การตั้งคำถาม และสะท้อนความรู้สึก ให้ นักเรียนได้สำรวจและประเมิน พฤติกรรมของตนเองตามความเป็นจริง ว่าพฤติกรรมที่ตนเองปฏิบัติ เป็น พฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือไม่ อย่างไร และเห็นความสำคัญที่จะต้องแก้ไข พฤติกรรมดังกล่าว โดยสมาชิกในกลุ่ม ร่วมกันอภิปราย ขั้นที่ 4 ขั้นวางแผน ผู้ให้คำปรึกษา ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันสำรวจ พฤติกรรมที่พึงประสงค์อื่น ๆ

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>ที่สามารถนำมาใช้พัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตของตนเองได้ และให้นักเรียนแต่ละคนตัดสินใจว่าพฤติกรรมใดบ้างที่เขาต้องการพัฒนา จากนั้นนักเรียนทุกคนและผู้ให้คำปรึกษาร่วมมือกันกำหนดแผนการปฏิบัติเพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต และแผนปฏิบัตินั้นจะต้องมาจากความคิดเห็นของกลุ่มและเป็นแผนที่สมาชิกปฏิบัติได้</p> <p>ครั้งที่ 5 ขั้นสร้างข้อผูกพันหรือสัญญาขั้นนี้ให้นักเรียนสร้างข้อผูกพันหรือสัญญากับผู้ให้คำปรึกษาว่าจะพยายามลดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์เกี่ยวกับการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต ของตนให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ถ้านักเรียนปฏิบัติตามแผนไม่สำเร็จ ผู้ให้คำปรึกษาจะไม่ให้นักเรียนแก้ตัว แต่จะให้แนวทางหรือกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาพยายามลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ดังกล่าวต่อไป ตลอดจนให้กำลังใจกับผู้เรียนด้วย</p> <p>ครั้งที่ 6 ขั้นติดตามผล ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันติดตามผลการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ว่า นักเรียนแต่ละคนปฏิบัติสำเร็จหรือไม่ และสมาชิกในกลุ่มช่วยกันสรุปถึงความรู้สึก</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
4-5	ลักษณะมุ่ง อนาคตเกี่ยวกับ ความ สามารถในการ วางแผน	เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่ง อนาคตเกี่ยวกับความ สามารถในการวางแผน โดยสามารถตั้งจุดมุ่ง หมายในการเรียนและ สามารถวางแผนการเรียน อย่างเป็นระบบเพื่อไปให้ ถึงจุดมุ่งหมายนั้น	และพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปภาย หลังได้รับการให้คำปรึกษา
6-7	ลักษณะมุ่ง อนาคตเกี่ยวกับ การอดได้ รอดได้	เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่ง อนาคตเกี่ยวกับความ สามารถ ในการอดได้ รอด ได้ โดยรู้จักห้ามใจตนเอง ควบคุมตนเองเพื่อ ไปสู่จุด หมายปลายทางของความ สำเร็จ	

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
8	ลักษณะมุ่ง อนาคตเกี่ยวกับ กับความสามารถ สามารถใน การอดทนต่อ ความอยาก หรือความต้องการ ในปัจจุบัน	เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่ง อนาคตเกี่ยวกับความ สามารถในการอดทนต่อ ความอยาก หรือความต้องการ ในปัจจุบัน แต่รอคอย ให้ได้มาซึ่งผลที่ดีกว่า	
9-10	ลักษณะมุ่ง อนาคตเกี่ยวกับ กับความเพียร พยายามในการ ต่อสู้กับ อุปสรรคต่าง ๆ	เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่ง อนาคตเกี่ยวกับความเพียร พยายามในการต่อสู้กับ อุปสรรคต่าง ๆ เพื่อความ เจริญแห่งตน ในอนาคต	
11	ลักษณะมุ่ง อนาคต	เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่ง อนาคตเกี่ยวกับ - ความสามารถคาด การณ์ไกลเกี่ยวกับการ เรียน - ความสามารถในการ วางแผนเกี่ยวกับการเรียน - ความสามารถอดได้ รอได้	

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
12		<p>- ความสามารถอดกลั้นต่อความอยากหรือความต้องการในปัจจุบัน</p> <p>- และความเพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ</p> <p>1. เพื่อให้นักเรียนสรุปผลการเข้าร่วมทดลองการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคต</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนสรุปถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใหม่ของตนเองหลังจากการให้คำปรึกษา</p> <p>3. เพื่อยุติการให้คำปรึกษา</p>	<p>1. ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันสนทนา ทบทวน และเล่าถึงสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาได้ปฏิบัติตามแผนที่กำหนด</p> <p>2. ให้นักเรียนเล่าถึงความรู้สึกและพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปภายหลังการให้คำปรึกษา</p> <p>3. ผู้ให้คำปรึกษาให้กำลังใจ ให้ความมั่นใจรวมทั้งกระตุ้นให้นักเรียนรู้สึกถึงความรับผิดชอบต่อตนเอง เพื่อให้ให้นักเรียนรู้สึกเกิดความมั่นใจ และกำลังใจที่จะพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตให้เกิดขึ้นในตนเอง</p> <p>4. ผู้ให้คำปรึกษากล่าว ขอบใจนักเรียนและกล่าวปิดการทดลอง</p>

หมายเหตุ การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 1 ½ ชั่วโมง

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริง
ครั้งที่ 1

ปฐมนิเทศและเริ่มต้นให้คำปรึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาท หน้าที่ของผู้รับคำปรึกษาตลอดจนช่วงเวลา ระยะเวลาที่เข้าร่วมการทดลอง และทราบกำหนดการทดลอง ตั้งแต่ครั้งที่ 1 - ครั้งที่ 12 รวมทั้ง เวลาและสถานที่ที่ใช้ในการทดลอง
2. เพื่อสร้างบรรยากาศของการให้คำปรึกษา ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มเกิดความอบอุ่น ไว้วางใจ ปลอดภัย และ คำนึงกับผู้ให้คำปรึกษา
3. เพื่อให้นักเรียนยอมรับและ สรรพชาในตัวเองผู้ให้คำปรึกษา ว่ามีความหวังดี จริงใจ และสามารถแนะนำแนวทางแก่เขาได้

เวลาที่ใช้ 1.30 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวต้อนรับและทักทายผู้รับคำปรึกษา พร้อมทั้งแนะนำตนเอง และให้นักเรียนแนะนำตนเองทีละคนจนครบทุกคน
2. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาท หน้าที่ ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติตลอดระยะเวลาที่เข้าร่วมการทดลองและแจ้งให้ทราบถึงกำหนด การทดลองว่ามี 12 ครั้ง ทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือวันจันทร์และวันพุธ เวลา 15.30 น. - 17.00 น. ณ ห้องแนะแนว
3. ผู้ให้คำปรึกษา เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ที่ได้ชี้แจงไปแล้ว
4. ผู้ให้คำปรึกษาสนทนาซักถามนักเรียนแต่ละคนเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ทุกคน เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน
5. ผู้ให้คำปรึกษาให้กำลังใจนักเรียนว่าหลังจากเข้าร่วมการทดลองแล้วจะสามารถ พัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตได้
6. นัดหมายครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง

การประเมินผล

จากการสังเกตความตั้งใจของผู้รับคำปรึกษา ความกระตือรือร้นในการ สนทนาได้ตอบ

ครั้งที่ 2 - 3

ลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความสามารถในการคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความสามารถในการคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน

เวลาที่ใช้ 1.30 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ทบทวนและติดตามผลเรื่องที่สนทนากันในครั้งที่แล้ว
2. ผู้ให้คำปรึกษาใช้กระบวนการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีเผชิญความจริง 6 ขั้นตอน

เพื่อพัฒนาความสามารถในการคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างสัมพันธภาพ ผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศในการให้คำปรึกษา ให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความอบอุ่น ไว้วางใจ รู้สึกปลอดภัยและเป็นกันเอง เกิดความเข้าใจในการคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นสำรวจพฤติกรรมในปัจจุบัน โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคการตั้งคำถาม การตีความ เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคน ได้เข้าใจพฤติกรรมของตนเองในปัจจุบันว่าพฤติกรรมในการเรียนที่นักเรียนปฏิบัติอยู่นั้นเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับการคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียนหรือไม่ โดยให้นักเรียนแต่ละคนได้เล่าถึงพฤติกรรมของตนเอง

ขั้นตอนที่ 3 ตัดสินคุณค่าพฤติกรรม หรือประเมินพฤติกรรม ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินพฤติกรรมของแต่ละคน โดยประเมินเองแล้วให้เพื่อนในกลุ่มช่วยกันประเมิน โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การตั้งคำถาม การให้กำลังใจ การตีความ การสะท้อนความรู้สึก เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ตระหนักถึงพฤติกรรมในของการคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน

ขั้นตอนที่ 4 วางแผนปฏิบัติ ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษา ช่วยกันกำหนดแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาแนวทางปฏิบัติของตนในการคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียนเพราะเมื่อตัดสินได้แล้วว่าพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ควรพัฒนาให้มืออย่างต่อเนื่อง พฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ควรแก้ไข โดยผู้ให้คำปรึกษากระตุ้นให้นักเรียนช่วย

กันคิดและเสนอแนะร่วมกันในกลุ่ม ร่วมกันวางแผน โดยเน้นย้ำว่า แผนที่ร่วมกันคิดนั้นต้องเป็นแผนที่ทุกคนสามารถปฏิบัติได้

ขั้นตอนที่ 5 ทำสัญญา ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาทำสัญญาที่จะปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ โดยตกลงที่จะใช้สัญญาของหัวใจ คือทุกคนปฏิบัติตามค้ำคำปฏิญาณของลูกเสือเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเครียด

ขั้นตอนที่ 6 นัดหมายครั้งต่อไป โดยบอกกับผู้รับคำปรึกษาว่าให้แต่ละคนนำแผนที่วางไว้ไปปฏิบัติ โดยจะมีการติดตามผลในครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถามและปฏิกิริยาโต้ตอบ ความกระตือรือร้นในการร่วมการทดลอง

ครั้งที่ 4 - 5

ลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความสามารถในการวางแผน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความสามารถในการวางแผน โดยการตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียน และมีการวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อไปให้ถึงจุดมุ่งหมายนั้น

เวลาที่ใช้ 1.30 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ทบทวนและติดตามผลเรื่องที่สนทนากันในครั้งที่แล้ว
2. ผู้ให้คำปรึกษาใช้กระบวนการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีเผชิญความจริง 6 ขั้นตอน เพื่อพัฒนาความสามารถในการคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างสัมพันธภาพ ผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศในการให้คำปรึกษา ให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความอบอุ่น ไว้วางใจ รู้สึกปลอดภัยและเป็นกันเอง เกิดความเข้าใจในการวางแผน โดยการตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียน และมีการวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อไปให้ถึงจุดมุ่งหมายนั้น

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นสำรวจพฤติกรรมในปัจจุบัน โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคการตั้งคำถาม การตีความ เพื่อให้ นักเรียนทุกคน ได้เข้าใจพฤติกรรมของตนเองในปัจจุบันว่าพฤติกรรมในการเรียนที่นักเรียนปฏิบัติอยู่นั้นเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับการวางแผน โดยการตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียน และมีการวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อไปให้ถึงจุดมุ่งหมายนั้นหรือไม่ โดยให้นักเรียนแต่ละคนได้เล่าถึงพฤติกรรมของตนเอง

ขั้นตอนที่ 3 ตัดสินคุณค่าพฤติกรรม หรือประเมินพฤติกรรม ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินพฤติกรรมของแต่ละคน โดยประเมินเองแล้วให้เพื่อนในกลุ่มช่วยกันประเมิน โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การตั้งคำถาม การให้การให้กำลังใจ การตีความ การสะท้อนความรู้สึก เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ตระหนักถึงพฤติกรรมในการวางแผน โดยการตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียน และมีการวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อไปให้ถึงจุดมุ่งหมายนั้น

ขั้นตอนที่ 4 วางแผนปฏิบัติ ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษา ช่วยกันกำหนดแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาแนวทางปฏิบัติของตนในการวางแผน โดยการตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียน และมีการวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อไปให้ถึงจุดมุ่งหมายนั้นเพราะเมื่อตัดสินใจได้แล้วว่าพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ควรพัฒนาให้มียังอย่างต่อเนื่องพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ควรแก้ไข โดยผู้ให้คำปรึกษากระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันคิดและเสนอแนะร่วมกันในกลุ่ม ร่วมกันวางแผน โดยเน้นย้ำว่า แผนที่ร่วมกันคิดนั้นต้องเป็นแผนที่ทุกคนสามารถปฏิบัติได้

ขั้นตอนที่ 5 ทำสัญญา ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาทำสัญญา ที่จะปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ โดยตกลงที่จะใช้สัญญาของหัวใจ คือทุกคนปฏิญาณตนคล้ายคำปฏิญาณของลูกเสือเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเครียด

ขั้นตอนที่ 6 นัดหมายครั้งต่อไป โดยบอกกับผู้รับคำปรึกษาว่าให้แต่ละคนนำแผนที่วางไว้ไปปฏิบัติ โดยจะมีการติดตามผลในครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถาม ปฏิบัติวิชาได้ตอบและความกระตือรือร้นในการเข้าร่วม
การทดลอง

ครั้งที่ 6 - 7

ลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับการ ออกได้ รอได้

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความสามารถ ในการออกได้ รอได้ โดยรู้จักห้ามใจตนเอง ควบคุมตนเองเพื่อไปสู่จุดหมายปลายทางของความสำเริง

เวลาที่ใช้ 1.30 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ทบทวนและติดตามผลเรื่องที่สนทนากันในครั้งที่แล้ว

2. ผู้ให้คำปรึกษาใช้กระบวนการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีเผชิญความจริง 6 ขั้นตอน เพื่อพัฒนาความสามารถในการคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างสัมพันธภาพ ผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศ ในการให้คำปรึกษา ให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความอบอุ่น ไว้วางใจ รู้สึกปลอดภัยและเป็นกันเอง เกิดความเข้าใจในการ การออกได้ รอได้ โดยรู้จักห้ามใจตนเอง ควบคุมตนเองเพื่อไปสู่จุดหมายปลายทางของความสำเริง

ขั้นตอนที่ 2 ขึ้นสำรวจพฤติกรรมในปัจจุบัน โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคการตั้งคำถาม การตีความ เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคน ได้เข้าใจพฤติกรรมของตนเองในปัจจุบันว่าพฤติกรรมในการเรียนที่นักเรียนปฏิบัติอยู่นั้นเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับการออกได้ รอได้ โดยรู้จักห้ามใจตนเอง ควบคุมตนเองเพื่อไปสู่จุดหมายปลายทางของความสำเริงหรือไม่ โดยให้นักเรียนแต่ละคนได้เล่าถึงพฤติกรรมของตนเอง

ขั้นตอนที่ 3 ตัดสินคุณค่าพฤติกรรม หรือประเมินพฤติกรรม ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินพฤติกรรมของแต่ละคน โดยประเมินเองแล้วให้เพื่อนในกลุ่มช่วยกันประเมิน โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การตั้งคำถาม การให้กำลังใจ การตีความ การสะท้อนความรู้สึก เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ตระหนักถึงพฤติกรรมในของการออกได้ รอได้ โดยรู้จักห้ามใจตนเอง ควบคุมตนเองเพื่อไปสู่จุดหมายปลายทางของความสำเริง

ขั้นตอนที่ 4 วางแผนปฏิบัติ ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษา ช่วยกันกำหนดแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาแนวทางปฏิบัติของตนในการออกได้ รอได้ โดยรู้จักห้ามใจ

ตนเอง ควบคุมตนเองเพื่อไปสู่จุดหมายปลายทางของความสำเร็จเพราะเมื่อตัดสินใจได้แล้วว่า พฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ควรพัฒนาให้มืออย่างต่อเนื่องพฤติกรรมใดเป็น พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ควรแก้ไข โดยผู้ให้คำปรึกษากระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันคิดและเสนอแนะร่วมกันในกลุ่ม ร่วมกันวางแผน โดยเน้นย้ำว่า แผนที่ร่วมกันคิดนั้นต้องเป็นแผนที่ทุกคน สามารถปฏิบัติได้

ขั้นตอนที่ 5 ทำสัญญา ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาทำสัญญา ที่จะปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ โดยตกลงที่จะใช้สัญญาของหัวใจ คือทุกคนปฏิบัติตามค้ำาปฏิญาณของ ลูกเสือเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเครียด

ขั้นตอนที่ 6 นัดหมายครั้งต่อไป โดยบอกกับผู้รับคำปรึกษาว่าให้แต่ละคนนำแผนที่วางไว้ไปปฏิบัติ โดยจะมีการติดตามผลในครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถามและปฏิกิริยาโต้ตอบ ความกระตือรือร้นในการร่วมการทดลอง

ครั้งที่ 8

ลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความสามารถในการอดกลั้นต่อความอยากหรือความต้องการในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความสามารถในการอดกลั้นต่อความอยากหรือความต้องการในปัจจุบัน แต่รอคอยให้ได้มาซึ่งผลที่ดีกว่า

เวลาที่ใช้ 1.30 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ทบทวนและติดตามผลเรื่องที่สนทนากันในครั้งที่แล้ว
2. ผู้ให้คำปรึกษาใช้กระบวนการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีเผชิญความจริง 6 ขั้นตอน

เพื่อพัฒนาความสามารถในการคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างสัมพันธภาพ ผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศในการให้คำปรึกษา ให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความอบอุ่น ไว้วางใจ รู้สึกปลอดภัยและเป็นกันเองเกิดความเข้าใจในการอดกลั้นต่อความอยากหรือความต้องการในอนาคต

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นสำรวจพฤติกรรมในปัจจุบัน โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคการตั้งคำถาม การตีความ เพื่อให้นักเรียนทุกคน ได้เข้าใจพฤติกรรมของตนเองในปัจจุบันว่าพฤติกรรมในการเรียนที่นักเรียนปฏิบัติอยู่นั้นเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับการอดกลั้นต่อความอยาก หรือความต้องการในปัจจุบัน แต่รอคอยให้ได้มาซึ่งผลที่ดีกว่าหรือไม่ โดยให้นักเรียนแต่ละคนได้เล่าถึงพฤติกรรมของตนเอง

ขั้นตอนที่ 3 ตัดสินคุณค่าพฤติกรรม หรือประเมินพฤติกรรม ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินพฤติกรรมของแต่ละคน โดยประเมินเองแล้วให้เพื่อนในกลุ่มช่วยกันประเมิน โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การตั้งคำถาม การให้กำลังใจ การตีความ การสะท้อนความรู้สึก เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ตระหนักถึงพฤติกรรมของการอดกลั้นต่อความอยาก หรือความต้องการในปัจจุบัน แต่รอคอยให้ได้มาซึ่งผลที่ดีกว่า

ขั้นตอนที่ 4 วางแผนปฏิบัติ ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษา ช่วยกันกำหนดแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาแนวทางปฏิบัติของตนในการการอดคั่นต่อความอยาก หรือความต้องการในปัจจุบัน แต่รอคอยให้ได้มาซึ่งผลที่ดีกว่าเพราะเมื่อตัดสินใจได้แล้วว่าพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ควรพัฒนาให้มืออย่างต่อเนื่องพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ควรแก้ไข โดยผู้ให้คำปรึกษากระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันคิดและเสนอแนะร่วมกันในกลุ่ม ร่วมกันวางแผนโดยเน้นย้ำว่า แผนที่ร่วมกันคิดนั้นต้องเป็นแผนที่ทุกคนสามารถปฏิบัติได้

ขั้นตอนที่ 5 ทำสัญญา ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาทำสัญญา ที่จะปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ โดยตกลงที่จะใช้สัญญาของหัวใจ คือทุกคนปฏิบัติตามค้ำคำปฏิญาณของลูกเสือเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเครียด

ขั้นตอนที่ 6 นัดหมายครั้งต่อไป โดยบอกกับผู้รับคำปรึกษาว่าให้แต่ละคนนำแผนที่วางไว้ไปปฏิบัติ โดยจะมีการติดตามผลในครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แลบบันทึกเสียง

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถามและปฏิกริยาโต้ตอบ ความกระตือรือร้นในการร่วมการทดลอง

ครั้งที่ 9 - 10

ลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความเพียรพยายามในการต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความเพียรพยายามในการต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ
เพื่อความเจริญแห่งตน ในอนาคต

เวลาที่ใช้ 1.30 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ทบทวนและติดตามผลเรื่องที่สนทนากันในครั้งที่แล้ว
2. ผู้ให้คำปรึกษาใช้กระบวนการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีเผชิญความจริง 6 ขั้นตอน เพื่อพัฒนาความสามารถในการคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างสัมพันธภาพ ผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศในการให้คำปรึกษา ให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความอบอุ่น ไร้กังวล รู้สึกปลอดภัยและเป็นกันเองเกิดความเข้าใจในความเพียรพยายามในการต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อความเจริญแห่งตน ในอนาคต

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นสำรวจพฤติกรรมในปัจจุบัน โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคการตั้งคำถาม การตีความ เพื่อให้นักเรียนทุกคน ได้เข้าใจพฤติกรรมของตนเองในปัจจุบันว่าพฤติกรรมในการเรียนที่นักเรียนปฏิบัติอยู่นั้นเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับการเกี่ยวกับความเพียรพยายามในการต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อความเจริญแห่งตน ในอนาคตหรือไม่ โดยให้นักเรียนแต่ละคนได้เล่าถึงพฤติกรรมของตนเอง

ขั้นตอนที่ 3 ตัดสินคุณค่าพฤติกรรม หรือประเมินพฤติกรรม ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินพฤติกรรมของแต่ละคน โดยประเมินเองแล้วให้เพื่อนในกลุ่มช่วยกันประเมิน โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การตั้งคำถาม การให้กำลังใจ การตีความ การสะท้อนความรู้สึก เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ตระหนักถึงพฤติกรรมเกี่ยวกับความเพียรพยายามในการต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อความเจริญแห่งตน ในอนาคต

ขั้นตอนที่ 4 วางแผนปฏิบัติ ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษา ช่วยกันกำหนดแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาแนวทางปฏิบัติของตนเกี่ยวกับความเพียรพยายามในการต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อความเจริญแห่งตน ในอนาคตเพราะเมื่อตัดสินใจได้แล้วว่าพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ควรพัฒนาให้มืออย่างต่อเนื่องพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ควรแก้ไข โดยผู้ให้คำปรึกษากระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันคิดและเสนอแนะร่วมกันในกลุ่ม ร่วมกันวางแผน โดยเน้นย้ำว่า แผนที่ร่วมกันคิดนั้นต้องเป็นแผนที่ทุกคนสามารถปฏิบัติได้

ขั้นตอนที่ 5 ทำสัญญา ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาทำสัญญา ที่จะปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ โดยตกลงที่จะใช้สัญญาของหัวใจ คือทุกคนปฎิญาณตนคล้ายคำปฏิญาณของลูกเสือเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเครียด

ขั้นตอนที่ 6 นัดหมายครั้งต่อไป โดยบอกกับผู้รับคำปรึกษาว่าให้แต่ละคนนำแผนที่วางไว้ไปปฏิบัติ โดยจะมีการติดตามผลในครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถามและปฎิกิริยาโต้ตอบ ความกระตือรือร้นในการร่วมการทดลอง

ครั้งที่ 11

ลักษณะมุ่งอนาคต

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับ

- ความสามารถคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน
- ความสามารถในการวางแผนเกี่ยวกับการเรียน
- ความสามารถอดได้ รอได้
- ความสามารถอดกลั้นต่อความอยากหรือความต้องการในปัจจุบันเพื่อให้

ได้สิ่งที่ดีกว่าในอนาคต

- และความเพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ

เวลาที่ใช้ 130 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ทบทวนและติดตามผลเรื่องที่สนทนาในครั้งที่แล้ว
2. ผู้ให้คำปรึกษาใช้กระบวนการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีเผชิญความจริง 6 ขั้นตอน

เพื่อพัฒนาความสามารถในการคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างสัมพันธภาพ ผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศในการให้คำปรึกษา ให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความอบอุ่น ไร้กังวล รู้สึกปลอดภัยและเป็นกันเอง เกิดความเข้าใจเพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับ - ความสามารถคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน - ความสามารถในการวางแผนเกี่ยวกับการเรียน - ความสามารถอดได้ รอได้ - ความสามารถอดกลั้นต่อความอยากหรือความต้องการในปัจจุบัน - และความเพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นสำรวจพฤติกรรมในปัจจุบัน โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคการตั้งคำถาม การตีความ เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคน ได้เข้าใจพฤติกรรมของตนเองในปัจจุบันว่าพฤติกรรมในการเรียนที่นักเรียนปฏิบัติอยู่นั้นเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต ตั้งแต่ครั้งแรกที่ได้เข้าร่วมการทดลองคือ - ความสามารถคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน - ความสามารถในการวางแผนเกี่ยวกับการเรียน - ความสามารถอดได้ รอได้ - ความสามารถอดกลั้นต่อความอยากหรือความต้องการในปัจจุบัน - และความเพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรค

ต่าง ๆ เพื่อความเจริญแห่งตน ในอนาคตหรือไม่ โดยให้นักเรียนแต่ละคนได้เล่าถึงพฤติกรรมของตนเอง

ขั้นตอนที่ 3 คัดสินคุณค่าพฤติกรรม หรือประเมินพฤติกรรม ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินพฤติกรรมของแต่ละคน โดยประเมินเองแล้วให้เพื่อนในกลุ่มช่วยกันประเมิน โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การตั้งคำถาม การให้กำลังใจ การตีความ การสะท้อนความรู้สึก เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ตระหนักถึงพฤติกรรมที่พัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับ - ความสามารถคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน - ความสามารถในการวางแผนเกี่ยวกับการเรียน - ความสามารถอดได้ รอได้ - ความสามารถอดกลั้นต่อความอยากหรือความต้องการในปัจจุบัน - และความเพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อความเจริญแห่งตน

ในอนาคต

ขั้นตอนที่ 4 วางแผนปฏิบัติ ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษา ช่วยกันกำหนดแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาแนวทางปฏิบัติของตนเกี่ยวกับการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตในด้านต่าง ๆ คือ - ความสามารถคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน - ความสามารถในการวางแผนเกี่ยวกับการเรียน - ความสามารถอดได้ รอได้ - ความสามารถอดกลั้นต่อความอยากหรือความต้องการในปัจจุบัน - และความเพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อความเจริญแห่งตน ในอนาคตเพราะเมื่อตัดสินได้แล้วว่าพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ควรพัฒนาให้มีอย่างต่อเนื่องพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ควรแก้ไข โดยผู้ให้คำปรึกษากระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันคิดและเสนอแนะร่วมกันในกลุ่ม ร่วมกันวางแผน โดยเน้นย้ำว่า แผนที่ร่วมกันคิดนั้นต้องเป็นแผนที่ทุกคนสามารถปฏิบัติได้

ขั้นตอนที่ 5 ทำสัญญา ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาทำสัญญา ที่จะปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ โดยตกลงที่จะใช้สัญญาของหัวใจ คือทุกคนปฏิบัติตามค้ำคำปฏิญาณของลูกเสือเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเครียด

ขั้นตอนที่ 6 นัดหมายครั้งต่อไป โดยบอกกับผู้รับคำปรึกษาว่าให้แต่ละคนนำแผนที่วางไว้ไปปฏิบัติ โดยจะมีการติดตามผลในครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แลบบันทึกเสียง

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถามและปฏิกิริยาโต้ตอบ ความกระตือรือร้นในการร่วมการ
ทดลอง

ครั้งที่ 12

ยุติการให้คำปรึกษาและปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาสรุปผลการเข้าร่วมทดลองการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคต
2. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาสรุปถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใหม่ของตนเองหลังจากการให้คำปรึกษา
3. เพื่อยุติการให้คำปรึกษา

เวลาที่ใช้ 1.30 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาร่วมกันสนทนา ทบทวน และเล่าถึงสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาได้ปฏิบัติตามแผนที่กำหนด
2. ให้ผู้รับคำปรึกษาเล่าถึงความรู้สึกและพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปภายหลังจากการให้คำปรึกษา
3. ผู้ให้คำปรึกษาให้กำลังใจ ให้ความมั่นใจ รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกถึงความรับผิดชอบต่อตนเอง เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความรู้สึกมั่นใจ มีกำลังใจที่จะพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตให้เกิดในตนเอง
4. ผู้ให้คำปรึกษาขอยกนักเรียนและกล่าวปิดการทดลอง

การประเมินผล

จากการสังเกตความตั้งใจของผู้รับคำปรึกษา ความกระตือรือร้นในการสนทนาได้

ตอบ

แผนการปฏิบัติเพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต

1. พฤติกรรมพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับการคาดการณ์ไกลในการเรียนที่ข้าพเจ้าต้องปรับปรุง คือ.....
 ข้าพเจ้าจะปรับปรุงพฤติกรรมนี้โดย.....

 ข้าพเจ้าจะเริ่มปรับปรุงพฤติกรรมนี้ ตั้งแต่วันที่ เดือน พ.ศ.....
2. พฤติกรรมพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับการวางแผนในการเรียนที่ข้าพเจ้าต้องปรับปรุง คือ
 ข้าพเจ้าจะปรับปรุงพฤติกรรมนี้โดย

 ข้าพเจ้าจะเริ่มปรับปรุงพฤติกรรมนี้ ตั้งแต่วันที่ เดือน ... พ.ศ.....
3. พฤติกรรมพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับการอดได้ รอได้ที่ข้าพเจ้าต้องปรับปรุง คือ
 ข้าพเจ้าจะปรับปรุงพฤติกรรมนี้โดย.....

 ข้าพเจ้าจะเริ่มปรับปรุงพฤติกรรมนี้ ตั้งแต่วันที่ เดือน พ.ศ.....
4. พฤติกรรมพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับการอดกลั้นต่อความอยากหรือความต้องการในปัจจุบัน เพื่อให้ได้ผลที่ดีกว่าในอนาคต ที่ข้าพเจ้าต้องปรับปรุง คือ
 ข้าพเจ้าจะปรับปรุงพฤติกรรมนี้โดย.....

 ข้าพเจ้าจะเริ่มปรับปรุงพฤติกรรมนี้ ตั้งแต่วันที่ เดือน พ.ศ.....
5. พฤติกรรมพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความเพียรพยายามในการต่อสู้กับอุปสรรคที่ข้าพเจ้าต้องปรับปรุง คือ

 ข้าพเจ้าจะปรับปรุงพฤติกรรมนี้โดย.....

 ข้าพเจ้าจะเริ่มปรับปรุงพฤติกรรมนี้ ตั้งแต่วันที่ เดือน พ.ศ.....

โปรแกรมการสอนแบบปกติ
สำหรับกลุ่มควบคุม

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	<p>1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ ของการทดลอง ตลอดจนช่วงเวลา ระยะเวลาที่เข้าร่วมการทดลอง และทราบกำหนดการทดลอง ครั้งที่ 1-12 เวลา และสถานที่ที่ใช้ในการทดลอง</p>	<p>1. ครูกล่าวต้อนรับและทักทายนักเรียน พร้อมทั้งแนะนำตนเองและให้นักเรียนแนะนำตนเองที่ละคนจนครบทุกคน</p> <p>2. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาท หน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติตลอดระยะเวลาที่เข้าร่วมการทดลองและแจ้งให้ทราบถึงกำหนดการทดลองว่ามี 12 ครั้ง ทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 15.30 น. - 16.30 น. ณ ห้องแนะแนว</p> <p>3. ครู เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ที่ได้ชี้แจงไปแล้ว</p> <p>4. ครูสนทนาซักถามนักเรียนแต่ละคนเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนทุกคน เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน</p> <p>5. ครูให้กำลังใจนักเรียนว่าหลังจากเข้าร่วมการทดลองแล้วจะสามารถพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตได้</p> <p>6. นัดหมายครั้งต่อไป</p>
2-3	ลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความสามารถใน	เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความสามารถในการ	โปรแกรมการสอนแบบปกติในครั้งที่ 2-11 ผู้วิจัยดำเนินการเช่นเดียวกัน แตกต่างกันเฉพาะเนื้อหาที่ต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
	<p>การคาดการณ์ ไกลเกี่ยวกับการ เรียน ได้แก่ ความ สามารถที่จะ กำหนดเป้าหมาย หรือวางเป้าหมาย เกี่ยวกับการเรียน ได้</p>	<p>คาดการณ์ไกลเกี่ยวกับ การเรียน</p>	<p>ในแต่ละครั้งให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ขั้นนำ โดยผู้วิจัยสนทนาซักถามเป็นการ นำเข้าสู่บทเรียน 2. ขั้นสอน โดยผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับ เนื้อหาในแต่ละครั้ง ให้นักเรียนอภิปราย ซัก ถาม 3. ขั้นสรุป โดยให้นักเรียนร่วมกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
4-5	<p>ลักษณะมุ่ง อนาคตเกี่ยวกับ ความสามารถใน การวางแผน</p>	<p>เพื่อพัฒนาลักษณะ มุ่งอนาคตเกี่ยวกับความ สามารถในการวางแผน โดยการตั้งจุดมุ่งหมายใน การเรียน และมีการวางแผน อย่างเป็นระบบเพื่อไปให้ ถึงจุดมุ่งหมายนั้น</p>	
6-7	<p>ลักษณะมุ่ง อนาคตเกี่ยวกับ การอดได้รอได้</p>	<p>เพื่อพัฒนาลักษณะ มุ่งอนาคตเกี่ยวกับความ สามารถ ในการอดได้ รอได้ โดยรู้จักห้ามใจตน เอง ควบคุมตนเองเพื่อ ไปสู่จุดหมายของความสำเร็จ</p>	

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
8	ลักษณะ มุ่งอนาคตเกี่ยวกับความสามารถในการอดกลั้นต่อความอยากหรือความต้องการในปัจจุบัน	เพื่อพัฒนาลักษณะ มุ่งอนาคตเกี่ยวกับความสามารถในการอดกลั้นต่อความอยากหรือความต้องการในปัจจุบัน แต่รอคอยให้ได้มาซึ่งผลที่ดีกว่า	
9-10	ลักษณะ มุ่งอนาคตเกี่ยวกับความเพียรพยายามในการต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ	เพื่อพัฒนาลักษณะ มุ่งอนาคตเกี่ยวกับความสามารถในการอดกลั้นต่อความอยากหรือความต้องการในปัจจุบัน แต่รอคอยให้ได้มาซึ่งผลที่ดีกว่า	
11	ลักษณะ มุ่งอนาคต	เพื่อพัฒนาลักษณะ มุ่งอนาคตเกี่ยวกับ - ความสามารถคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน - ความสามารถในการวางแผนเกี่ยวกับการเรียน - ความสามารถอดใจรอได้	

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
12	ปัจฉิมนิเทศ	<p>- ความสามารถตกคืนต่อความอยากหรือความต้องการในปัจจุบัน</p> <p>- และความเพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ</p> <p>1. เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหาของการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต รวมถึงวิธีการในการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตและประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมการทดลอง</p> <p>2. เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้นักเรียนได้พัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตต่อไป</p>	<p>1. ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสนทนา ทบทวนถึงการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตที่ได้เรียนมา</p> <p>2. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปประโยชน์จากการเรียนร่วมกัน และการนำไปใช้ในการเรียนและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม</p> <p>3. ผู้วิจัยกล่าวขอจบใจนักเรียนและกล่าวปิดการทดลอง</p>

หมายเหตุ การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 1 ชั่วโมง

รายละเอียดโปรแกรมการ โปรแกรมการสอนแบบปกติ
ครั้งที่ 1
ปฐมนิเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ ของการทดลองตลอดจนช่วงเวลา ระยะเวลาที่เข้าร่วมการทดลอง และทราบกำหนดการทดลอง ครั้งที่ 1-12 รวมทั้งเวลาและสถานที่ที่ใช้ในการทดลอง

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ครูกล่าวต้อนรับและทักทายนักเรียน พร้อมทั้งแนะนำตนเองและให้นักเรียนแนะนำตนเองที่ละคนจนครบทุกคน
2. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาท หน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติตลอดจนระยะเวลาที่เข้าร่วมการทดลองและแจ้งให้ทราบถึงกำหนดการในการทดลองว่ามี 12 ครั้ง ทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 15.30 น. - 16.30 น. ณ ห้องแนะแนว
3. ครู เปิด โอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ที่ได้ชี้แจงไปแล้ว
4. ครูสนทนาซักถามนักเรียนแต่ละคนเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนทุกคน เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน
5. ครูให้กำลังใจนักเรียนว่าหลังจากเข้าร่วมการทดลองแล้วจะสามารถพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตได้
6. นัดหมายครั้งต่อไป

ประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ครั้งที่ 2 - 3

ลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความสามารถในการคาดการณ์เกี่ยวกับการเรียน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความสามารถในการคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัย ดำเนินการสอนเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำ

ครูร่วมกับนักเรียนพูดคุยกันถึงอนาคตของนักเรียนแต่ละคน เพื่อเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน

2. ขั้นสอน

- 2.1 ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนถึงสิ่งที่ได้พูดคุยกัน ในครั้งก่อน
- 2.2 ครูและนักเรียน พูดคุยถึง เรื่องของการคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน
- 2.3 ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์จำลอง เรื่อง สุดแต่ใจจะไขว่คว้า
- 2.4 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงเนื้อเรื่องและตัวละครที่นักเรียนได้อ่าน
- 2.5 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปจากสถานการณ์

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ครูกับนักเรียน ร่วมกันสรุปตามวัตถุประสงค์
- 3.2 ครูสรุปเพิ่มเติม

ประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟัง
2. สังเกตจากการซักถามของนักเรียน
3. สังเกตจากการร่วมกันอภิปรายของนักเรียน

ครั้งที่ 4-5

ลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความสามารถในการวางแผน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความสามารถในการวางแผน โดยการตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียน และมีการวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อไปให้ถึงจุดมุ่งหมายนั้น

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการสอนเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนถึงผลการเรียนของนักเรียนแต่ละคน ว่าเป็นที่พอใจหรือไม่ เพื่อเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน

2. ขั้นสอน

- 2.1 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงผลดีของการวางแผนในการเรียน
- 2.2 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มฝึกวางแผนการเรียนให้ได้ผลดี-
- 2.3 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแผนของแต่ละกลุ่ม
- 2.4 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ครูกับนักเรียน ร่วมกันสรุปตามวัตถุประสงค์
- 3.2 ครูสรุปเพิ่มเติม

ประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟัง
2. สังเกตจากการซักถามของนักเรียน
3. สังเกตจากการร่วมกันอภิปรายของนักเรียน

ครั้งที่ 6 - 7

ลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับการ อดได้ รอได้

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความสามารถ ในการอดได้ รอได้ โดยรู้จักห้ามใจตนเอง ควบคุมตนเองเพื่อไปสู่จุดหมายปลายทางของความสำเร็จ

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการสอนเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นนำ

ครูพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับการอดได้รอได้ รู้จักควบคุมตนเอง รู้จักห้ามใจของตนเอง

2. ขั้นสอน

2.1 ครูบรรยายถึงการควบคุมตนเองด้านการเรียนให้นักเรียนฟัง

2.2 ครูและนักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างของการสามารถควบคุมตนเองด้านการเรียน โดยพูดคุยถึงสถานการณ์จำลองเรื่อง”สุดแต่ใจจะไขว่คว้า” อีกครั้งหนึ่ง

2.3 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงผลดีของการสามารถควบคุมตนเองด้านการเรียนได้ โดยยกตัวอย่างของเหตุการณ์ทะเลาะวิวาท และกรณียาบ้า

2.4 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

3. ขั้นสรุป

3.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปตามวัตถุประสงค์

3.2 ครูสรุปอีกครั้งหนึ่ง

ประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟัง
2. สังเกตจากการซักถามของนักเรียน
3. สังเกตจากการร่วมกันอภิปรายของนักเรียน

ครั้งที่ 8

ลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความสามารถในการอดกลั้นต่อความอยากหรือความต้องการในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความสามารถในการอดกลั้นต่อความอยากหรือความต้องการในปัจจุบัน แต่รอคอยให้ได้มาซึ่งผลที่ดีกว่า

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการสอนเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ชำนาญ

ครูคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องความต้องการของมนุษย์ เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน

2. ชำนาญ

2.1 ครูบรรยายถึงผลดีของการเป็นคนรู้จักอดกลั้นต่อความอยากหรือความต้องการในปัจจุบัน เพื่อรอคอยให้ได้ผลที่ดีกว่าในอนาคต

2.2 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายอีกครั้งหนึ่ง

3. สรุป

ครู และนักเรียนร่วมกันสรุปตามวัตถุประสงค์

ประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟัง
2. สังเกตจากการซักถามของนักเรียน
3. สังเกตจากการร่วมกันอภิปรายของนักเรียน

ครั้งที่ 9 - 10

ลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความเพียรพยายามในการต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับความเพียรพยายามในการต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อความเจริญแห่งตน ในอนาคต

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการสอนเป็น 3 ชั้นตอน ดังนี้

1. ชำนาญ

ครูนำเสนอเกี่ยวกับประโยชน์ของการเป็นคนที่มีความเพียรพยายาม เพื่อเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน

2. ชำนาญ

2.1 ครูให้นักเรียนอ่านสถานการณ์จำลองเรื่อง “ความตั้งใจจริง”

2.2 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงสถานการณ์จำลอง

2.3 ครูบรรยายถึงความอดทนต่อการแก้ปัญหาและความพยายามในการปฏิบัติตามแผน โดยให้มองไปที่ผลในอนาคต

2.4 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงปัจจัยที่มีผลต่อความเพียรพยายาม

2.5 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

3. สรุป

3.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปตามวัตถุประสงค์

3.2 ครูสรุปเพิ่มเติม

ประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟัง
2. สังเกตจากการซักถามของนักเรียน
3. สังเกตจากการร่วมกันอภิปรายของนักเรียน

ครั้งที่ 11

ลักษณะมุ่งอนาคต

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวกับ

- ความสามารถคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับการเรียน
- ความสามารถในการวางแผนเกี่ยวกับการเรียน
- ความสามารถอดได้ รอได้
- ความสามารถอดกลั้นต่อความอยากหรือความต้องการในปัจจุบัน
- ความเพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการสอนเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำ

ครูพูดคุยกับนักเรียนถึงลักษณะของคนที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน

2. ขั้นสอน

2.1 ครูให้นักเรียนอ่านสถานการณ์จำลอง เรื่อง “ได้อย่างที่หวังไว้”

2.2 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงเนื้อเรื่องและลักษณะตัวละครเอกในสถานการณ์ที่ได้อ่านไปและดึงให้เข้ากับลักษณะของผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงตามรายละเอียดในวัตถุประสงค์

2.3 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามหากมีข้อสงสัย

3. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปตามวัตถุประสงค์

ประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟัง
2. สังเกตจากการซักถามของนักเรียน
3. สังเกตจากการร่วมกันอภิปรายของนักเรียน

ครั้งที่ 12
ปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหาของการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต รวมถึงวิธีการในการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตและประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมการทดลอง

2. เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้นักเรียนได้พัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตต่อไป

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ครูให้นักเรียนได้แสดงความรู้สึกที่ได้เข้าร่วมการทดลอง
2. ครูให้นักเรียนซักถาม อภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่ได้บรรยาย
3. ครูกล่าวให้กำลังใจนักเรียนในการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตให้เกิดขึ้นกับตน
4. ครูขอบใจนักเรียน และกล่าวปิดการทดลอง

ประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟัง
2. สังเกตจากการซักถามของนักเรียน
3. สังเกตจากการร่วมกันอภิปรายของนักเรียน

ความเพียรพยายามไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต
กรณีตัวอย่าง “เรื่องความตั้งใจจริง”

ปราณีเติบโตมาในครอบครัวที่ยากจน นายชาวบิดาของปราณี เป็นพนักงานรักษาความสะอาดของโรงแรมแห่งหนึ่ง ปราณีกำพร้ามารดาตั้งแต่ยังเล็ก ๆ เธอจำได้ว่า ตั้งแต่แม่ยังอยู่ แม่จะทำงานทั้งวันตั้งแต่รุ่งสาง โดยการนำขนมที่ทำในตอนกลางคืน ไปขายที่ตลาดจนสาย ๆ เมื่อขนมหมดแล้ว แม่จะซื้อของกลับบ้าน เพื่อทำขนมไปขายตอนกลางคืน และเมื่อขายหมดแล้ว แม่จะทำขนมไว้ขายในตอนเช้าต่อไป เป็นอยู่เช่นนี้ทุกวัน เธอมีความรู้สึกที่แม่ไม่เคยได้หยุดพักเลย แต่เธอก็ไม่เคยได้ยินเสียงแม่บ่น แต่แม่ยังยิ้มแย้มกับเธอและทุกคนที่พบเห็นเสมอ แต่แล้วแม่ก็จากเธอไป ในช่วงนั้น ปราณีแทบจะต้องออกจากโรงเรียนแต่พ่อยืนยันกับเธอว่าจะพยายามส่งให้เธอเรียนให้มากที่สุดเท่าที่เธอจะเรียนได้

ปราณีต้องไปรับขนมของคนข้างบ้านออกไปเร่ขายในตอนเช้า และช่วยขายขนมหวานให้แม่ค้าในตอนกลางคืนเพื่อการมีรายได้สำหรับไปโรงเรียน แต่ผลการเรียนของเธอไม่เคยลดลง เนื่องจากเธอใช้เวลาหลังจากขายขนมแล้วทบทวนบทเรียน และทำการบ้านเป็นประจำ

ผลการเรียนของปราณี ยังอยู่ในระดับดีมากเสมอมา แม้เธอจะต้องทำงานช่วยขายขนมให้กับเพื่อนบ้าน เหนื่อยยากเพียงใด เธอก็ไม่เคยท้อแท้ หรือย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น นอกจากนี้เธอยังปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจาก โรงเรียน เธอสมัครเป็นสมาชิกของชุมนุมหารายได้ระหว่างเรียน และได้รับการคัดเลือกให้เป็นเหรียญกษัตริย์ของชุมนุม เธอทำหน้าที่ได้อย่างไม่ขาดตกบกพร่องจนเป็นที่ไว้วางใจของเพื่อน ๆ และครูที่ปรึกษาชุมนุม

เนื่องจากปราณีมีความสนใจและมีความสามารถพิเศษในการตัดเย็บ เธอจึงทำการตัดเย็บเสื้อผ้าของเธอเอง และของบิดา และยังปะชุนเสื้อผ้าเก่า ๆ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้อยู่เสมอ ทำให้เธอและบิดาประหยัดค่าใช้จ่ายเรื่องเสื้อผ้าได้อีกด้วย

เมื่อปราณี สำเร็จการศึกษาชั้น ม.3 เธอจึงปรึกษาบิดา ที่จะเรียนต่อสายอาชีพ โดยการเรียนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายตามที่เธอถนัด ปราณีสามารถเรียนรู้ได้เร็ว และสามารถออกแบบตัดเย็บได้อย่างสวยงาม เมื่อเธอสำเร็จการศึกษา บิดาจึงออกทุนให้จำนวนหนึ่ง รวมกับเงินที่เธอเก็บสะสมไว้อีกจำนวนหนึ่ง ซื้อจักรเย็บผ้า และรับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้า ซึ่งถูกคำติชมในฝีมือของเธอมาก และการนัดหมายกับลูกค้าเธอก็ไม่เคยผิดนัด ทำให้เธอมีลูกค้าเพิ่มขึ้นอย่างมากมาย

จนเธอมีเงินมากพอที่จะขยายร้านออกไปอีก 2 คูหา และมีลูกมือ 5-6 คน และเธอมีโครงการจะ
สอดักเย็บเสื้อผ้าให้กับผู้ที่ต้องการจะเรียนอีกด้วย

ต่อมาวันหนึ่งทางจังหวัดที่เธออยู่ได้สรรหาผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพเพื่อมอบ
โล่เกียรติยศให้ และเธอก็เป็นอีกหนึ่งที่ได้รับการคัดเลือกจากทางจังหวัดให้เข้ารับ โล่ โดยผู้ว่า
ราชการจังหวัดเป็นผู้มอบให้ วันที่เธอได้รับ โล่ เธอรู้สึกภาคภูมิใจและระลึกถึงบิดาและมารดา
เธอยิ้มพร้อมกับปล่อยให้ น้ำตาแห่งความภาคภูมิใจไหลรินเป็นทาง

ความหมายและความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต

กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ได้อย่างที่หวังไว้”

พร เป็นนักเรียนในโรงเรียนแห่งหนึ่ง เธอมีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง แต่เธอเป็นคนที่ทำอะไรมักจะวางแผนไว้ล่วงหน้าเสมอ เธอไม่เคียดคร้อนที่ผลการเรียนของเธอไม่ดีนัก เพราะเธอรู้อยู่ตลอดเวลาว่าจุดมุ่งหมายในอนาคตของเธออยู่ที่ใด พรเป็นคนที่ร่าเริงเป็นที่รักของเพื่อน ๆ ในห้องเรียนและเธอยังเป็นคนที่รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นหน้าที่ที่บ้าน หรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากครูที่โรงเรียน เธอมีความสามารถพิเศษทางด้านงานฝีมือเกี่ยวกับการประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ และการเย็บปักถักร้อย ผลงานของเธอมักชนะการประกวดอยู่เสมอ ๆ และเวลาที่มีการแข่งขันเกี่ยวกับงานประดิษฐ์ เธอมักจะได้รับการคัดเลือกให้เข้าแข่งขันอยู่เป็นประจำ พรมักคิดถึงอนาคตของตัวเองเสมอว่าเธอต้องการมีร้านขายของที่ระลึก โดยส่วนหนึ่งมาจากฝีมือของเธอเอง เธอจึงตั้งใจไว้ว่า เมื่อเธอเรียนจบชั้น ม.3 เธอจะศึกษาต่อในสถาบันเทคโนโลยีที่เปิดสอนทางคหกรรมศาสตร์ เพื่อจะได้ออกมาทำงานเร็ว ๆ เนื่องจากเธอมีน้องที่กำลังเรียนอยู่อีก 2 คน

เมื่อเธอเรียนจบชั้น ม.3 เธอก็ได้ศึกษาต่อที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในวิทยาเขตที่เปิดสอนทางด้านคหกรรมศาสตร์ ตามที่ได้ตั้งใจไว้ ซึ่งใช้เวลาเรียน 3 ปี เธอก็จะได้รับวุฒิปวช. ซึ่งสามารถออกมาประกอบอาชีพได้ หรือต้องการศึกษาต่อในระดับ ปวส. ก็สามรถทำได้ แต่หลังจากที่เธอเรียนชั้น ปวช.2 อยู่ นั้น บิดาของเธอได้ถึงแก่กรรมลง จึงเหลือแต่มารดาเพียงคนเดียวที่ต้องหาเลี้ยงครอบครัว ดังนั้นฐานะทางบ้านจึงลำบากลง พรจึงต้องทำงานนอกเวลาเรียน เพราะเธอตั้งใจจะไปสู่เป้าหมายที่เธอวางไว้ให้ได้ ซึ่งเธอได้ไปรับจ้างทำงานที่ร้านขายของที่ระลึกแห่งหนึ่ง เธอทำงานอย่างขยันขันแข็งจนเป็นที่รักของนายจ้าง จนถึงขั้นที่นายจ้างจะให้เธอออกจากโรงเรียนมาทำงาน โดยให้เงินเดือนสูงมาก แต่เธอคิดว่า ถึงแม้เงินมีความสำคัญสำหรับเธอ แต่การศึกษาก็เป็นสิ่งที่สำคัญกว่า เธอจึงอดทนเรียนไปและทำงานไป จนกระทั่งเธอจบการศึกษาในระดับ ปวช. หลังจากเรียนจบ ปวช. เธอก็ออกมาประกอบอาชีพ โดยไปรับจ้างทำงานที่ร้านเดิม ซึ่งนายจ้างยินดีอย่างยิ่งที่เธอไปทำงานด้วย แต่เธอก็ตั้งใจที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ดังนั้นพอทำงานได้ 2 ปี พอเก็บเงินได้ เธอก็ไปสอบเข้าเรียนต่อในระดับ ปวส. ที่สถาบันเดิม โดยเรียนในรอบบ่าย ซึ่งนายจ้างก็มีความเมตตาอนุญาตให้เธอไปเรียน เธอวางแผนไว้ว่า เมื่อเธอจบปวส. แล้ว เธอจะทำงานที่ร้านเดิมอีก 4 ปี เพื่อเก็บเงิน ไปเปิดร้านของตนเอง และเธอก็ทำได้ อย่างที่เธอวางแผนไว้ โดยเธอเก็บเงินจากการทำงานได้มากพอสมควรเพราะในระยะหลังเธอได้ ประดิษฐ์ของที่ระลึกแล้ววางจำหน่ายที่ร้านของนายจ้างด้วย ความตั้งใจของเธอปราณีต เรียบ ร้อย และมีความคิดสร้างสรรค์ ของที่เธอประดิษฐ์จึงขายดี เป็นที่ต้องการของลูกค้าและหลังจาก ที่เธอทำงานได้ 4 ปี เธอจึงขอลาออกเพื่อกลับไปเปิดร้านของตนเองและเธอก็ทำสำเร็จ เพราะต่อ มาร้านของเธอเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวในจังหวัดที่พราอาศัยอยู่ ปัจจุบันเธอ มีกิจการที่มั่นคง เป็นที่รู้จักกว้างขวางในจังหวัด

การคาดการณ์ไกลและ การวางแผนเกี่ยวกับการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ
สถานการณ์จำลอง “สุดแต่ใจจะไขว่คว้า”

วิชาและसानนท์ เป็นนักเรียนของโรงเรียนแห่งหนึ่ง ทั้งคู่กำลังเรียนอยู่ในชั้น ม.3 ทั้งสองเป็นเพื่อนรักกันมากทั้ง ๆ ที่มีนิสัยต่างกัน วิชาเป็นคนที่จะทำอะไรมักวางแผนไว้ล่วงหน้าเสมอ เช่นเมื่อใกล้สอบวิชาจะทำตารางคู่มือหนังสือ แล้วดูตามตารางที่วางไว้ทำให้ผลการสอบออกมาเป็นที่น่าภูมิใจ เพราะแต่ละวิชาที่สอบ วิชาจะได้คะแนนอยู่ในระดับ 3 และ 4 ตลอด วิชาวางแผนอนาคตไว้อย่างดี เขาต้องการเป็นทหารเรือ ดังนั้นเขาจึงไปหาข้อมูลระเบียบการของการสอบเข้าเป็นนักเรียนนายเรือที่ห้องแนะแนว และเมื่อมีเวลาว่างเขามักจะไปห้องแนะแนวเสมอ เพื่อพูดคุยซักถามอาจารย์แนะแนวเกี่ยวกับการสอบเข้าเป็นนักเรียนนายเรือ เขาทราบมาว่า ถ้าต้องการเป็นนักเรียนนายเรือ จะต้องเข้าเรียนที่โรงเรียนเตรียมทหารก่อน โรงเรียนเตรียมทหารจะรับนักเรียนที่จบชั้น ม. 4 เข้าเรียน และจะต้องเรียนแผน วิชา-คณิต เท่านั้น นอกจากนั้นวิชาที่สอบนอกจากจะมีวิชาสามัญแล้ว ยังมีการสอบพลศึกษา อีกด้วย เมื่อทราบข้อมูลดังนี้ วิชาจึงขยันเรียนมากขึ้น เพราะเขาคิดไว้ว่า เขาจะต้องได้เข้าเรียนชั้น ม.4 แผน วิชา-คณิต ในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงให้ได้ และเขาวางแผนไว้ว่า ในขณะที่เรียนชั้น ม.4 เขาจะต้องออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเวลาสอบพลศึกษาจะได้มีร่างกายที่แข็งแรงและพร้อมสำหรับการสอบ เข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร

ส่วนसानนท์นั้นเป็นคนมีนิสัยร่าเริง ไม่เคยเป็นทุกข์เป็นร้อนกับเรื่องใด ๆ เลยเขาจะเรียนไปวัน ๆ อาศัยที่เป็นคนตั้งใจเรียนในห้องเรียนจึงทำให้การเรียนไม่มีปัญหา เมื่อวิชาถามว่าเขาจะเรียนต่ออะไร สานนท์มักจะตอบว่า ยังไม่ได้คิดเสมอ เมื่อวิชาถามบ่อย ๆ เขาก็ทำให้สานนท์ไม่ค่อยเข้าใจใกล้วิชา เวลาเรียนก็มักจะแยกไปนั่งกับกลุ่มเพื่อนอีกกลุ่มหนึ่งที่ไม่ค่อยตั้งใจเรียนหนังสือ และพอขึ้นเทอม 2 สานนท์ก็ไปคบเพื่อนกลุ่มใหม่ ซึ่งทำให้สานนท์เปลี่ยนไปมาก จากคนตั้งใจเรียนเวลาที่ครูสอน ก็มักจะคุยกับเพื่อน หรือเอาหนังสืออ่านเล่นมาอ่าน การบ้านก็มักจะ ไม่ค่อยส่ง เพราะทำ ไม่เสร็จอยู่เสมอ และในบางครั้งสานนท์ก็ถึงกับหนีเรียนในวิชาที่ทำการบ้านไม่เสร็จ ขณะนี้สานนท์ไม่สามารถควบคุมตนเองให้ใส่ใจกับการเรียนได้อีกต่อไป เขาไม่สามารถอดทนขอคณบดีได้เมื่อเพื่อนชวนคุยในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนเขาก็มักจะคุยด้วยเสมอจนอาจารย์ที่ปรึกษาต้องเรียกสานนท์ไปพูดคุยตักเตือนบ่อย ๆ จนกระทั่งการสอบปลายภาค

มาถึง วิชาสามารถทำตามแผนที่เขาวางไว้และประสบความสำเร็จสอบเข้าเรียนต่อใน โรงเรียนเตรียมทหาร ได้ตามที่คาดหวัง ซึ่งในอนาคตเขาจะจบออกมาติดยศนายเรือตรี และอยู่ในสังกัดได้ อย่างภาคภูมิใจ ส่วนसानนท์เขาจบ ม.3 แต่ไม่สามารถเข้าศึกษาต่อในสถาบันของรัฐบาลได้เลย เพราะเขาไม่สามารถสอบได้ เขาจึงต้องไปเรียนในสายอาชีพของ โรงเรียนเอกชนซึ่งต้องเสียค่าเล่าเรียนมากขึ้น บิดาเขาต้องทำงานมากขึ้น เรียกว่าต้องเคี้ยวครีอนทั้งตนเองและครอบครัว

แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วตอบตามความเป็นจริงที่ตรงกับตัวของนักเรียนมากที่สุด โดยให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย ลงในวงเล็บที่อยู่หน้าตัวเลือก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(0) ข้าพเจ้ายังไม่คิดถึงอนาคต เพราะอนาคตเป็นสิ่งไม่แน่นอน

(/) จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด

จากตัวอย่าง แสดงว่า เป็นความจริงมากที่สุด ที่ขณะนี้นักเรียนยังไม่คิดถึงอนาคต เพราะนักเรียนคิดว่าอนาคตเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน

ตอนที่ 1 การคาดการณ์ไกลและการกำหนดเป้าหมายในการเรียน (ข้อ 1-7)

1. ข้าพเจ้าชอบคุยกับเพื่อน ๆ ถึงเรื่องการศึกษาต่อหลังจากจบ ม.3 แล้วเสมอๆ
() จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด
2. ข้าพเจ้ายังไม่คิดถึงการประกอบอาชีพเพราะยังไม่ถึงเวลา
() จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด
3. ถ้าข้าพเจ้าตั้งใจเรียนในวันนี้ ข้าพเจ้าจะประสบความสำเร็จในวันหน้า
() จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด
4. ข้าพเจ้ายังไม่คิดว่าจะไปเรียนที่สาขาใดรู้แต่ว่าเพื่อน ไปเรียนที่ใด ข้าพเจ้าก็จะไปเรียนด้วย
() จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด
5. ข้าพเจ้าไม่หวังอะไรมากนักเกี่ยวกับการเรียนเพราะสติปัญญาดี คิดว่า แค่นี้สอบผ่านเท่านั้น
() จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด
6. การหางานทำในปัจจุบันไม่จำเป็นต้องเรียนให้ตรงสาขา แค่นี้มีเส้นก็เข้าได้
() จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด
7. ข้าพเจ้าคิดว่าในอนาคต คนที่มีการศึกษาสูง ๆ ย่อมประสบความสำเร็จมากกว่าคนที่เรียนน้อย
() จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 สามารถวางแผนเกี่ยวกับการเรียนได้ (ข้อ 8-17)

8. เมื่อข้าพเจ้าจะไปทัศนศึกษา ข้าพเจ้าจะคิดไว้ล่วงหน้าว่าต้องเตรียมอะไรบ้าง
 จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด
9. ข้าพเจ้าไม่ชอบวางแผนการทำงานไว้ล่วงหน้า เพราะมักทำไม่ได้ตามแผน
 จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด
10. ข้าพเจ้ามักชอบจัดตารางสอนในคอนเซ็ปต์เพราะจะได้ไม่ลืมสิ่งต่าง ๆ
 จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด
11. ข้าพเจ้าไม่ชอบอ่านหนังสือก่อนสอบล่วงหน้าาน ๆ เพราะจะทำให้ลืม
 จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด
12. ข้าพเจ้าวางแผนการเงินไว้ เพื่อให้เพียงพอสำหรับค่าอาหารและซื้ออุปกรณ์การเรียน
 จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด
13. เมื่ออาจารย์ให้ทำรายงานส่ง ข้าพเจ้าจะวางแผนไว้เลยว่าจะส่งเมื่อไร
 จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด
14. อาจารย์มักบอกเสมอว่า การสอบเข้าเรียนต่อมัธยม ทำให้ข้าพเจ้าต้องรีบอ่านหนังสือล่วงหน้า
 จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด
15. ข้าพเจ้าวางแผนไว้แล้วว่าทำอย่างไร จึงจะสอบเข้าเรียนต่อได้
 จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด
16. ข้าพเจ้าชอบทำตารางอ่านหนังสือก่อนสอบ นาน ๆ
 จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด
17. ข้าพเจ้าทราบว่า สาขาที่ข้าพเจ้าเลือกเรียนนี้ จะสามารถประกอบอาชีพที่ข้าพเจ้าชอบได้
 จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สามารถอดกลั้นต่อความอยาก หรือความต้องการในปัจจุบันเพื่อรอรับผลที่ดีกว่าในอนาคต สามารถควบคุมพฤติกรรมที่แสดงออกโดยคำนึงถึงผลของการกระทำนั้น ๆ (ข้อ 18-27)

18. ขณะนี้ถ้าใครมาเสนอเงินเดือนให้มากพอ ข้าพเจ้าจะลาออกจากโรงเรียนแล้วไปทำงานนั้นทันที เพราะงานในปัจจุบันหายาก

() จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด

19. ข้าพเจ้าเป็นคนใจร้อน เมื่อคิดจะทำอะไรมักทำเลยโดยไม่คิดหน้าคิดหลัง

() จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด

20. เมื่อไปพบของถูกใจ ข้าพเจ้าจะรีบซื้อทันที ถ้าภายหลังเงินไม่พอ ค่อยคิดกันใหม่

() จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด

21. นักเรียนควรปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของโรงเรียนทุกประการ

() จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด

22. เมื่อข้าพเจ้านั่งรถไปถึงสี่แยก แล้วมีไฟเหลือง ข้าพเจ้าจะเร่งคนขับให้ขับเร็วขึ้น เพราะเคียวจะติดไฟแดงทำให้เสียเวลา

() จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด

23. เมื่อหมดชั่วโมงเรียนข้าพเจ้าต้องรีบไปเข้าห้องน้ำ หรือ ไปคุยกับเพื่อนห้องอื่นทันที

() จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด

24. ข้าพเจ้าคิดว่าวัยรุ่นควรทำผิดกฎของโรงเรียนบ้าง เพื่อความเท่

() จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด

25. ข้าพเจ้ามักอดไม่ได้ที่จะแอบคุยแอบเล่นเวลาที่อาจารย์สอน

() จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด

26. ข้าพเจ้าเป็นคนรักเพื่อน ดังนั้นเมื่อเพื่อนมาชวนไปไหน แม้ข้าพเจ้าจะไม่อยากไปข้าพเจ้ามักไม่ปฏิเสธเลย

() จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด

27. เมื่อทำข้อสอบในวิชาใดเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าจะทบทวนอีกครั้ง ถ้ามีเวลา แม้ว่าเพื่อน ๆ จะส่งกันหมดแล้วก็ตาม

() จริงมากที่สุด () จริงมาก () จริงน้อย () จริงน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความเพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรค (ข้อ 28-36)

28. ข้าพเจ้ารู้ตัวดีว่า ถึง ขยันเรียน ไปก็ไม่มีประโยชน์เพราะสติปัญญาไม่ดี
 จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด
29. เมื่อข้าพเจ้าไม่ชอบวิชาใด ข้าพเจ้าจะใช้ความพยายามเป็น 2 เท่า เพื่อทำคะแนนให้ได้ดี
 จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด
30. ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าไม่มีเงินเรียนต่อก็จะเรียนเพียงแค่นี้
 จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด
31. ถ้าในขณะที่ทำงานแล้วเกิดปัญหา ข้าพเจ้าจะลาออกไปหางานใหม่ทันที เพราะไม่ยอมมีเรื่อง
 จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด
32. ถ้าหากจบ ม.3 แล้ว พ่อแม่ของข้าพเจ้าไม่ให้เรียนต่อ ข้าพเจ้าจะต้องพยายามหาทางเรียนให้ได้
 จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด
33. เมื่อข้าพเจ้าทำการบ้านข้อใดไม่ได้ข้าพเจ้าจะไม่พยายามคิดต่อเพราะเสียเวลา ข้าพเจ้าจะรีบไปโรงเรียนเพื่อขอลอกจากเพื่อน
 จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด
34. ข้าพเจ้าจะพยายามเรียนให้ได้ปริญญาแม้จะเป็นคนเรียนไม่เก่ง
 จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด
35. ข้าพเจ้าพยายามอ่านหนังสือหลายๆ เทียว เพื่อทำคะแนนให้ได้ดีมาก ๆ
 จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด
36. ข้าพเจ้าถือคติที่ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จจะอยู่ที่นั่น”
 จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด

ภาคผนวก ข

1. คำอธิบายจำแนกของแบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต
2. ตารางแสดงการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 5 แสดงค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามลักษณะมุ่ง
อนาคต

ข้อที่	t	ข้อที่	t
1	5.19	19	4.77
2	3.46	20	5.02
3	5.19	21	2.68
4	6.63	22	6.13
5	3.58	23	6.73
6	4.91	24	4.55
7	4.38	25	5.55
8	3.99	26	6.06
9	4.98	27	3.72
10	2.78	28	4.10
11	3.72	29	3.45
12	8.79	30	4.31
13	6.27	31	3.49
14	6.88	32	3.25
15	5.07	33	3.98
16	2.87	34	4.91
17	4.53	35	5.23
18	8.15	36	6.00

ค่าอำนาจจำแนกทั้งฉบับ 2.68 - 8.79
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .89

ตาราง 6 แสดงลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการให้คำปรึกษา
เป็นกรุปแบบเผชิญความจริง

คนที่	คะแนนสอบ		ผลต่างของ คะแนน	อันดับที่ของ ความแตกต่าง	อันดับความเครื่องหมาย	
	ก่อน	หลัง			R^+	R^-
1	95	126	31	7.5	7.5	0
2	94	118	24	4	4	0
3	74	93	19	1	1	0
4	81	106	25	5	5	0
5	93	124	31	7.5	7.5	0
6	90	111	21	2.5	2.5	0
7	79	109	30	6	6	0
8	89	110	21	2.5	2.5	0
Mdn	89.5	110.5			$\sum R^+ = 36$	$\sum R^- = 0$
Q.D	6.5	7.5				

$T = 0^{**}$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 7 แสดงลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนในกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการได้รับการสอนแบบปกติ

คนที่	คะแนนสอบ		ผลต่างของ คะแนน	อันดับที่ของ ความแตกต่าง	อันดับความเครื่องหมาย	
	ก่อน	หลัง			R ⁺	R ⁻
1	95	113	18	4	4	0
2	94	115	21	7	7	0
3	74	97	23	8	8	0
4	90	105	15	2.5	2.5	0
5	79	98	19	5	5	0
6	89	109	20	6	6	0
7	94	107	13	1	1	0
8	91	106	15	2.5	2.5	0
Mdn	90.5	106.5			$\sum R^+ = 36$	$\sum R^- = 0$
Q.D	2.5	4				

T = 0**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 8 เปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเมื่อได้รับการให้
คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงและได้รับการสอนแบบปกติ

คนที่ (n)	กลุ่มทดลอง		ผลต่าง ของ คะแนน	อันดับ (R ₁)	กลุ่มควบคุม		ผลต่าง ของ คะแนน	อันดับ (R ₂)
	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง			ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง		
1	95	126	31	15.5	95	113	18	4
2	94	118	24	12	94	115	21	9
3	74	93	19	5.5	74	97	23	11
4	81	106	25	13	90	105	15	2.5
5	93	124	31	15.5	79	98	19	5.5
6	90	111	21	9	89	109	20	7
7	79	109	30	14	94	107	13	1
8	89	110	21	9	91	106	15	2.5

$$\text{Mdn}_{\text{diff}} = 24.5 \quad \sum R_1 = 93.5$$

$$\text{Mdn}_{\text{diff}} = 18.5 \quad \sum R_2 = 42.5$$

$$\text{Q.D}_{\text{diff}} = 5$$

$$\text{Q.D}_{\text{diff}} = 3$$

$$\begin{aligned} U_1 &= n_1 n_2 + n_1(n_1 + 1)/2 - \sum R_1 \\ &= (8 \times 8) + 8(8 + 1)/2 - 93.5 \\ &= 64 + 36 - 93.5 \\ &= 100 - 93.5 \\ &= 6.5 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} U_2 &= n_1 n_2 + n_2(n_2 + 1)/2 - \sum R_2 \\ &= (8 \times 8) + 8(8 + 1)/2 - 42.5 \\ &= 64 + 36 - 42.5 \\ &= 100 - 42.5 \\ &= 57.5 \end{aligned}$$

$$U = 6.5 **$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	ธิดา ชูอินทร์ /
วัน เดือน ปีเกิด	1 กุมภาพันธ์ 2499
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	84/66 ซอยทองปาน 1 ถนนท่าข้าม แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2521 - 2528	อาจารย์สอนวิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนเจ้าพระวิทยาคม เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ 2528 - ปัจจุบัน	หัวหน้างานแนะแนว โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2520	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิทยาลัยครู สวนดุสิต กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2528	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2540	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร